DUPĂ 50 DE ANI

—Zahu PANĂ—

Ciclul malefic al Neamului Românesc, încheiat în Decembrie 1989, şi-a mai prelungit efectele încă şapte ani, vacile slabe, nu ale visului biblic, ci ale poporului român. S'au încheiat astfel 50 de ani dela alegerile din 1946, ţinute tot în luna Noembrie.

Marele procent al respingerii comunismului de atunci, a fost întors pe dos de guvernul lui Petru Groza, omul pe care nostalgicii comunişti l-au comemorat anul acesta la Deva.

Victoria în alegeri a comuniştilor, anunţată pe atunci de Groza, nu era decât ordinul dat de Stalin pentru bolşevizarea României.

Opoziţia Românilor faţă de comunism în 1946, era clară. Cei cu drept de vot cunoscuseră - în majoritatea lor - comunismul la el acasă, fiind combatanţi pe frontul din Rusia, iar politicienii treziţi după două dictaturi - regală şi militară - luptau din răsputeri să introducă democraţia - bună, rea - cum fusese până în 1937. Dorul de libertate ţâşnise în toate straturile sociale. Speranţa că Apusul nu ne va lăsa în robia comunistă era fără zăgaz. Nimeni, pe vremea aceea, n'ar fi crezut că am fost lăsaţi la bunul plac al lui Stalin. Chiar după comunicatul grosolan măsluit al alegerilor, oamenii încă mai credeau că *"aliaţii fireşti"* nu vor recunoaşte guvernul rezultat în urma cifrelor inversate. Nici faptul că regele a citit mesajul regal la deschiderea lucrărilor Marii Adunări Naţionale.

Numai Stalin ştia precis ce are de făcut şi n'a ezitat o clipă să treacă la fapte.

Alegerile din acest an s'au desfăşurat pe alte coordonate. Învechiţi au devenit comuniştii cu nostalgia dictaturii proletariatului. Vechile partide din 1946, păstrează doar firma şi aceea schimbată, iar forţa nu mai stă în puterea unui singur partid, ci în noua formulă - fericit adoptată - a unei Convenţii Democrate. Vechile partide n'au putut şi nu pot să se adapteze din mers vremurilor şi cerinţelor acestui sfârşit de secol şi mileniu, iar un partid nou, n'a apărut cu harisma atragerii electoratului.

Alegătorii sunt alţii decât cei de acum 50 de ani, au alte vederi asupra viitorului şi aici este marele succes al victoriei democraţiei din România dela 3 Noembrie 1996.

Este meritul acestei noi generaţii crescută după 1946, care şi-a găsit cursul între conservatorismul perimat al bătrânilor şi pretenţiile nerealiste ale unor tineri lipsiţi de experienţă.

Este meritul acestei noi generaţii de Români, care în ultimii şapte ani au învăţat din greşeli, au studiat fenomenul politic actual, structura şi nevoile populaţiei şi au muncit la acel *"Contract cu România"*, pe care sperăm să-l ducă la capăt cu succes.

Mafia comunistă, îmbogăţită peste

Continuare în pag. 4

CITIŢI ÎN ACEST NUMĂR

articole semnate de următorii colaboratori din România:

Răzvan CODRESCU pagina 1
Andrei BĂDIN pagina 2
Aurel BANU pagina 4
Dan Emilian ROŞCA pagina 5
M. Stere DERDENA pagina 6
Prof. T. BRĂILEANU pagina 6
Dr. A. COLTOFEANU pagina 7
Prof. Radu BADIU pagina 7
Pr. Tertulian LANGA pagina 11
Prof. N. CIACHIR pagina 14

ISSN
0705-8365

Preţul unui abonament anual
30$/50DM

THE ROMANIAN VOICE
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 22 Nr. 242 - NOEMBRIE 1996 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDA

CANDIDATURA ANTICONSTITUŢIONALĂ

Eugen BÂRSAN

Candidatura D-lui Ion Iliescu la Preşedinţia României demonstrează o încălcare flagrantă a prevederilor Constituţiei. Domniei sale nu-i pasă de prevederea constituţională care sună astfel: *"nu pot candida (la preşedinţia Ţării) persoanele care au fost anterior alese de două ori ca Preşedinte al României, indiferent de data alegerii şi durata mandatelor anterioare"*. O situaţie în care se află de fapt Dl. Iliescu cu prima sa alegere din Mai 1990 şi cu a doua sa alegere din Septembrie 1992. Iar acum, în 1996, sfidând legea de bază a ţării, Dl. Iliescu a candidat pentru un al treilea mandat. După cum se vede, neputând renunţa la putere, încalcă Constituţia cu o sfidare şi o indiferenţă năucitoare. În plus şi cu tupeul de natură comunistă de a fi un candidat perpetuu.

Cu siguranţă că l-au îndemnat la acest lucru şi noii activişti de partid şi de stat care i s'au adresat la ocazii festive cu expresiile: *"mintea luminată a secolului"; "strălucit fiu al poporului"; "om politic de anvergură internaţională"; "ctitor de ţară nouă"; "cel mai iubit şi stimat fiu al poporului"; "genial conducător al destinului naţional"* şi *"strălucită personalitate a lumii internaţionale"*. Să nu cumva să vă gândiţi că-i vorba de Ceauşescu. Nu! e vorba de Iliescu. Şi nu-i de mirare că atunci când le auzi pe toate acestea, ţi-o iei la cap şi nu mai vrei să ştii de Constituţie.

Când scriu aceste rânduri, încă nu se poate şti dacă sfidarea Constituţiei va triumfa în ziua alegerilor. Adică dacă Dl. Iliescu va fi ori nu va fi ales pentru un al treilea mandat. În ipoteza că va fi reales, cacialmaua iliesciană din 1989 va continua. Iar cât priveşte eventuala realegere a D-lui Iliescu, prea surprinşi de ea nu vom fi. În chip dureros, ea ne face să ne dăm seama că trăim un capitol dramatic dintr'o istorie dramatică văzută pe drumul ei dintre aspiraţii şi realităţi. Un drum handicapat de faptul că electoratul se vindecă greu de bolile trecutului.

Dovada într'o asemenea privinţă stă în realitatea că deşi majoritatea electoratului e nemulţumită, ori chiar revoltată de politica şi incapacitatea actualilor conducători, ea întoarce spatele nemulţumirii şi votează ilegalitatea celui de-al treilea mandat al lui Iliescu. Oamenii care votează se împiedică în neputinţa de a se înfrăţi cu adevărul şi de a vedea cu ochii acestuia trecutul, prezentul şi cu deosebire viitorul.

Continuare în pag.3

Naţionalism şi naţionalism...

—Răzvan CODRESCU—

Există în lumea contemporană tendinţa de a se face din *naţionalism* un fel de *"sperietoare"* a vieţii publice. Propaganda democrato-stângistă, dominantă astăzi pe mapamond, reţine doar excesele reprobabile ale naţionalismelor de ieri şi de azi, generalizându-le în mod nelegitim. Nu la fel se procedează cu *internaţionalismul,* ale cărui excese notorii sunt trecute cu vederea şi a cărui analiză critică nu este niciodată întreprinsă până la capăt!

În realitate, orice naţionalism este legitim atâta vreme cât nu devine exclusivist. Naţiile sau neamurile sunt realităţi naturale, rânduite de Dumnezeu. Umanul nu apare în istorie decât în forme naţionale. Ba mai mult decât atât: totul se poate modifica pe lume (până şi sexul!), numai naţionalitatea nu; nimeni nu poate deveni, în mod real, ceea ce nu este; cu naţionalitatea te naşti şi mori, fie că-ţi place, fie că nu. Prin urmare, naţionalismul, în sensul lui firesc, nu reprezintă decât conştientizarea, asumarea, apărarea şi valorificarea creatoare a unei identităţi supraindividuale obiective. Umanitatea este, cu voia lui Dumnezeu, *unitate în diversitate*: ea este *bună* prin unitatea ei şi *frumoasă* prin diversitatea ei, mărturisind *kalokagathia* creaţiei divine.

Naţionalismul nu este, cum se crede, doar o atitudine politică între altele; el înseamnă valorificarea la toate nivelurile a *"specificului naţional"* al unei etnii date, actualizarea creatoare a tradiţiei, expresia sincronică a unei diacronii legitimante. Supralicitarea lui strict politică implică riscul unui reducţionism primejdios, ce a şi marcat nefast câteva momente ale istoriei moderne şi contemporane. Pe această cale, cuvântul însuşi s'a compromis, aplicându-i-se un lung tratament propagandistic de diabolizare.

Trăindu-şi primele excese în tabăra dreptei, naţionalismul acesta pervertit s'a strămutat, treptat şi paradoxal, în tabăra stângii comuniste. Astăzi, pe scena politică a Sud-Estului european, cei mai înfocaţi *"naţionalişti"* sunt... foştii comunişti! Recuperarea valorilor naţioanle din această fundătură (etimologic) sinistră reprezintă o misiune istorică a generaţiilor mai tinere. Tendinţei dizolvante de uniformizare mondialistă, ce ameninţă să prefacă lumea într'o masă amorfă şi sterilă, nu i se poate răspunde prin tribalismul neocomunist, ci numai printr'o contra-tendinţă de recuperare şi armonizare practică a *"diferenţelor specifice"* - singura în conformitate cu ordinea ontologică a lumii lui Dumnezeu. Omenirea modernă *"şi-a ieşit din fire"*; dar nici un lucru nu durează şi nu rodeşte împotriva propriei firi. Ne sinucidem lent, uitători de noi înşine, de acele temeiuri divine şi istorice fără de care nimic nu are consistenţă. Suntem tot mai mult asemenea unor plante fără rădăcini şi, deci, fără seve...

Naţionalismele uzurpate de o anume stângă extremistă devin nişte accese de mentalitate gregară şi de populism demagogic, fără vreo legătură intimă nici cu tradiţia, nici cu Dumnezeu. Adevărartul naţionalism, cel puţin în ţările de tradiţie europeană, nu se poate altoi decât pe trunchiul drept al creştinismului. Religia lui Christos, deopotrivă universalistă şi personalistă, poate cataliza, pe de o parte, dezvoltarea specifică şi armonioasă a fiecărei persoane umane în cadrul organismului său etnic (a fiecărui *"eu"* în cadrul lui *"noi"*) şi, pe de altă parte, a fiecărui organism etnic în cadrul general al umanităţii (a fiecărui *"noi unii"* în cadrul lui *"noi toţi"*). Universalul este rânduit să se întrupeze în formele particulare ale naţionalului, iar naţionalul este chemat să se dezmărginească (iar nu să se anuleze!) în ecumenicitatea harică a Iubirii.

Trebue recuperat, în concluzie, acel naţionalism care *îmbogăţeşte* şi *deschide*, separându-l tranşant de formele patologice ale suficienţei gregare. Trebue redescoperită, creştineşte vorbind, relaţia intimă dintre naturalul creat şi divinul necreat, reaşezându-ne cu înţelepciune şi realism pe coordonatele eterne ale lumii lui Dumnezeu. Trebue, în fine, să reînvăţăm lecţia adevăratei *"cuminecări"*, care înseamnă integrare organică a diversităţii existenţiale în marea unitate dinamică a Fiinţei. Prin Cruce şi pentru Cruce.

CITIŢI REZULTATUL ALEGERILOR DIN 3 NOEMBRIE ÎN PAGINA 3

EDITORIAL

ALEGERILE DIN ROMÂNIA - 1996

Alegerile din toamna aceasta ne-au creat o serie de îngrijorări privind viitorul țării, dar în același timp ne-au dat și speranța că țara are ocazia să intre pe un făgaș nou de viață și să se refacă, după ruina la care a dus-o regimul nomenclaturii lui Ion Iliescu.

Îngrijorările sunt firești, având în vedere starea generală a societății și a votanților din România, stare de instabilitate, datorită căreia pot apare o serie întreagă de surprize care să amâne șansele de refacere națională. Teama că Românii au înțeles, în realitate, doar parțial misiunea și obligația lor de a trece la măsuri decisive, prin care să să oprească procesul de dezagregare al Țării, inaugurat prin fraudele multiple și succesive ale guvernării procomuniste a lui Iliescu. Această guvernare, dirijată de el, de nomenclatura lui comunistă și de oamenii așezați în locuri de frunte, incompetenți, inconștienți, fără o pregătire profesională, nu și-a asumat nici o răspundere morală și nici o grijă pentru interesele naționale. Datorită acestei guvernări de jaf, de imoralitate și de vânzare de țară, precum și dezastruoasei administrații a treburilor interne, s'a ajuns la un standard de viață al populației sub nivelul sărăciei. Dacă mai adăugăm și politica externă, ne dăm seama că guvernarea lui Iliescu nu a fost legată de România, decât prin interesele materiale ale foștilor comuniști, de a jefui țara și de a neglija esențialul problemelor naționale în relațiile cu alte state.

Ne întrebam: a avut până acum populația țării percepția crescândă a tuturor elementelor negative care caracterizează guvernarea nomenclaturii roșii a lui Iliescu? În fața acestor alegeri, este această populație conștientă că nu se poate continua pe drumul de până acum pe care a mers Iliescu cu incompetenții din guvern și cu numărul nesfârșit și uluitor de corupții și înșelăciuni, pe care România nu le merită? S'a trezit populația țării la realitate și este gata să pună capăt dezastrului național? Acestea au fost și parțial încă sunt îngrijorările noastre, ale tuturor Românilor, ale celor cu dragoste de țară, oriunde s'ar găsi.

La aceste îngrijorări se mai adaugă caracterul pervers al lui Iliescu și frauda pe care el o pregătește în etapa finală a acestor alegeri. Nu credem că observatorii străini vor fi capabili să intercepteze cu acuratețe perversiunea lui Ion Iliescu, mai ales că sunțem convinși că parte din acești observatori au și anumite legături de interese cu actuala guvernare și deci, nu au interesul să fie obiectivi. Nu toți observatorii, dar unii dintre ei, au făcut și înainte lucruri inadmisibile. Ne îndoim de altfel că aceștia își dau seama de valoarea și importanța acestor alegeri pentru viitorul național și de semnificația și rolul României în contextul internațional, în special cel european. De unde să știe acești observatori că România este țara de graniță, la porțile răsăritene ale Europei și, prin aceasta o apărătoare a întregii civilizații și culturi europene? Deci, că actualele alegeri nu sunt o simplă formalitate de îndeplinit, ci prin ele se hotărăște atât destinul țării, cât și al Europei.

Avem însă speranțe din ce în ce mai crescânde. Toate guvernările lumii au un sfârșit, prin propria lor dezmembrare, cât și prin nevoile naturale de evoluție, datorită factorilor interni și externi. Astfel guvernarea lui Iliescu s'a descalificat prin ea însăși, prin incompetența și prin incapacitatea ei de a conduce treburile țării. Această guvernare a ruinat țara, a adus populația țării la sapă de lemn și a înfeudat-o intereselor străine de țară. Nu a realizat nimic major care să-i dea credit politic, nici pe plan intern și nici în politica internațională. Acest lucru s'a văzut cu destulă claritate la alegerile locale și apoi la cele din 3 Noembrie.

A fost nevoie de o doză de curaj, de fermitate și de dorința de a salva țara. Electoratul român s'a maturizat, mizeria morală și socială i-a umplut paharul. Astfel, la 3 Noembrie acest electorat și-a spus cuvântul: a votat în majoritate cu forțele democratice unite, care au câștigat alegerile parlamentare. Pierderea PDSR-ului în aceste alegeri, înțelegerea ce a urmat între cele două forțe ale Opoziției pentru runda finală din 17 Noembrie, i-au creat lui Ion Ilici Iliescu o stare de panică.

Toate sondajele de opinie, care s'au publicat în ultimele zile arată fragilitatea poziției lui Iliescu. Încurajați de acest lucru, pe de o parte partidele de Opoziție au înțeles că trebue să-și dea mână acum, în acest moment istoric, iar pe de altă parte votanții țării se pare că în sfârșit înțeleg importanța trecerii la rezoluția definitivă: să termine cu acest regim nefast, străin de țară și periculos pentru existența României. A sosit ceasul unei decizii supreme, de înlăturare a tot ce este putred în viața politică a societății românești. Orice schimbare în guvernarea țării va fi mai bună decât cea actuală.

Iliescu știe că într'o zi va trebui să dea socoteală pentru tot răul făcut Țării și nu renunță ușor la ultima șansă pe care o mai are. El va minți pe ultima sută de metri, se va folosi de toate posibilitățile de fraudă, în ultima confruntare cu Emil Constantinescu, reprezentantul viitoarei democrații în România, singura speranță a Țării. Numărăm zilele rămase până la 17 Noembrie și trăim prin speranța că forțele satanice, forțele răului, deci ale lui Iliescu vor fi învinse, și că România își va relua drumul de înflorire întrerupt acum 50 de ani de comunism.

George BĂLAȘU

CONVENȚIA DEMOCRATĂ ROMÂNĂ A CÂȘTIGAT PARTIDA

Andrei BĂDIN

Convenția Democrată Română (CDR) a câștigat alegerile legislative din România, iar Ion Iliescu și Emil Constantinescu se vor înfrunta în turul al doilea al alegerilor prezidențiale, în 17 Noembrie. Acestea sunt rezultatele alegerilor legislative și prezidențiale din 3 Noembrie.

Despre desfășurarea alegerilor nu se poate spune că au existat fraude de proporții, ci numai local, incidente minore, care totuși au avut darul de a reprezenta un sprijin pentru partidul de guvernământ, PDSR și Ion Iliescu. Același lucru și în privința unităților militare. In localitățile mai mari au fost, de asemenea, semnalate neregularități tot în sprijinul partidului D-lui Ion Iliescu, probabil că aceste neregularități au însumat câteva procente, tocmai cele care trebuiau PDSR-ului să oprească Convenția Democrată în obținerea unei majorități confortabile.

Alegerile din acest an reprezintă schimbarea Puterii pentru prima dată în mod democratic, în ultimii 50 de ani. Potrivit rezultatelor, Convenția Democrată și Uniunea Social Democrată ar obține circa 50% din voturi în urma redistribuirii voturilor acordate formațiunilor politice care nu au obținut pragul de 3%. Totuși, pentru ca guvernul să fie stabil, cele două formațiuni ale Opoziției trebue să negociezze cu Uniunea Democrată a Maghiarilor din România. Toți comentatorii politici dela București sunt unanimi în a prezice că negocierile pentru formarea noului guvern, primul necomunist în ultimii 50 de ani, vor fi de durată și greoaie. Informații provenite din cercuri ale USD arătau că formațiunea lui Petre Roman are de gând să negocieze *"la sânge"*. Petre Roman, de asemenea, a spus într'o declarație de presă că nu este obligatoriu ca formațiunea care a luat cele mai multe voturi să dea primul ministru, o aluzie la dorința fostului premier de a reveni la Palatul Victoriei, sediul guvernului. Mândru și dornic de putere, Petre Roman nu se va lăsa dat la o parte, într'un post de mică importanță. Aici se află nodul gordian al negocierilor pentru formarea noului guvern care deja au loc în culise, dar care se vor finaliza probabil la începutul lunii Decembrie, după anunțarea câștigătorului funcției de președinte al României și când disputele vor deveni și publice, căci la noi întotdeauna țigăneala trebue făcută în văzul lumii. De asemenea, negocierile cu Uniunea Democrată a Maghiarilor vor fi destul de greoaie, știute fiind pretențiile la autonomie etnică și teritorială ale unor lideri extremiști maghiari.

Așadar, se poate spune că în România a început realizarea schimbării. Aceasta nu a fost desăvârșită. Este necesar ca în 17 Noembrie Emil Constantinescu, liderul CDR, să-l învingă pe Ion Ilici Iliescu, cel care de șapte ani este principalul vinovat pentru încremenirea României în postură de țară de mâna a doua. Căci va fi extrem de greu pentru o coaliție guvernamentală care nu va avea 66% din voturi, deci majoritatea absolută, să controleze centrele de putere cu un președinte ca Ion Ilici Iliescu, care nu înțelege democrația și care consideră adversarii politici drept dușmanii de moarte care trebue distruși fizic. Să nu uităm că șeful statului numește procurorul general, conduce Consiliul Suprem de Apărare și numește directorul Serviciului Român de Informații, o instituție care în ultimii șapte ani a fost văzută de Români ca o continuatoare a fostei Securități. Românii trebue să facă schimbarea până la capăt, pentru ca noul guvern și președintele să aibă toate pârghiile în mână, pentru a realiza cu adevărat schimbarea. O coabitare a forțelor democratice cu un președinte ca Ion Ilici Iliescu ar însemna că schimbarea nu s'a produs.

Alegerile din 3 Noembrie arată astfel ca mare câștigător Convenția Democrată, care a preluat rolul de lider al scenei politice românești. Uniunea Social Democrată creditată în sondajele preelectorale cu circa 20% din voturi, va obține probabil numai circa 15%, acest lucru însă numai după redistribuirea voturilor.

Mari perdanți ai alegerilor sunt Partidul Socialist al Muncii condus de fostul premier comunist, Ilie Verdeț și de bardul ceaușist, Adrian Păunescu, care a fost învins și în alegerile prezidențiale fără drept de apel. Nu au reușit să intre în Parlament nici Alianța Național Liberală, condusă de Dinu Patriciu și Nicolae Manolesu și nici Uniunea de Centru, *"sponsorizată"* de omul de afaceri Dan Voiculescu, patronul Crescentului. Cu toate că a avut de partea sa imperiul mass-media condus de Dan Voiculescu, (*Antena 1*, cotidianul *Jurnalul Național*), Uniunea de Centru a fost votată de numai 1% din Români. De asemenea, nci Partidul Socialist condus de Tudor Mohora nu a intrat în Parlament, în ciuda socialismului mai *"democratic"* al acestuia. Votul Românilor a confirmat însă, din păcate, prezența în Parlament a formațiunilor extremiste, Partidul România Mare și Partidul Unității Naționale a Românilor, care alături de PDSR, vor forma noua Opoziție.

Liderii formațiunilor din Opoziție nu trebue să se îmbete cu apă chioară. Convenția Democrată a câștigat, dar bătălia este grea mai ales cu un adversar care nu respectă regulile democratice și care are în spate structurile mafiote ale defunctului (oare?) regim comunist. Este o luptă inegală, dură, iar Forțele Democratice trebue să fie unite și fă fie atente cu balaurul cu șapte capete întruchipat de Ion Ilici Iliescu, Virgil Măgureanu, Adrian Năstase și Mafia financiară. Nu în ultimul rând, să nu uităm că vistieria Țării e goală, iar rezervele pentru iarnă sunt inexistente, PDSR pregătind din timp golirea pușculiței, tocmai pentru a lăsa forțele democratice într'o situație grea.

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacția și Administrația:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

Second Class Mail Registration Number 4133

PRECIZĂRI REDACȚIONALE

- Nu garantăm apariția articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacția nu dorește să intervină cenzurând prin forța împrejurărilor, texteles supradimensionate.
- Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.
- Reproducerea articolelor este interzisă fără menționarea sursei.

PE MARGINEA ALEGERILOR

Mihaela MOISIN

După două succese covârşitoare ale Convenţiei Democrate Române, în alegerile locale din Iunie şi în alegerile generale din 3 Noembrie, s'a ajuns la faza finală a alegerilor pentru preşedintele României, ce va avea loc la 17 Noembrie.

Deşi în general alegerile s'au desfăşurat normal, fără fraude masive, specifice ultimelor alegeri din România, s'au produs totuşi o serie de neregularităţi, care au avantajat, bineînţeles, pe Ion Iliescu şi partidul său, PDSR.

Imediat după rezultatele alegerilor pentru Parlament şi Senat, Convenţia Democrată, respectiv Emil Constantinescu a semnat o alianţă cu Uniunea Social Democrată, respectiv Petre Roman, în ce priveşte formarea primului guvern democrat care va conduce România, după 50 de ani de comunism. Îndepărtarea regimului lui Ion Iliescu, respectiv a PDSR din viitoarea guvernare, şi a tuturor urmărilor nefaste pentru poporul român datorită acestei guvernări, este rezultatul voinţei clar exprimate, prin vot, de majoritatea populaţiei ţării; o adevărată dorinţă de schimbare, de realizare a unor autentice structuri democratice ale statului, care să scurteze perioada de tranziţie spre economia de piaţă şi integrarea României în structurile eruo-atlantice.

Alianţa celor două forţe democratice - CDR şi USD - va permite deţinerea unei majorităţi în noul for legislativ, adoptarea de urgenţă a legilor de importanţă vitală pentru schimbarea dorită de Români şi pentru scoaterea României din criza în care se găseşte.

Este un moment politic de importanţă capitală pentru România, moment în care toate semnele arată o izbândă totală a fostei Opoziţii.

In cele zece zile rămase pentru scurta campanie electorală dinaintea celui al doilea tur de scrutin pentru alegerile preşedinţiale, Ion Iliescu a pornit o campanie furibundă prin ţară, unde însă este întâmpinat cu proteste şi huiduieli. El nu poate renunţa totuşi aşa de uşor la funcţia de preşedinte, pentru simplul motiv că s'ar putea afla în aceeaşi situaţie în care el personal, l-a pus pe Ceauşescu cu şapte ani în urmă.

Iliescu va folosi frauda în măsură mai mare în acest tur de scrutin, căci va fi ajutat de cei corupţi, cei care au făcut parte din mafia sa, cei care au furat, au trădat şi au dus ţara la ruină, trebuind altfel să suporte consecinţele.

În acelaşi timp, Emil Constantinescu şi Petre Roman îşi fac şi ei campania lor, apărând o singură dată împreună la televiziune, după care fiecare va vorbi alegătorilor lor. Există oarecari rezerve în ce priveşte loialitatea lui Petre Roman în îndemnarea susţinătorilor lui de a vota cu Emil Constantinescu, deşi prin alianţa semnată între cei doi, Petre Roman declară acest lucru. Pe de altă parte, pentru Petre Roman, care a mai fost în funcţii înalte în timpul regimului Iliescu, acesta este un moment al recâştigării încrederii din partea majorităţii populaţiei, încredere pierdută în timpul anilor 1990-1992, deci ar trebui să facă toate eforturile pentru a asigura câştigarea funcţiei de preşedinte a lui Emil Constantinescu. Voturile susţinătorilor lui Petre Roman sunt de o importanţă capitală pentru înlăturarea lui Ion Iliescu complet din arena politică a României.

De asemenea, Emil Constantinescu se va bucura şi de voturile Alianţei Naţionale Liberale, Partidul Alianţa Civică şi Partidul Liberal. Este mare păcat că aceste două importante partide nu au mers în alegeri dela început cu Convenţia Democrată, astfel acestea necâştigând nici un loc în Senat sau Parlament. Este păcat că oameni de talia lui Nicolae Manolescu, Dinu Patriciu etc. nu au loc în noua guvernare a României, datorită unor ambiţii personale şi orgolii care au fost pentru ei prioritare, în detrimentul situaţiei ţării. Va trebui ca toate forţele liberale în final să se adune şi să formeze un singur Partid Liberal, atât de necesar într'o ţară democrată, alături de Partidul Naţional Ţărănesc Creştin Democrat şi de Uniunea Social Democrată.

Nu sunt de ignorat nici voturile celorlalte partide ai căror conducători nu intră în cursa alegerii pentru preşedinte. Este de anticipat că Uniunea Democrată Maghiară din România va vota pentru Emil Constantinescu. Ne întrebăm oare cu cine vor vota oamenii lui Funar, Partidul Unităţii Naţionale, care a fost îndepărtat de Iliescu din fosta pentagonală roşie, după cum este greu de imaginat cum Vadim Tudor şi comuniştii lui vor vota pentru fratele lor comunist Ion Iliescu, cu care însă în ultimele luni s'au bălăcărit atât de rău.

Emil Constantinescu, împreună cu Petre Roman şi toţi ce vor forma noul guvern al României vor avea de mers pe un drum greu, plin de gropile şi noroiul lăsate în urmă de guvernarea comunistă timp de 50 de ani. Poporul român trebue să fie conştient că nici o schimbare nu se face peste noapte, trebue să fie răbdător şi să coopereze în situaţiile dificile ce vor fi create de noua opoziţie comunistă, care va încerca să pună beţe în roate oricărei bune intenţii. Astăzi, ieşirea din întuneric a României depinde numai be buna credinţă a poporului român.

CANDIDATURA ANTICONSTITUŢIONALĂ

Urmare din pagina 1

De a vedea că Preşedintele, de două termene, este într'o beţie a puterii la care vrea să se menţină şi într'un al treilea termen cu orice preţ şi prin orice mijloace. Prin încălcarea Constituţiei, prin batjocorirea legilor şi a normelor democratice şi chiar prin contrapunere la interesele naţionale. Căci în joc nu este numai încălcarea Constituţiei de către preşedintele ţării, ci - enorm de important - mai este şi imaginea României pe care de exemplu *"The New York Times"* o identifică cu Ion Iliescu, pe care-l vede ca un subminator al Constituţiei pentru a-şi asigura un al treilea mandat.

Sfidarea năucitoare cu candidatura anticonstituţională pentru un al treilea termen mai este şi o atitudine bolşevică de blocare a contracandidatului Emil Constantinescu, care vrea să redea poporului român adevărata sa istorie şi care doreşte să pună Constituţia mai presus de el şi de oricine altcineva. În chip clar, bolşevicii nu pot înţelege o asemenea perspectivă de putere în stat, fiindcă ei s'au considerat şi se consideră dumnezeii naţiunii. Faţă de părerile program ale contracandidatului Emil Constantinescu, Ion Iliescu crede că lumea a început şi se va termina în zloata comunistă.

Mai înainte ca primul şi al doilea preşedinte al ţării să-şi fi anunţat candidatura pentru un nou mandat, numeroşi specialişti în drept constituţional, cu prestigiu indiscutabil, au contestat candidatura lui Iliescu la un al treilea termen, văzând în asemenea lucru fărădelegea că tocmai cel care a jurat să vegheze la respectarea Constituţiei se apucă s'o încalce. Ion Iliescu, rămânând surd, ţine la absurd. Iar din absurd, absurd naşte. În cazul de care vorbim, răsadul se numeşte autoprezidenţializare.

După hotărîrea anticonstituţională de autoprezidenţializare, mecanismul manipulării electoratului s'a pus în mişcare în urgenţă de necesitate absolută faţă de îngrijorarea că opinia publica arată prea multe semne de ostilitate faţă de Putere. În fond semne reale, căci această opinie publică, încercând să închege un bilanţ global al regimului Iliescu în aproape şapte ani, este apucată de disperare că ţara în loc să meargă înainte, dă înapoi ca racul.

Acest lucru este dovedit de faptul că în practica prezidenţială şi a vieţii publice se produce o întoarcere spre anii comunismului, prin dispreţul faţă de lege şi de nevoile cetăţeanului. Totul decurge pe linia de aroganţă, care nu ştie decât un singur lucru: *"Eu, preşedintele şi noi cei dela putere suntem deasupra legii"*. O asemenea politică confirmă sloganul: *"Legea este un gard peste care trec dulăii, pe sub care se strecoară căţeii şi în faţa căruia se opresc boii"*.

Eugen BÂRSAN

ALEGERI, "S.M. INVEST" ŞI "LEII ZÂMBĂREŢI"

Suntem în toamnă, când se numără voturile. La TVR, la radio şi prin ziare se repetă promisiunile preşedinţiale:

Voi curăţa ţara de escroci şi voi stârpi corupţia;

Voi interzice întoarcerea regelui, care vrea să ia pământul ţăranului ca să-şi înzestreze principesele;

Voi lupta contra naziştilor ce plănuiesc să ucidă alţi 400.000 de Evrei din grupul etnic al celor 18.000 de suflete etc.

Alegerile au şi partea bună: cârdaşii îşi spală rufele şi-şi aruncă în cap lăturile, iar cine nu mai e de folos, e aruncat la *"coşul de gunoi"*. Unul dintre aruncaţii la *"coş"*, un Român de peste hotare, cu dolari şi relaţii, s'a spovedit ziarului *"România Liberă"*; vorbim de interviul D-lui Sever Mureşan acordat D-lui Petre Mihai Băcanu.

Dl. Sever Mureşan este acuzat că nu şi-a plătit împrumutul dela *"Dacia Felix"*, azi falimentară. Spicuim din interviu unele informaţii:

Dl. S.M. e om întreprinzător de calibru *"Bertha"*, ce s'a întors să învigoreze afacerile ţării şi afacerile personale; în acest scop, a început să ungă osiile ca să nu scârţâie *"S.M. Invest"*.

Cu mentalitate de pescar: ca să prinzi peştii mari, arunci ca nadă peşti mici, *"S.M. Invest"* l-a poftit pe fostul Preşedinte Bush la Bucureşti, ca să joace tenis cu Năstase şi să afirme că Dl. Iliescu este *"Cel mai mare conducător din Europa Centrală"*.

Tot *"S.M. Invest"* a plătit două milioane de franci francezi pentru 20 de pagini de reclamă apărută în *"Paris Match"*, unde s'a făcut o operaţie cosmetică feţelor tovărăşeşti şi s'a turnat lapte bătut în ţoiurile şi halbele Premierului Văcăroiu.

Alte *"filantropii"*: a renovat clădirea Ambasadei Române din Washington ($2 milioane), a contribuit cu $1,5 milioane la Comitetul Olimpic Român, şi a finanţat Festivităţile de Sărbătorire a Armatei, pentru care a fost invitat în tribuna oficială, unde a stat *"tête-à-tête"* (scaun lângă scaun) cu Dl. Preşedinte Iliescu.

Dar Dl. S.M. a uitat legenda Meşterului Manole: orice contract între *"S.M. Invest"* sau alte întreprinderi şi guvern, se dărâmă ca zidurile mânăstirii, aşa că Dl. S.M. a tras concluzia că pe actualii conducători *"NU-I INTERESEAZĂ DECÂT CAPITALUL ELECTORAL"* (Sublinierile noastre).

Dar pe Dl. *"Invest"*, e greu să-l faci şah mat. El a transferat relaţiile personale cu preşedintele ţării într'o valoroasă *"garanţie morală"*, în baza căreia, conform legii bancare, a obţinut împrumutul de $700 milioane dela Dacia Felix.

Aceste împrumuturi unde îţi depui ca ipotecă "morala", tocmai într'un regim fără morală, a sărăcit pe mulţi şi a îmbogăţit pe cei care şi-au amanetat obrazul.

Noi, fără a fi experţi în economie, oferim următoarea soluţie: Banca Naţională să adauge la circulaţia monetară bancnote noi, mai exact bancnote du denumirea de *"Leii zâmbăreţi"*, a căror emisiune în loc să fie garantată de argint, aur etc. să fie asigurată de *"tezaurul"* Garanţiilor Morale, iar cu bancnotele de *"Lei zâmbăreţi"* să se plătească lefurile preşedintelui, ale miniştrilor şi ale Parlamentarilor care au votat legile.

Stroe MOLDOVANU

REZULTATELE FINALE ALE SCRUTINULUI DE LA 3 NOEMBRIE

PREŞEDINŢIE

Ion Iliescu	32.25%
Emil Constantinescu	28.21%
Petre Roman	20.54%
Gyorgy Frunda	6.02%
Corneliu Vadim Tudor	4.72%
Gheorghe Funar	3.22%

CAMERA DEPUTAŢILOR

Partidul, Alianta	Voturi valabil exprimate	% Voturi obtinute din total voturi valabil exprimate
Conventia Democrata Romana	3692321	30.17%
Partidul Democratiei Sociale din Romania	2633860	21.52%
Uniunea Social Democrata	1582078	12.93%
Uniunea Democrata Maghiara din Romania	812628	6.64%
Partidul Romania Mare	546430	4.46%
Partidul Unitatii Nationale Romane	533348	4.36%

SENAT

Partidul, Alianta	Voturi valabil exprimate	% Voturi obtinute din total voturi valabil exprimate
Conventia Democrata Romana	3772084	30.70%
Partidul Democratiei Sociale din Romania	2836011	23.08%
Uniunea Social Democrata	1617384	13.16%
Uniunea Democrata Maghiara din Romania	837200	6.81%
Partidul Romania Mare	558026	4.54%
Partidul Unitatii Nationale Romane	518962	4.22%

Joi, 7 Noembrie, a fost semnat *"Acordul de colaborare electorală, parlamentară şi guvernamentală"* între Convenţia Democrată Română şi Uniunea Social Democrată. **Emil Constantinescu** va fi sprijinit de întreaga Opoziţie democrată, în alegerea de preşedinte al României, în turul doi de scrutin ce va avea loc pe data de 17 Noembrie.

ŞI TOTUŞI AU FOST NEREGULI LA ALEGERI

Aurel BANU

Alegerile legislative şi prezidenţiale care s'au desfăşurat în Ţară pe data de 3 Noembrie au fost viciate. Vom încerca în continuare să enumerăm câteva date în sprijinul acestei afirmaţii, elocvente asupra încercării regimului Iliescu de a mai păstra puterea încă patru ani.

Semnificativ, în primul rând, a fost faptul că numărul cetăţenilor români cu drept de vot este incert. Potrivit cifrelor oficiale, există cam... patru variante. Astfel, la alegerile locale din vară, existau 17,7 milioane de alegători. Însă, numai la o lună dela aceste alegeri, Monitorul Oficial din data de 7 Iulie afirmă că există 15,8 milioane de cetăţeni cu drept de vot, o diferenţă substanţială. De asemenea, mai există şi alte două *"variante"*, tot oficiale, relativ asemănătoare, şi anume Comisia Naţională de Statistică cu 17 milioane şi Secretariatul Tehnic Central cu 17,1 milioane. Aceste diferenţe, deloc nesemnificative, au fost prezentate public înainte de alegeri de Radu Vasile, senatorul general al PNŢCD, principalul partid de Opoziţie.

Potrivit sursei citate, s'a încercat *"crearea unei marje de manevră de 1 milion până la 1,5 milioane de voturi"*. Bineînţeles, voturile urmau a fi regăsite la PDSR sau partidele aliate. La acest capitol, am putea aminti că mai există un număr destul de mare de morţi. Aceştia au fost *"invitaţi"* şi la precedentele alegeri de către PDSR şi probabil acest lucru s'a întâmplat şi acum. De asemenea, cărţile de alegător nu au fost tipărite, pentru ca votarea să nu poată fi controlată, existând ca şi înainte PDSR-işti care au votat cu mai multe *"mâini"*. De remarcat este faptul că guvernul condus de Văcăroiu a tărăgănat intenţionat tipărirea cărţilor de alegător, astfel încât votarea să se facă de-a valma, cu siguranţă în sprijinul PDSR şi al lui Ion Iliescu. Acestea au fost fraudele care au putut fi observate. Celelalte ţin de manipularea tipic comunistă, practicată de PDSR şi Ion Iliescu prin diferite mijloace.

În primul rând, Televiziunea Română fostă liberă, interdicţia asupra presei de a ajunge la sate şi comune, populaţia de aici fiind estimată la circa 40 de procente. Acest electorat, în majoritate dezinformat a reprezentat ţinta PDSR şi a lui Ion Iliescu. În al doilea rând, PDSR şi Ion Iliescu au făcut tot ce le-a stat în putinţă pentru a păstra puterea. Este deja cunoscut scandalul *"telefoanelor otrăvite"*, încercare murdară a puterii de a intimida votanţii şi de a face liste negre cu cei care sunt contra lui Ion Iliescu. Oamenii care au răspuns deja *"chestionarului"* PDSR, li s'a făcut teamă. Ei ştiu că au spus că votează cu Opoziţia iar acum au aflat că aceste date sunt la PDSR. De frică, unii dintre ei nu au mai votat, sau au dat voturile *"duşmanului"*. Tot în acest sens, în fabrici şi uzine, cetăţenii au fost ameninţaţi verbal de către directorii pedeserişti, că e bine să voteze cu Ion Iliescu.

De fapt, România trăieşte deja într'o pseudo-dictatură, o ţară bananieră, unde legea nu există şi în care numai pumnul poate face absolut orice. Poate candida şi de 3-4 ori la Preşedinţie chiar dacă Constituţia prevede numai două mandate. De remarcat este faptul că lui Ion Iliescu îi este frică să piardă cumva puterea. El ştie că minciuna ridicată la rangul de putere de lege nu poate dăinui la nesfârşit, că mămăliga se poate umfla şi răbufni ca în Decembrie 1989. Neîncrezător în serviciile umilului său servitor, Virgil Măgureanu, Ion Ilici Iliescu a apelat tocmai la un grup de experţi americani în manipularea alegerilor, cei care în vară l-au adus la putere pe Boris Elţîn. Bineînţeles, că *"serviciile"* sunt plătite cu bani grei, provenienţa acestora nefiind cunoscută, dar tot din banii publici, aşa cum afirmă presa independentă. Căci, de unde din altă parte?

Alegerile din Noembrie sunt extrem de importante pentru viitorul României. De acestea depinde intrarea ţării noastre în Comunitatea Europeană şi în Alianţa Nord-Atlantică. Trebue însă să fim şi un pic optimişti. Rezultatele de până acum ne arată Convenţia Democrată Română câştigătoarea partidei. Românii au învăţat să uite de frică... Cu toate că Ion Iliescu *"nu precupeţeşte nici un efort"* în a-şi păstra Puterea, la 3 Noembrie adevărul a învins.

DESPRE "FUNDAŢIA PENTRU O SOCIETATE DESCHISĂ"

Alexandru NEMOIANU

În România are loc un fenomen îngrijorător şi care, potenţial, poate avea consecinţe dezastruoase. Acest fenomen, din păcate, a fost până acum ignorat din neştiinţă sau din laşitate.

De câţiva ani, sub egida unei *"Fundaţii pentru o societate deschisă"*, care şi-a *"deschis"* simultan sucursale în toate ţările Europei care au îndurat jugul comunist, se tipăresc cărţi de istorie, memorii, amintiri, literatură de tot felul, critică literară etc. Această *"fundaţie"* are o activitate susţinută, recrutează şi patronează, şi este limpede că ea are un plan clar şi un scop foarte bine definit. Întrebarea la care ar trebui răspuns este dacă toate acestea sunt sau ar putea fi în folosul Neamului Românesc şi în folosul Pământului Românesc. Pentru a putea avansa un răspuns, activitatea *"fundaţiei"* trebue analizată sub trei aspecte: cine sunt cei care publică sub patronajul ei; care este *"mesajul"* principal, şi consecvent promovat de lucrările tipărite de *"fundaţie"*; cine este stăpânul *"fundaţiei"* şi care sunt sentimentele lui pentru Neamul Românesc.

Cărţile *"fundaţiei"* sunt publicate în toate oraşele principale ale României şi deci, este limpede că ele doresc să cuprindă toată suflarea românească ce se ocupă cu cititul. În majoritate zdrobitoare, aceste cărţi sunt semnate de membrii fostei nomenclaturi scriitoriceşti a României comuniste, cei pe care cu câteva numere în urmă i-am numit *"elita de mahala"* (vezi *"Cuvântul Românesc"*, Mai, 1996, pagina 6). Cu riscul de a mă repeta, voi menţiona din nou câteva dintre caracteristicile acestei jalnice *"elite de mahala"*.

Membrii ei sunt indivizi crescuţi în umbra giganţilor intelectuali, care au supravieţuit exterminărilor bolşevice. Dela aceşti giganţi, indivizii în discuţie au învăţat şi mimetizat gesticulaţia exterioară, dar nu au învăţat nici ce este demnitatea, nici ce este responsabilitatea şi mai ales nici ce este verticalitatea morală. Această *"elită de mahala"* s'a născut din compromisuri şi compromisul, oportunismul şi pofta materială îi sunt stările definitorii.

În anii comunismului, aceşti indivizi s'au vândut pentru folos material şi au creat lucrări la comandă. Răsplăţile le-au fost casele de creaţie, pensiile de *"creaţie"*, sinecurile de tot felul. Aceşti indivizi au ştiut bine ce fac şi existenţa lor a stat sub semnul unei amoralităţi care înfioară.

După revolta naţională anticomunistă din 1989, *"elita de mahala"* a traversat o perioadă de confuzie. Nu era vorba de confuzia generată de procese de conştiinţă, căci aceşti indivizi au amuţit în ei, s'au făcut surzi la glasul conştiinţei (pe care o înţelegem ca glasul lui Dumnezeu aşezat în minţile noastre, spre a ne spune diferenţa dintre bine şi rău). Era vorba de panica şobolănoasă de a căuta un nou stăpân, dornic să patroneze condeie mercenarizate şi veşnic înmuiate în vidul negativităţii pure.

Această *"elită de mahala"* voia să afle un nou stăpân interesat să folosească meşteşugul lor în prezentarea unor tipare care veşnic zămisleau fiere secularistă şi indecenţă antinaţională. Acest nou patron a apărut şi numele lui este azi *"Fundaţia pentru o societate deschisă"*.

Este în limita bunului simţ elementar să conchizi că, atunci când o *"fundaţie"* se alcătuieşte, cheltuie bani şi recrutează adepţi, ea are un scop. Efectele au totdeauna şi cauză. Apariţia acestei *"fundaţii"* a stârnit anumite nedumeriri şi au fost oameni care au avansat ideea că ea ar face parte dintr'o, nu neapărat, sfântă *"conspiraţie"*. S'ar putea să fie adevărat, dar mărturisesc că, personal, nu cred în *"conspiraţii"* sau, încă mai exact, nu cred în capacitatea conspiraţiilor de a rămâne *"conspirative"*. Cu bună dreptate, un foarte bun prieten al meu spunea, *"nu căuta să afli secrete, căci lucrurile cu adevărat importante şi scopurile reale sunt întotdeauna la vedere"*. În alte cuvinte, judecă oamenii şi în cazul în speţă *"fundaţiile"*, prin ceea ce spun şi fac. Cu acest gând în faţă, am căutat să aflu care este mesajul consecvent promovat de cărţile nenumărate, tipărite sub patronajul *"Fundaţiei pentru o societate deschisă"*.

În mod consecvent şi încăpăţânat, toate lucrările publicate de *"fundaţie"* caută să arate că starea rea a Românilor şi a ţării româneşti este datorată credinţei creştine (şi mai exact Ortodoxiei), sentimentelor naţionale şi mărturisirii că a fi Român nu este un merit, dar nici o ruşine. Pasul următor întreprins de mesajul uvrajelor publicate sub patronajul *"Fundaţiei pentru o societate deschisă"* este insidios şi pervers. Se sugerează că în fond aceste sentimente ale Românilor au dus mereu spre *"totalitarism"* şi finalmente spre comunism, deci, singura cale de a fi izbăviţi de repetarea totalitarismului ar fi renunţarea la trăirile şi sentimentele care până acum ne-au defint ca oameni, neam şi Români.

Către promovarea acestor idei şi a acestui mesaj bolnav, negativ şi deci distructiv prin sine, se folosesc căi multiple: dela *"istorii"* cu documentaţie selectivă, la zidirea de *"arhipelaguri"* în care la comandă se fabrică bunici sau sunt insultaţi fraţi incomozi.

"Fundaţia pentru o societate deschisă" caută să creeze o nouă memorie scrisă pentru Români, cu nădejdea că ea ar putea deveni apoi noua memorie colectivă. Mai mult, cu disperare şi folosind sistemul verificat al laudei prin propriii membrii (autorii publicaţi de *"fundaţie"* laudă pe ceilalţi ce au fost publicaţi de aceeaşi *"fundaţie"*) se creează falsă legitimitate intelectuală şi, încă mai grav, modelele respective ale scrierilor viitoare. (Impresionaţi de valul de praf intelectual aruncat prin *"fundaţie"*, viitori scriitori vor relua falsurile care azi sunt promovate prin această *"fundaţie"*).

Din cele arătate până acum, ar trebui să fie limpede că *"fundaţia"* este deschisă oricui, dar nu şi intereselor şi adevărurilor româneşti.

Că patronul fundaţiei este financiarul Soros (care *"deschis"* şi-a exprimat sentimentele negative pentru Români) este doar o circumstanţă agravantă.

Oricum, în context, zicala *"spune-mi cu cine te aduni ca să îţi spun cine eşti"*, este de cea mai mare actualitate.

DUPĂ 50 DE ANI

Urmare din pag.1

noapte, a făcut tot ce i-a stat în putinţă, să câştige alegerile. O luptă dură a pus faţă în faţă pe adepţii teroarei, violenţei, falsului şi imoralităţii împotriva spiritului de libertate, dreptate şi adevăr.

Convenţia Democrată Română a câştigat alegerile, dar nu putem să nu privim cu tristeţe la cei care au părăsit-o în plină luptă. Cât de bine ar fi fost acum dacă Manolescu, Dinu Patriciu şi alţii erau în această zi festivă în Convenţie.

Convenţia Democrată Română a câştigat alegerile, dar greul de-acum începe. Tentaţiile vor scoate capul. Sabotajul adversarilor pedeserişti cu pârghiile economice încă în mâini, nu se va lăsa aşteptat. Instigatorii de greve îşi învaţă lecţia. Securiştii manevrează dosarele şi altele încă multe.

Noul guvern însă trebue să fie dârz pe poziţie, să-şi respecte *"Contractul"*, cum a promis. Cazul Primarului Ciorbea dela Primăria Capitalei este un precedent bun de urmat, care a dat roade...

...Şi poate n'ar fi rău dacă până la urmă CDR s'ar constitui în partid, înglobând toate valorile pe care le are şi care vor mai veni, pentrucă fiecare vreme îşi cere forma ei şi acest start va fi unul exemplar pentru secolul 21 şi Mileniul Trei.

Zahu PANĂ

Din secretele guvernului

ROMÂNIA - SĂRACĂ ŢARĂ BOGATĂ

PE MARGINEA UNUI RAPORT DUREROS

—Aurel S. MARINESCU—

De curând, Curtea de Conturi a României a făcut public Raportul anual privind controlul execuţiei bugetare pe anul 1992 şi a modului de gospodărire a patrimoniului public şi privat al statului în perioada 1992-1994, adică sub guvernul Stolojan şi Văcăroiu.

Dezastrul este cel mai blând cuvânt care ar putea caracteriza concluziile acestui raport, depus în Parlamentul ruşinii, unde peste un an a fost dosit în sertare spre a nu fi făcut public. Raportul scoate la iveală imense fraude, proasta gestiune a sectorului de stat, acumulările uriaşe de capital privat făcute pe baza pierderilor întreprinderilor de stat, cu concursul larg al demnitarilor neo-comunişti.

Vom prezenta cele mai importante capitole care ilustrează din plin incapacitatea, reaua intenţie şi goana după căpătuială rapidă a noii clase, aceea a neo-comuniştilor.

1. Subevaluările fabricilor de stat au atins sume de zeci de milioane şi s'au făcut în următoarele situaţii: la constituirea unor societăţi mixte cu capital integral sau majoritar de stat, subevaluându-se aportul societăţilor comerciale de stat, prin acordarea cu titlu gratuit, spaţiu, avantaje materiale şi băneşti noilor societăţi; sau, de asemenea, prin vânzarea de mijloace fixe s'au avantajat cumpărătorii, prin subevaluarea preţurilor de pornire a licitaţiilor sau neorganizarea de licitaţii, ori ţinerea lor formală şi apoi neîncasarea integrală şi în termen a contravalorilor. Pagubele în aceste cazuri se ridică la circa 37 miliarde lei.

2. Firmele particulare au împrumutat milioane de dolari pe spinarea statului - 13 miliarde lei plus 5 milioane dolari.

3. Consumuri fictive, cheltuieli de protocol şi comisioane.

4. Regiile autonome folosesc după bunul plac alocaţiile bugetare; de asemenea, este vorba de circa 1 miliard şi jumătate lei.

5. Minerii manevraţi de preşedintele ţării prin şeful lor, Cozma, spre a crea vrajbă socială au fost răsplătiţi, ilegal subvenţionaţi - peste 14 miliarde lei. În plus, sectorul minier Valea Jiului, care a furnizat mâna de lucru în combaterea democraţiei, a folosit peste 3 miliarde lei, în loc de piese de schimb pentru utilaje, la cumpărarea unor lucruri care mai de care, mai originale, cum ar fi 30 autobuze *"IKARUS"*, 1 microbuz *"RENAULT MASTER"*, plus 6 autocare *"ROCAR"*.

6. Guvernul a aprobat folosirea ilegală a banilor publici.

7. Fonduri de miliarde de lei au rămas nefolosite. De exemplu, Ministerului Agriculturii i-a fost refuzată autorizarea cheltuirii a peste 700 milioane lei pentru continuarea acţiunii de distribuire a titlurilor de proprietate.

8. Au fost deturnate sume mari de valută primite dela Banca Mondială. Ministerul de Finanţe se face vinovat de nerespectarea prevederilor legale în domeniul acordurilor de împrumut şi al operaţiunilor comerciale. În aceste aconturi este implicat Statul reprezentat prin Ministerul de Finanţe. Exemplele sunt numeroase: Banca Mondială a acordat un credit care trebuia folosit pentru proiectele de dezvoltare a fermelor private şi a întreprinderilor de prelucrare a produselor avicole. Guvernul însă a dispus plăţi, pentru importul din USA, a unei tipografii în valoare de 300.000 dolari şi a unui autotractor universal de transport, din Germania, în valoare de 105.000 mărci. Sau Banca Mondială a acordat un împrumut de 100.000 dolari şi a prevăzut ca să se facă o selecţie şi să se achiziţioneze din stocurile deţinute de UNICEF, cu care să negocieze preţurile. Guvernul a dispus plata către alt furnizor, fără ca în prealabil să contacteze UNICEF, desigur ciubucul a contat. Sau Ministerul de Finanţe a emis o scrisoare de garanţie pentru un împrumut de 75 milioane dolari contractat de banca Bancorex cu o bancă din Turcia. Deşi acest împrumut avea scopul finanţării unor importuri de bunuri de consum din Turcia deşi legea este categorică; statul poate fi angajat prin emiterea de garanţii în cazul creditelor externe numai pentru realizarea unor obiective de investiţii.

Şi în timp ce datoria externă a României este acum de peste 6 miliarde dolari. Media anuală de îndatorare este de 3,57, timp în care autorităţile publice ce au creat haosul, acest dezastru economic al ţării, cheltuiesc 792 miliarde lei pe anul 1996 repartizate astfel: Cotroceni - deci Iliescu, 11 miliarde; Senat - 21,5 miliarde; Camera Deputaţilor - 67 miliarde; Ministerele - 425 miliarde, iar guvernul - 34,6 miliarde lei.

Hotărît lucru, ţara este dusă la râpă de iresponsabilii dela conducerea ei.

NOUA CRUCIADĂ A COPIILOR

—Dan Emilian ROŞCA—

Scriu aceste rânduri în a şaptea zi a Brumărelului a.c. N'am de unde şti rezultatul apropiatelor alegeri *"generale"*. Există o mare probabilitate ca formaţiunile politice din Opoziţia Democratică (CDR, USD, ANL şi UNC) să obţină o largă majoritate.

Chiar şi aşa, tot mă încearcă mâhnirea: cel puţin o treime de mandat va trebui risipită pe corijarea erorilor (voite?) ale, încă, prezentei Puteri. După aceea, ei bine, se va putea vorbi despre un curs ascendent.

Ce putem spera noi, cei dela 35 de ani în sus, dela viitor, din punct de vedere material? Doar atât: un trai decent. Oh, da, vor fi şi excepţii, dar excepţiile sunt minuni, iar minunile nu prea ţin de voinţa umană. În ceea ce priveşte bunăstarea spirituală, asta este o altă *"calimeră"*, nu ne vom ocupa de ea aici, doar în câteva rânduri.

Cei care azi frecventează şcoala primară sau cursul secundar, nepurtând sechele ale anilor de îndobitocire marxist-leninistă, sănătoşi sufleteşte fiind, alte opţiuni profesionale şi spirituale vor avea, în cu totul alte proporţii. Datorită unei educaţii îngrijite şi a unei mai largi posibilităţi de a alege. Datorită unei mai mari libertăţi, dar şi unei mai adânci înţelegeri a libertăţii.

Noua Cruciadă a Copiilor începe acum. A lor s'ar putea să fie victoria deplină: Mântuirea României.

TRATAT DE COLABORARE SAU DE DIVERSIUNE ?

—Dr. Coriolan BRAD—

Am citit în multe ziare comentarii cu nuanţe optimiste sau pesimiste în legătură cu Proiectul final de *"Tratat de înţelegere, cooperare şi bună vecinătate între România şi Republica Ungaria"*. În România sunt partide care s'au pronunţat pentru semnarea Tratatului iar altele mai sceptice, neîncrezătoare într'un climat de sinceritate şi bună înţelegere între cele două ţări s'au declarat împotriva semnării tratatului. Temeiul acestei hotărîri s'ar putea să fie determinat de imposibila reconciliere între cele două popoare de-a lungul anilor, fiindcă pe arena politică internaţională Ungurii s'au declarat în permanenţă nemulţumiţi de actul legitim, prin care Transilvania a revenit României. Tratatul, în forma redactată, reprezintă numai o transparentă înţelegere între cele două state. Supoziţia, o confirmă evenimentele petrecute la Budapesta, în decursul lunii August a.c. În timp ce delegaţii români şi maghiari discutau principiile noului Tratat, pe străzile oraşului se desfăşurau ample manifestaţii de protest, la care au participat mii de Maghiari cu drapelele Rep. Ungaria îndoliate şi cu drapele în negru, pe care era scris Trianon.

Tratatul nu reprezintă un compromis acceptabil pentru ambele state, fiindcă există o inacceptabilă părtinire în ceea ce priveşte minoritatea maghiară din România, faţă de minoritatea română din Ungaria. Fără a mai analiza cauzele care au contribuit la diminuarea numerică a Românilor ce au rămas şi au trăit în Ungaria după Primul Război Mondial, dela 275.000 la 10.000-12.000 cu mare bunăvoinţă, fiindcă ultima statistică maghiară dă un număr mult mai mic, amintesc numai o singură deosebire discriminatorie. În timp ce toţi cetăţenii ce vorbesc limba maghiară în România se pot pregăti în limba lor în instituţii preşcolare, primare, gimnaziale, liceale, profesionale, postliceale şi universitare, în Ungaria populaţia minoritară română este lipsită total de această posibilitate.

Compromisurile făcute de delegaţia română pot fi defavorabile României. Introducerea Recomandării 1201 chiar în anexa Tratatului nu era obligatorie. Poate aduce numai dificultăţi. Clauzele contractuale introduse pot avea o interpretare ambiguă şi să dea posibilitatea altui guvern maghiar să ceară aplicarea ei, aşa cum s'a întâmplat în Slovacia. Aceasta se poate deduce din declaraţiile actualului ministru de Externe maghiar care a afirmat că Tratatul Româno-Maghiar în forma actuală, nu exclude cu nimic posibilitatea autonomiei pe baze etnice şi a drepturilor colective.

Am fi naivi să credem că noul Tratat Româno-Maghiar a pus stavilă pretenţiilor iredentiştilor maghiari. Poziţia lor faţă de Tratat a fost categoric definită prin declaraţiile făcute public, cât şi de poziţia senatorilor maghiari adoptată în senatul României. Pastorul Lazslo Tökes este de părere că *"Interpretarea n'a produs încă ireparabilul"*, iar UDMR, prin vocea lui Bela Marko *"vrea mai mult"*, ceea ce poate însemna şi autonomie teritorială bazată pe criterii etnice. Cu ocazia votării Proiectului de Tratat în Senatul României, doi senatori maghiari s'au reţinut dela vot, Szabo Karoly şi Koszokar Gabor (după strămoşi Cojocar Gavrilă), iar doi au votat împotriva Tratatului, Hossu Zoltan şi Csapo Josef.

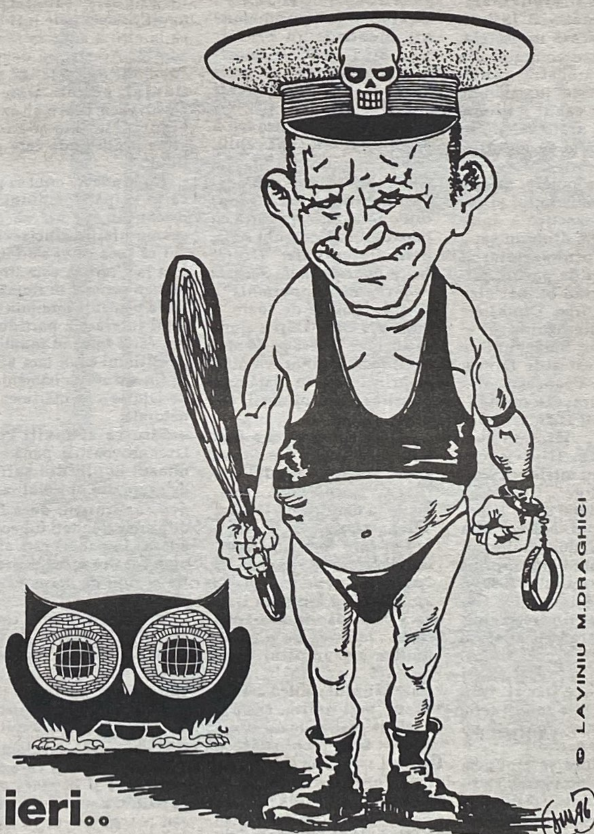
Rămâne de neînţeles de unde a decurs necesitatea unui nou Tratat Româno-Maghiar, fiindcă România are tratate de pace cu Ungaria sub garanţie internaţională, ca cel dela Trianon şi cel dela Paris, prin care s'au fixat graniţele între cele două state şi pe care România sunt convins că le va respecta în continuare.

Şansele intrării României în NATO şi în Uniunea Europeană nu vor depinde numai de acest tratat. Sunt alte cauze mult mai importante, atât de ordin intern cât şi extern. Remedierea acestora va deschide României calea intrării în organizaţiile europene.

Pretenţiile minorităţii maghiare sunt nedrepte. România a fost controlată în repetate rânduri de Instanţe Internaţionale şi nici una nu a constatat că sunt nesocotite şi călcate drepturile minorităţilor, ale tuturor minorităţilor ce trăiesc aici, nu numai ale minorităţii maghiare.

Să dea Dumnezeu ca noul Tratat Româno-Maghiar să creeze un climat de apropiere între cele două state, dar atât timp cât Ungurii nu renunţă la nostalgia trecutului, această doleanţă va fi imposibilă.

UN VIITOR PENTRU ROMÂNIA ?

ieri..

activist si delator,

azi.. călău si dictator; I.ILIESCU

Incredibil

—Mihai STERE DERDENA—

Mărturisesc că-mi place să urmăresc emisiunea *"Mesager"* dela ora 21 a Televiziunii dela Chişinău, transmisă şi pe programul 2 al Televiziunii dela Bucureşti. Sigur că nu fiecare seară am putut să văd acest telejurnal. Aşa se face că, abia în acest an, s'a'ntâmplat să aflu semnificaţia zilei de 24 August pentru Românii de dincolo de Prut, obligaţi de forţe oculte să se considere separatişti, deşi se ştie că ne înţelegem cu dânşii fără a apela la vreun tălmaci.

Ştii, stimate cititor, ce sunt siliţi să sărbătoarească fraţii noştrii din aşa-zisa Republica Moldova, la 24 August? Am auzit şi am văzut - cu urechile mele şi cu ochii mei - la televizor, în seara de 24 August 1996, că, la Chişinău şi în alte mari localităţi basarabene, s'au desfăşurat *"ample manifestări omagiale dedicate celei de-a 52-a aniversări a eliberării ţării noastre de sub jugul fascist"*. Am văzut cohorte de bărbaţi în toată firea, împodobiţi de decoraţii bolşevice şi cu zorzoane vestimentare, care *"în semn de recunoştinţă, au depus coroane şi jerbe de flori la monumentele eroilor ucişi de fascişti"*. Lipsea de pe lângă ultimul substantiv termenul determinant *"Români"*, însă orice telespectator putea să priceapă că de acest soi de fascişti era vorba.

E drept, cititorule, că nu mi-a venit a crede ce-am auzit şi ce-am văzut. Pur şi simplu m'am crucit.

Da, lectorule, ai citit bine: apartenenţa la România, adică a trăi la sânul patriei-mame, înseamnă, în viziunea încă stalinistă a politrucilor dela Chişinău, nici mai mult nici mai puţin decât *"jug fascist"*. Că poporul român din 1941-1944 este, şi astăzi, socotit fascist, mai treacă-meargă; dar să crezi, şi după 52 de ani, că Românii din dreapta Prutului i-au subjugat pe fraţii lor din stânga Prutului, asta-i prea de tot. Şi mă mir că nu şi-au muşcat limbile cei ce nu contenesc de peste o jumătate de veac să rostească o minciună, o stupiditate şi o infamie atât de revoltătoare.

Trei zile mai târziu, la 27 August 1996, în toată Basarabia a fost sărbătorită Ziua Naţională a Republicii Moldova. A fost cu mare fast marcată a cincea aniversare a independenţei statale. Cu acest prilej, la ora 13,45, la postul 1 al Televiziunii Române a vorbit ambasadorul Republicii Moldova la Bucureşti, care a avut grijă să ne asigure că *"procesul de consolidare a independenţei republicii noastre e fără alternativă"*. Cu alte vorbe, este imposibilă reunificarea României.

Ne place să credem că această aberaţie va fi spulberată de istorie în viitorul apropiat.

După cuvântarea ambasadorului antiunionist şi filorus, a fost prezentat un film documentar care făcea un expozeu al realizărilor dobândite în cei cinci ani de independenţă.

Curios că nici unul dintre cei ce-au vorbit despre însemnătatea zilei de 27 August n'a avut cutezanţa de a se referi şi la eliberarea *"republicii"* de sub jugul imperial rus şi sovietic (considerat eliberator în 1940 şi în 1944), care-i, de fapt, adevărata eliberare. Probabil că vorbitorii şi-ar fi dat seama cât de ridicoli ar fi devenit în contradicţia ce devenea inevitabilă: vasăzică te eliberezi de sub jugul fasciştilor români şi te laşi subjugat de imperiul bolşevic, căruia-i zici *"eliberator"*, iar, apoi (în 1991) te eliberezi şi de *"eliberator"*. Însă nu definitiv pentrucă doar patru luni mai târziu - ne aminteşte filmul documentar - la 21 Decembrie 1991, prezidentul de atunci Mircea Snegur semnează actul de naştere a Comunităţii Statelor Independente, comunitate din care face parte şi Republica Moldova.

Aşadar, curat act de independenţă - ar fi zis nea Iancu Caragiale.

TRIBUNALUL DIN GENEVA AFIRMĂ CĂ PROCLAMAREA REPUBLICII POPULARE ROMÂNE S'A FĂCUT PRIN FALS

—Andrei BĂDIN—

Un document de mare importanţă pentru istoria de ieri şi de astăzi a României a fost dat publicităţii de Tribunalul de Primă Instanţă din Geneva (Elveţia). Este vorba de concluziile la care a ajuns Tribunalul elveţian, în urma judecării cererii statului român de a-l acuza pe Regele Mihai că ar fi scos din România în 1947 un număr de 42 de tablouri, aparţinând coroanei României. Documentul la care facem referire este unic, reprezentând o primă încercare a unei instanţe de a face dreptate în privinţa instaurării Republicii Populare în România, acţiune coordonată de Stalin, prin intermediul unui grup restrâns de trădători de ţară.

Nu în ultimul rând, documentul dat publicităţii de Tribunalul din Geneva este un început al procesului comunismului, atât de necesar societăţii româneşti, bolnave de 45 de ani de comunism. Tribunalul de Primă Instanţă din Geneva face o amplă trecere în revistă a istoriei României, dela urcarea pe tron a Regelui Carol I, continuând apoi cu domnia Regelui Ferdinand, a Regelui Carol al II-lea şi cea a Regelui Mihai. Sunt prezentate, în amănunt, informaţii privind dezvoltarea societăţii româneşti şi integrarea în rândul ţărilor europene şi civilizate. Dar dincolo de datele istorice, documentul Tribunalului elveţian face referiri precise privind instaurarea comunismului în România.

În primul rând, se afirmă că alegerile legislative din 1946 au fost fasificate de comunişti. Una din afirmaţiile importante ale Tribunalului de Primă Instanţă din Geneva se referă la proclamarea Republicii Populare Române la 30 Decembrie 1947, când Regele Mihai a fost obligat să abdice, fiind ameninţat cu uciderea a unui grup de 1.000 de studenţi de către Petru Groza, şeful guvernului, omul impus de Moscova în fruntea executivului român.

Citām din document: *"Adunarea Naţională a abrogat Constituţia din 1923 şi a instaurat Republica Populară Română care a fost proclamată la 30 Decembrie 1947. Procesul-verbal al sesiunii Parlamentului, care niciodată nu s'a reunit în sesiune extraordinară, este un fals"*, o afirmaţie clară şi fără echivoc.

O altă afirmaţie de primă importanţă face Tribunalul din Geneva şi în privinţa cetăţeniei Regelui Mihai. Astfel, se afirmă: *"Mihai al României, născut în România şi originar din această ţară, este cetăţean român"*. Reamintim că Preşedintele Ion Iliescu şi guvernul român nu recunosc cetăţenia română a Regelui Mihai, invocând un decret al guvernului comunist al lui Petru Groza, datat din 1948.

Trebue amintit că statul român a cheltuit din bugetul ţării peste 200.000 de dolari pentru procesele intentate Regelui Mihai în Statele Unite şi Elveţia. În această sumă este inclus şi onorariul avocaţilor Regelui, în valoare de 7.000 de dolari USA. După cum am arătat, aceşti bani s'au dus pe apa sâmbetei. Mai mult chiar, statul român a fost pus în situaţia de a primi o lecţie usturătoare din partea justiţiei elveţiene. La Geneva, justiţia este liberă şi dreptatea nu umblă cu capul spart ca la Bucureşti.

Scrisori esenţiale

CÂND PUI MAI ÎNAINTE PARTIDUL

—Teodor BRĂILEANU—

Domnule Răducănoiu,

"Greşeala" copiilor dumitale a făcut să iasă la iveală, la scară naţională, un adevăr cutremurător din existenţa noastră românească a acestei jumătăţi de secol. Prin cazul Răducănoiu ni se arată că *"omul nou"* există şi se menţine (ţinându-se cu ghiarele şi cu dinţii) la putere. El este creaţia socialismului şi are o poveste exact ca a domniei tale. Da, dintr'un sat a pornit viitorul secretar al comitetului de partid, viitorul miliţian şi mai ales viitorul securist. Din satele Olteniei, ale Moldovei şi mai ales din Bărăganul de Sud au venit alde Dincă, Postelnicu, Ceauşeştii, din satele şi oraşele mici, agrare, *"s'au ridicat"* apoi Cosmâncă, Hrebenciuc, Dumitraşcu, Iliescu, oameni care au înţeles că pentru *"a ajunge"*, trebue să înveţi mai întâi să fii membru de partid. Nu voi uita în veci un dialog, dintre doi tineri, pe care l-am surprins în primăvara anului 1989 în parcul 23 August din Capitală. Unul îi cerea celuilalt să meargă cu el să se înscrie într'o şcoală USLA. Cel rugat a reproşat că nu poate, nu are liceul. *"Nu trebue, mă, l-a întors celălalt. Se cere doar să fii membru de partid!..."*

Sigur, când se ajungea, ca membru de partid, să fii maistru, şef de atelier sau secretar al comitetului de partid, trebuia să ai şi studiile *"corespunzătoare"*. Aşa a apărut seralul şi fără frecvenţa şi diplomele (care l-au făcut pe Ceauşescu *"doctor în economie"* iar pe dânsa *"savant în chimie - de renume mondial"*).

Sintagma *"am muncit din greu"* este un praf în ochii ascultătorilor. Ce s'a văzut în urma acestui efort? Aţi construit un produs nou, aţi lansat noi teorii într'un domeniu, aţi scris vreo carte, adică aveţi operă?

Opera cea mai mare a vieţii unui om sunt copiii. Îl văd şi acum pe Maxim Gorki (omul care într'adevăr a muncit din greu) într'o fotografie, în cârcă cu băiatul său. Dedesubt scria, pentru eternitate: *"Dintre toate operele mele aceasta este cea mai importantă"*... Adică, înainte de toate, a creat UN OM. (Deşi a ajuns să lucreze direct cu Lenin, acest mare scriitor n'a uitat că principalul în viaţă este familia, adică urmaşii, copiii).

Acest lucru însă a fost scos încet, încet din *"omul nou"*, introducându-i-se ideea *"necesităţii stringente"* a dăruirii partidului, adică... ***cauzei***.

Cel care *"era conştient"* că tot ce face se vede sus, că *"partidul vede tot"* şi *"te apreciază"* a ajuns să trăiască bine, dăruindu-se mai întâi *"muncii de partid"* pentru a-şi împlini noua dorinţă a omului nou - a trăi mai bine, adică a avea hrană mai multă, îmbrăcăminte mai arătoasă, apartament bine mobilat şi, de ce nu, maşină la scară. Curăţenia sufletească a Românului modest, care avea şi zile sfinte de post (adică de a te opri dela poftele trupeşti) a fost călcată în bocancii biologismului vulgar care a dus la o *"educaţie"* încă din familie de a te băga cu ăştia *"ca s'ajungi şi tu ca ei"*. Şi când ajungi, ia! Acum! Cu toţi ai tăi! Cât o ţine!

La mulţi *"revoluţionari de profesie"* satisfacerea nevoilor materiale mai bine ca la alţii a adus la fanatizare??? Aceştia au devenit *"oameni de bază"* ai partidului, pe care Domnul Cosmâncă îi are şi azi în evidenţele sale şi-i foloseşte acolo unde cere partidul...

Acest adevăr crud se pare că vă scapă Domnului Răducănoiu, şi nu vă daţi seama nici la cincizeci de ani că ceea ce vi s'a întâmplat la Craiova este un fenomen general în România, unde oamenii care pun mai întâi interesele partidului, din când în când familia şi pe ultimul plan ţara ajung să fie văzuţi de oameni - şi de istorie - în mărimea lor naturală.

Ştiu că zăboviţi cu ai Dumneavoastră până către miezul nopţii din spiritul de grup, din obiceiul rămas din comunism, de-a fi şi după masă cu toţi (uneori şi adesea la pahar) căci altfel vine ceea ce zicea expresia: *"te-ai rupt de mase, vezi că te clatini"*.

Puterea partidelor comuniste - şi a derivatelor lor - constă în spiritul de sectă, uneori mafiot, în care dăca intri şi nu joci cum ţi se cântă, poţi să dispari cu o repeziciune de nebănuit.

Aici se află vina domniei tale: a nu vedea că azi se poate trăi şi în afara unui partid. Că mai important eşti tu - ca om, tu cu ai tăi, familia.

Şi mai presus de toate copiii. Care este opera capitală şi de căpătâi a vieţii tale pe pământ.

Eliberându-vă de această mentalitate, veţi lăsa să se elibereze şi ţara.

DE UNDE NU ESTE NICI NU SE POATE CERE

- Caracteristicile legislaţiei post Loviturii de stat decembriste din România anului 1989 -

Dr. Andrei COLTOFEANU

Ca toate drepturile fundamentale ale omului, dreptul de proprietate rămâne caracteristic societăţii cu spiritualitate sacralizată, capabilă să cunoască şi lumea ce se poate pune în evidenţă empiric, prin simţuri, precum şi pe aceea care ni se dezvăluie transcendental. Adevăr ce dovedeşte că acel concept al dreptăţii nu poate fi, nici găsit, nici căutat la societăţile atee care nu recunosc existenţa spiritului. Dostoievski a spus pe bună dreptate că: *"acolo unde nu există Dumnezeu, se poate întâmpla orice"*, dovada fiind că în ţara acestui renumit scriitor s'a construit comunismul, simbol al celui mai monstruos monument al nedreptăţii şi al dezumanizării.

Faptul că nu poţi cere înfăptuirea dreptăţii, acolo unde n'o poţi găsi, constituie un îndreptar pentru luminatul politician, cât şi pentru simplul conducător de căruţă. Marx Nordau a susţinut ideea: *"moral imoral, drept nedrept, sunt noţiuni similare"*. Perceptele morale sunt anterioare celor de drept, din care acesta se inspiră. Comunismul nu poate face casă bună cu morala, motiv pentru care niciodată unui *"om nou comunist"* nu-i poţi pretinde să înţeleagă metafizica moravurilor deci, nici cum să poată pricepe de ce morala este soclul pe care se clădeşte justiţia.

Zadarnic timp de 7 ani, post Loviturii de stat decembriste, România a tot primit îndemnuri să restaureze odată democraţia şi statul de drept al domniei legalităţii. A fost însă mai convingător fanatismul *"omului nou comunist"* care şi-a făcut un crez din lumea acelei ideologii atât de legată de propriul său ideal. In aceeaşi categorie intră şi omul care a descins din acel electorat, în bună parte îndobitocit şi buimăcit după o jumătate de secol de comunism, deci de cel care nu are capacitatea înţelegerii unei situaţii uşor de înţeles, fiind ca un orb din naştere care nu poate avea conceptul luminii, pe care neputând s'o vadă, n'o poate compara cu întunericul din propria lui fiinţă.

O altă caracteristică de esenţă a electoratului de care au profitat cei ce l-au manipulat, este frica de puterea despotică a statului comunist care oprimă. Spre deosebire de legea statului comunist despotic ce te înfricoşează, legea statului de drept al domniei legalităţii creează cetăţeanului sentimentul libertăţii pentrucă se simte apărat de lege. Este una ca statul să dea o lege care face un bine şi este cu totul alta să legifereze jaful propriei tale case, prin nerespectarea drepturilor fundamentale ale omului.

Legea 112/95 a caselor naţionalizate stipulând că pentru apartamentele puse în vânzare se dau despăgubiri, implicit recunoaşte că aparţin proprietarului, de vreme ce vrei să-l despăgubeşti. Dacă ar fi fost ale statului, n'ar fi fost nevoie de despăgubiri. Concluzia este aceea că Legea 112 este a doua naţionalizare, că este abuzivă şi creatoare de vânzări silite ale apartamentelor. Acest act este departe de a fi un contract, adică un acord de voinţă a părţilor contractante, deoarece lipseşte proprietarul de drept, adică partea care conferă valabilitate şi deci legalitate. Ca urmare, acest act este abuziv, dictatorial. Cum actul de vânzare va fi semnat de primar care, ca şi statul, nu are calitatea de proprietar de drept, pe care nici prin procură dela stat n'o poate primi, căci de unde nu este nici nu se poate cere; aceste acte de vânzare vor fi abuzive, nelegale căci ABUZUL nu creează DREPTURI.

Când, într'un viitor apropiat, România va deveni stat de drept al DOMNIEI LEGALITĂŢII, proprietarul de drept va cere justiţiei anularea actului abuziv, cheltuieli de judecată, onorar de avocat şi despăgubiri materiale şi morale. Va rămâne de competenţa guvernului statului de drept să pretindă despăgubiri pentru faptul că tineretul a primit o proastă lecţie de cum se corupe pentru a se obţine un capital electoral şi ce să mai vorbim de imaginea nefavorabilă a ţării în străinătate.

Este de remarcat că această naţionalizare abuzivă prin Legea 112/95 nu s'a făcut pentru ***raţiuni de utilitate publică***, aşa cum cere Art.481 cod civil, care nu a fost abrogat niciodată. Parlamentul era obligat să respecte condiţiunea esenţială: să nu fie *"LEGIBUS SOLUTUS"* adică deasupra şi în afara legii. ***Parlamentul a făcut greşit*** Legea de naţionalizare Nr.112/95, contrară ***Art. 481/cod civil*** care are următoarea formulare: *"Nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa, în afară numai pentru **raţiuni de utilitate publică şi** numai după o prealabilă şi dreaptă despăgubire"*. Putem oare considera raţiune de utilitate publică, crearea de capital electoral?

Legea 112 este contrară dreptului pentrucă: ***"O decizie dată chiar de puterea legiuitoare care modifică o lege existentă (adică art.481 c. civ. care n'a fost abrogat niciodată), este o decizie fără valoare, un act dictatorial contra dreptului"*** - Drept Public Comparat, pag 25, Profesor Dr.C. Rarincescu; sau conform aceluiaşi autor: ***"Atâta timp cât o lege nu a fost abrogată ori modificată ea există deasupra tuturor căci regula esenţială a dreptului public modern este azi DOMNIA LEGALITĂŢII". Legea 112/95 contravine nu numai Art. 481 c. civil ci tuturor Convenţiilor internaţionale la care România face parte.***

Curtea Constituţioanlă are partea sa de vină, acceptând neconstituţionalitatea faţă de Art.11, Art.20 al.2, Art.15 şi Art.41 (din Constituţie).

Legea 112/95 nu este şi nici nu se poate numi lege, pentrucă nu îndeplineşte condiţiunea de fond a unei legi, aceea de a conţine o normă de conduită socială formulată general, permanent şi obligatoriu morală. O lege care destabilizează prin faptul că dezbină două categorii sociale: chiriaşi şi proprietari, nu conţine nimic moral şi nici corupţia nu este o valoare morală.

Caracteristica jurisdicţiei post Loviturii de stat decembriste reiese din caracterul comun al tuturor legilor interne şi al Constituţiei care n'au fost făcute la întâmplare, ci urmărind un scop bine determinat. Însăşi Lovituira de stat nu s'a făcut din întâmplare. Politicianul de rând îi vede doar consecinţele şi numai cel versat îi poate vedea şi cauza. Lovitura de stat s'a făcut pentru a asigura continuarea regimului comunist periclitat de politica ceauşistă care devenise contrară intereselor Moscovei.

Lovitura de stat, odată reuşită şi bine deghizată sub masca revoluţiei (căci numai din revoluţie pot rezulta emanaţi şi vid de putere), restaurarea comunismului s'a făcut repede şi uşor cu legi comuniste care, după cum s'a văzut, au ajuns până la legiferarea jafului prin Legea 112/95, la legiferarea exproprierii prin Legea 18/91 Art. 34 fond funciar, precum şi prin Art. 150 al Constituţiei: *"Legile **şi toate celelalte** acte normative **rămân în vigoare**"*. Constituţia deci a ***reactualizat*** legile comuniste. Ţara care se judecă după legi comuniste este comunistă.

Calitatea legilor defineşte caracteristica jurisdicţiei. Un regim comunist complet restaurat are toată puterea să-şi impună ideologia care inspiră toată legislaţia. Legislaţia de tip comunist nu respectă dreptul de proprietate privată de exemplu al terenurilor: numai statul fiind proprietarul acestora.

Niciodată un lider comunist nu va fi receptiv la toate sfaturile şi îndemnurile către uşile ce se deschid spre democraţie şi statul de drept, căci vin în contradicţie cu ideologia comunistă. În concluzie, nici continuarea cu sfaturi şi nici acordarea Clauzei naţiunii celei mai favorizate n'au putut fi de folos să-l facă să asculte pe acel copil răsfăţat al comunismului. Raportul Gunnar-Jansson, al Consiliului Europei, în pofida recomandărilor precise şi pline de înţelepciune în materie de drept, a fost complet anihilat de declaraţia Domnului Bill Clinton, care a apreciat Clauza ca fiind un act ce: *"confirmă progresele făcute în privinţa instaurării democraţiei şi statului de drept"*.

Puterea din România, cu şi fără declaraţia Domnului Clinton, niciodată nu s'ar fi gândit să respecte drepturile omului, cu toate că dela 10 Decembrie 1948, adică dela prima conferinţă a drepturilor omului, România, prin preşedinţii săi comunişti, a pus tot atâtea iscălituri aprobative câte convenţii internaţionale au fost făcute, fără ca măcar una să fie respectată.

Opoziţia are partea sa de vină, aceea că n'a făcut tot atâtea moţiuni de cenzură câte nelegalităţi şi legi inadmisibile au fost făcute, pentru ca măcar străinătatea să n'o acuze că nu există. Avertisment pentru acele părţi contractante ale unui act de vânzare-cumpărare care fiind nelegal, nu poate obliga pe nimeni să-l semneze şi cu atât mai mult pe primar.

Instantanee

UN PALAT AL SFIDĂRII

Radu BADIU

Ca o batjocură simbolică, la desfiinţarea unei mari comune, satului - devenit cătun - i s'a zis în comunism Progresu. (Circula pe atunci sintagma ironică *"avântul prăbuşirii"* din care, inspirându-se minţile lucide ale satului, i-au zis cătunului Regresu).

În apropierea *"palatului Duţei Terentoaiei"* (o căsuţă gata să se prăbuşească, fostă prăvălie în secolul trecut, cât o nucă, în jur cu nici o sută de metri pătraţi şi un gard din table, crăci şi sârme), pe malul lacului ce taie prima partea a satului de restul, se ridică un palat nou de-un lux care te pune pe gânduri.

El este *"avertizat"* de curtea imensă şi casa zdravănă a lui Nicu lu' Sbenghea, fostul secretar de partid şi actualul primar din partea PDSR, casă cu tâmplărie metalică, curte cu gard perfect, spaliere metalice din ţevi sudate (de prin fabrici), unde hălăduieşte viţa de vie ce dă umbra deasă sub care stă tolănită nevasta acestuia, care se îmbată şi iese pe stradă s'o ocărască pe învăţătoarea Nuţa lui Ionel a lu' Mihalache, că a îndrăznit să candideze soţul ei la funcţia de primar: *"Ai văzut, fă, fiv-ai convenţia voastră a dracului că tot Nicu mieu a ieşit la voturi?!"*

Dacă zănateca noului primar comunist face gălăgie ca proasta (pentru care el - soţul - o trăzneşte peste bot, că-i *"strică imaginea"* şi ar putea *"să se audă la partid"* şi să se supere Domnul Năstase (cel mai viclean personaj pe care l-a cunoscut istoria României), în schimb în palatul de pe malul lacului nu se vede nimeni şi de acolo nu se aude nici o voce.

Acest palat al sfidării este construit în stil de vilă germană, cu acoperiş cu o apă întreruptă. Pe jos, în curte, mozaic, flori ca'n grădinile Versailles-ului, gard zidit (cu altul de sârmă, protector, în faţă) cică înăuntru cu şase camere, cu mobilă ce se întoarce după soare, baie redimensionată şi refăcută după ultimul stil italian, este *"opera"* unui mare director din nu ştiu ce minister şi a soţiei sale, cică deputată din partea... bineînţeles că a noului partid-stat PDSR.

E !

Mai ziceţi ceva despre cine a oprit - şi de ce - reforma în România.

În mijlocul unui sat semirusesc, cu garduri dărăpănate, praf şi noroi, această piatră scumpă, strălucitoare, se vede ca un diamant pervers într'o baltă de noroi.

Şi noi ?

Dăm votul celor care ştiu să zâmbească mai bine şi să mintă mai frumos !

TOPUL ...,, SĂRAC ŞI CURAT"...

Istorie adevărată

ASASINATUL DIN PĂDUREA TÂNCĂBEŞTI

29-30 NOEMBRIE 1938

Asasinaţi: Corneliu Zelea Codreanu, Nicolae Constantinescu, Iancu Caranica, Doru Belimace, Iosif Bozântan, Ion Caratănase, Ştefan Curcă, Ion Pele, Ion Gr. State, Ion Atanasiu, Gavrilă Bogdan, Ion Radu Vlad, Ştefan Georgescu, Ion Trandafir.

•••

În închisoarea din Râmnicul Sărat domnea printre santinele şi jandarmi şi până sus la conducere, o enervare crescândă.

Venise ordinul.

Undeva, la orizont, soarele şi pământul căpătau culoarea rubinului, se înroşeau mai înainte de a fi curs sângele eroilor.

Au răspuns - în faţa unui odios ofiţer de jandarmi, Scarlat Roşianu, comandantul legiunii jandarmilor din Râmnicul Sărat, care le striga numele - cu toţii.

Aspru, puternic, parcă poruncitor: PREZENT! Prezent pentru veacuri, prezent pentru Dumnezeu, prezent şi pentru Neam şi pentru întregul neam sărac, prezent pentru ţăran şi pentru toţi ţăranii gliei româneşti, prezent pentru CRUCE - dar prea puţin prezent pentru clipa aceea. Nu era decât o formalitate, dar glasul lor de tunet a sunat atât de străbătător, încât toate santinelele şi toţi ofiţerii s'au cutremurat. Şi zidurile reci şi apoase ale închisorii dela Râmnicul Sărat, au văzut atunci, cum legaţi fedeleş, Corneliu Zelea Codreanu şi legionarii lui - Nicadorii şi Decemvirii - erau în premomentele asasinării lor.

MĂRTURISIRILE ASASINULUI LUI CORNELIU ZELEA CODREANU

Am plecat în noaptea aceea din Bucureşti, cu două maşini dube dela Prefectura de Poliţie. Eram însoţiţi de maiorii de jandarmi Dinulescu şi Macoveanu.

Ajunşi la Râmnicul Sărat, am tras la Legiunea de jandarmi. Aici maiorii Dinulescu şi Macoveanu au luat contact cu maiorul Scarlat Roşianu, Comandantul Legiunii de Jandarmi din Râmnicul Sărat.

Imediat ne-am întors spre Bucureşti.

In lipsa unui ordin precis (sau poate că intervenise vreo modificare) jandarmii n'au mai luat pe legionari.

În acest timp soseşte din urmă maiorul Dinulescu care ne-a dat ordin răstit: înapoi la Râmnicul Sărat!

Ne-am întors, dar ne-am oprit în comuna Bălţaţi, la câţiva Km. de Râmnicul Sărat, unde am fost cantonaţi pe timpul nopţii. Aici ni s'au dat vin de băut, ţigări scumpe şi mâncări alese.

În zorii zilei am pornit spre Râmnicul Sărat.

Ajunşi la închisoare, am fost băgaţi toţi jandarmii într'o celulă, unde maiorii Dinulescu şi Macoveanu ne-au dat instrucţiuni asupra modului cum aveam să executăm pe legionari.

Punând în genunchi pe şoferul maşinii, i-a aruncat un ştreang după gât pela spate, arătând cât de uşor se poate executa astfel.

Totul a fost gata în câteva minute. Jandarmii au ieşit apoi câte unul afară, în curtea închisorii şi fiecăruia i s'a dat în seamă un legionar.

Mie mi-au dat pe unul mai voinic, mai înalt. Am aflat mai târziu ca acesta era Corneliu Zelea Codreanu.

I-am dus apoi la maşini. Aici, legionarul era legat cu mâinile de bancă la spate, iar cu picioarele de partea de jos a băncii din faţă, în aşa fel ca să nu se poată mişca nici într'o parte, nici într'alta.

Aşa au fost legaţi zece legionari într'o maşină şi patru în cealaltă.

Eu am fost în prima maşină, în cea cu zece legionari, în spatele lui Corneliu Zelea Codreanu şi fiecare jandarm era aşezat în spatele legionarului ce-i fusese încredinţat.

În mâini, aveam ştreangurile.

Am pornit. În maşina mea era maiorul Dinulescu, iar în cealaltă Macoveanu.

Era o tăcere de mormânt, căci n'aveam voie să vorbim nici noi între noi jandarmii şi nici legionarii între ei.

Ajunşi prin dreptul pădurii Tâncăbeşti, maiorul Dinulescu, care stabilise cu noi, printr'un cod de semnale, momentul execuţiei, a aprins la un moment dat lanterna, stingând-o şi aprinzând-o iarăşi de trei ori.

Era momentul execuţiei, dar nu ştiu de ce n'am executat nici unul. Atunci maiorul Dinulescu a oprit maşina, s'a dat jos şi s'a dus la maşina din spate. Acolo maiorul Macoveanu fusese mai autoritar, legionarii erau executaţi.

Corneliu Zelea Codreanu şi-a întors capul puţin către mine, şi mi-a şoptit: Camarade, dă-mi voie să le vorbesc camarazilor mei...

Dar în aceaşi clipă, mai înainte ca el să-şi termine această rugăminte, maiorul Dinulescu a pus piciorul pe scara maşinii şi păşind înăutru cu revolverul în mână a rostit printre dinţi:

EXECUTAREA!

La aceasta, jandarmii au aruncat ştreagurile. Ultimul lor cuvânt de rugăciune? de chemare? de blestem? - le-a fost strivit în gâtlej.

Ştreangurile îi sugrumaseră.

A fost un muget şi un horcăit, întrerupt din adâncul fiinţei lor, apoi o linişte de mormânt.

Cu perdelele trase, maşinile şi-au continuat drumul până la Jilava.

LA JILAVA

Când am ajuns - continuă Sârbu - erau orele 7 dimineaţa. Aici ne aşteptau: Colonelul Zeciu, Dan Pascu, Comandantul închisorii, Colonelul Gherovici, Medicul Legist Lt. Colonel Ionescu şi alţii.

Groapa era făcută.

Traşi din maşini, legionarii au fost aşezaţi apoi cu faţa în jos şi împuşcaţi în spate, pentru a se simula împuşcarea pe la spate în timpul evadării de sub escortă.

După aceasta au fost aruncaţi în groapa comună.

La câteva săptămâni însă, aceiaşi jandarmi, tot noi, am fost aduşi din nou la Jilava şi desfăcând groapa, am aruncat peste ei o soluţie dizolvantă şi arzătoare, 15 damigene de vitriol.

ALTE AMĂNUNTE

Vroiau să şteargă orice urmă, lăsând să se răspândească zvonul că au dispărut peste graniţă, aşa cum începuse să creadă foarte multă lume...

După aceasta, jandarmii au fost puşi să dea declaraţii, cum că legionarii fugind de sub escortă, au fost împuşcaţi. (Nu exista contra lor nici o sentinţă de condamnare la moarte. Corneliu Zelea Codreanu, în urma unui proces înscenat din umbră de Regele Carol II, fusese condamnat din ordin la 10 ani închisoare pentru învinuiri inventate şi îşi executa, ca şi ceilalţ legionari, pedeapsa.)

Era o declaraţie stereotipă, pe care Colonelul Zeciu le-o dăduse spre model tuturor. Apoi, jandarmii au fost adunaţi într'o încăpere a închisorii Jilava, unde Colonelul Zeciu le-a ţinut un discurs spunându-le: V'aţi făcut doar datoria, voi nu sunteţi asasini de rând.

La câteva zile după aceasta, Sârbu a fost chemat în cabinetul Colonelului Gherovici, care văzându-l, i-a spus: Tu eşti voinic, ai fi putut omorî trei deodată...

I-a întins apoi o hârtie pe care avea să o semneze, spunând că a primit suma de lei 20.000 drept ajutor de boală.

Nu sunt bolnav, D-le colonel, spune Sârbu, ca răspuns.

Mă Sârbule, nu vezi cât arăţi de rău şi să-ţi păzeşti gura, căci altfel ţi-o astup cu pământ, arătându-i cu mâna un revolver *"Mauser"* de pe birou.

Şi i-a întins banii...

Sârbu a fost trimis apoi, ca şi ceilalţi jandarmi, în concediu.

•••

Mărturisirea plutonierului asasin Sârbu ne-a sfâşiat inima, ne-a înlăcrimat ochii, ne-a încleştat pumnii.

Doamne, iartă-ne, dacă ne zguduie chinuitoarea şi veşnica nedezlegată întrebare: Cum de s'au putut petrece aceste fără de legi?

(*"Buna Vestire"* 9-XI-1940)

VETUŢA POP

Născută în 20 Octombrie 1923 - Decedată în 19 Septembrie 1996

IMBOLD

O! generaţie de lut
Nu te întoarce la trecut,
Menţine focul în tine
Şi din prezent tu fă-ţi un scut.

În drumul tău Ceresc
Mereu tu stăi la pândă,
Îmbie tineri la ospăţ
Focul să nu se stingă.

Montreal, 24.03.1996

ÎNGĂDUINŢĂ

Când vine vremea să mă duc,
Primeşte-mă la tine.
Fă-mi Doamne loc în tinda Ta,
Să Te slăvesc mai bine.

La dreapta Ta eu nu râvnesc,
M'am îndoit de Fiinţa Ta.
Chircit în pragul Tău ceresc,
Voiu aştepta osânda.

Montreal, 2.03.1996

DORINŢĂ

Voiu veni şi eu curând,
Aşteaptă-mă la "cruce",
Şi desprinşi de-acest pământ
Golgota s'o urcăm în doi,
Prin grindini, arşiţe şi vânt,
S'atingem faţa Celui Sfânt.

Montreal, 10.03.1996

PICTORUL

Cu penelul stă la pândă
Aşteptând taina luminii,
Şi-ar dori cu tot avântul
S'o aştearnă pe-a lui pânză.

Să arate cum lumina
Toată vine din profunduri
Şi să prindă Creatorul
Ţintuindu-l drept pe pânză.

Să i-L dea spre slavă lumii,
Dar din dar să dăruiască,
Şi prin jocuri de lumină
Slava Lui să o cinstească.

Stai şi-aşteaptă crepusculul
Fie-ţi mâinile slăvite
Să poţi scoate spre mărire
Tot ce-ţi spune Creatorul.

Montreal, 16.07.1996

< ÎN ŞFICHIUL IRONIEI >

Poezii satirice scrise acum 50 de ani, cu ocazia alegerilor din Noembrie 1946

CUVÂNT EXPLICATIV

Pe la începutul lunii Iunie 1946, mă aflam în vizită la Octav Enigărescu, fostul meu coleg de şcoală militară. Era într'o Duminică. Deodată, se auzi o bătaie la uşă. Deschizându-i-se, intră radios şi falnic vânturând ziarul ***Dreptatea***, un prieten de-al gazdei, membru al organizaţiei de tineret P.N.Ţ. Pe pagina a 3-a figura o parodie a celebrei *"Mioriţa"*, cu caracter vădit antiguvernamental, la putere fiind Dr. Petru Groza, instaurat de armata sovietică de ocupaţie, la 6 Martie 1945.

Tăvel, cum i se spunea lui Octav Enigărescu, şi care-mi cunoştea, oarecum, activitatea literară din timpul războiului, m'a luat prin susprindere, zicându-mi: *"Ei, dragă Sergiule, pe când o parodie de-aceasta şi dela tine?"* I-am cerut o carte de poezii. Respectiv pe Eminescu. Şi cu ochii aplecaţi pe ***"Scrisoarea III-a"***, am mâzgălit la repezeală - să spunem în maximum o oră - parodia care, depusă cu promptitudine la redacţia ziarului ***Dreptatea***, a apărut în N-rul 112 din 22 Iunie 1946, provocând o vâlvă extraordinară printre cititorii organului oficial al Partidului NAŢIONAL Ţărănesc.

Am ales un pseudonim de circumstanţă: **Zadig**, după numele cunoscutului personaj voltaireian. Au urmat, apoi, alte opt parodii şi satire politice. Îmi sălta inima de bucurie şi de mândrie, văzându-mă savurat de cumpărătorii ziarului ***Dreptatea***, difuzat la chioşcuri şi'n toate centrele animate ale Capitalei (de pildă, Piaţa Universităţii). Nu puţini erau cei ce considerau spontanele improvizaţii satirice, ţâşnite din pana enigmaticului Zadig, drept o armă de luptă, extrem de eficace, împotriva stăpânirii comuniste, în perioada premergătoare alegerilor din luna Noembrie a anului 1946.

Deşi arestat 13 ani mai târziu şi anchetat cu asiduitate în legătură cu articolele antisovietice publicate între anii 1941-1943, Securitatea n'a aflat niciodată că eu eram autorul... *"neruşinatei ofensive politice"*. Şi discreţia trecerii mele pe la ***Dreptatea*** se datora directorului N. Carandino, care-mi spunea ori de câte ori îi prezentam o nouă satiră spre publicare: *"Nu vreau să ştiu cum te cheamă. E mai bine aşa!"* Iar când la preşedinţie, cu ocazia banchetului oficial, Emil Bodnăraş (arătându-i ziarul din 30 Iunie, în care se afla, la loc de cinste, poemul onomastic *"Pătru"*, închinat lui Petru Groza), îl întreabă, iscoditor: *"Formidabil, Domnule Carandino, formidabil!... Dar cine se ascunde sub pseudonimul "Zadig"?* - el îi răspunse cu nevinovăţie (şi pe bună dreptate): *"Habar n'am, Domnule Bodnăraş, cum se numeşte respectivul... Şi'n definitiv, ce importanţă are?"*

Pe la sfârşitul lunii August 1946, m'am prezentat la direcţie cu parodia ***"Boul şi viţelul"***, pe care N. Carandino a socotit-o prea violentă, şi ca atare, nepublicabilă. Fiindcă... boul nu era altul decât preşedintele Frontului Plugarilor, care *"de soartă ajutat"*, căpătase în *"cireada"* guvernamentală *"un post însemnat"*. Totuşi n'am dezarmat şi, peste câteva zile, am aşternut pe hârtie parodia ***"Luceafărul"***, vizând pe Ana Pauker, respectiv o *"prea urîtă fată"*. Directorul lipsind dela birou, am făcut greşeala să las plicul cu tăioasa mea producţie la un gazetar din redacţie, al cărui număr îmi scapă şi care, fiind agentul proaspetei poliţii comuniste, nu l-a mai înmânat D-lui Carandino. În schimb, la scurtă vreme, ziarul ***"Strâmbătatea"*** - o palidă replică la ***"Dreptatea"*** ţărănistă - oferea partizanilor roşii şi ciomăgarilor dela Interne, propria lor parodie după ***"Luceafărul"***, pentru a-l denigra pe Iuliu Maniu, eroul incontestabil al rezistenţei anticomuniste din România postbelică, vândută de *"idioţii utili"* ai Occidentului, Uniunii Sovietice.

Şi astfel, colaborarea mea satirică la ziarul ***Dreptatea*** - pe care mulţimile din Bucureşti şi de pe tot întinsul ţării îl devorau zilnic, întru aşteptarea unei izbăviri care întârzia, din păcate - a luat sfârşit. Situaţia devenea din ce în ce mai dificilă pe plan politic. Poporul român îşi trăia ultimele clipe de libertate aproximativă. Deoarece cunoaştem care a fost rezultatul final al unor alegeri măsluite de vicleşugul şi teroarea marxism-leninismului totalitar.

În ce mă priveşte, în afară de nădejdea credinţei în triumful cauzei naţionale, îmi hrăneam tăpşanele inimii cu seva versurilor mele şfichiuitoare, ca unul care citisem în opera poetică a lui Cincinat Pavelescu acest îndemn testamentar, pe care îl reproduc din memorie:

"Dar ca armă'n contra vieţii
Şi ca bici contra prostiei
'Nălţai râsul tinereţii
Şi tristeţea ironiei..."

Sergiu GROSSU

1. G. Floran, redactor la *"Dreptatea"*, a fost agent, şi după 1964 a ajuns în USA, ca infiltrat în exil.
2. Petru Groza, avocat fără procese; prin intermediul lui, Moscova a finanţat partidul comunist. La 6 Martie 1945 a fost impus de Vâşinski ca preşedintele Consiliului de Miniştri.
3. Zăroni Romulus, administratorul moşiei lui P. Groza, numit de acesta Ministrul Agriculturii.
4. Pătrăşcanu Lucreţiu, avocat comunist, Ministrul Justiţiei, a ordonat falsificarea alegerilor din 1946.
5. Teohari Georgescu, tipograf, comunist ilegalist a fost Ministru de Interne, a patronat cele mai mari atrocităţi, a condus reeducarea dela Piteşti, până în 1952, când a fost arestat tot de comuniştii lui.
6. FND (fenede) - Frontul Naţional Democrat, o înşelătorie infamă, născocită de comunişti.

SCRISOAREA III-a

(Parodie după Mihail Eminescu)

Iată vine-un sol de pace cu-o năframă'n vârf de băţ.
Groza, lung privind la dânsul, îl întreabă cu dispreţ:
- Ce vrei tu?
- Noi? Bună pace! Şi de n'o fi cam sinistru
Nea Ion ar vrea să vadă pe ilustrul prim-ministru.
La un semn, deschisă-i calea şi s'apropie, semeţ,
Un ţăran care strigase: "Jos guvernul nătăfleţ!"
- Tu eşti ăla?
- Da, cucoane!
- Ai venit să-mi ceri iertare,
Sau doreşti ca'n trei minute să te bag la închisoare?
- Orice gând ai prea mărite şi oricum vei fi sosit,
Cât te afli'n satul nostru eu îţi zic: "Bine-ai venit!"
Despre partea plecăciunii, însă, rogu-te, mă iartă,
Fiindcă nu mă duci pe mine cu minciună şi cu ceartă,
De m'ai bate sau, în glumă, de-o să vâri cuţitu'n piept,
Voi striga ce strigă lumea: "Petru Groza eşti nedrept!"
- Cum? Când Capitala'ntreagă mă aclamă'n frenezie,
Când am introdus în ţară proaspăta democraţie,
Când Maniu şi Brătianu sunt cotaţi reacţionari,
Poţi să spui că fenediştii au ajuns falimentari?
La Craiova nu văzut-ai câte tabere s'au strâns
Ca să steie înainte-mi ca şi zidul neînvins?
Când văzui a lor mulţime, ca să scap de-un greu impas,
Cu o ură ne'mpăcată îmi şoptii atunci pe nas,
Să le-arăt cum se aplică libertatea'n ţara noastră,
Dela Tisa şi Oradea, pân'la Dunărea albastră...
Şi'n regimul dictaturii, tu să ne înfrunţi pe noi?
Şi purtat de biruinţă, să mă tem de-un ţărănoi?
- De-un ţăran, da, Petru Groza! Căci ţăranul ce priveşti
Este, dacă ştii trecutul, stâlpul ţării româneşti.
Eu nu ţi-aş dori'n alegeri să încerci să ne cunoşti,
Nici ca Mureşul să'nnece ceata ta de fonfi şi proşti.
Cu Zăroni, Teohari, cu Lucreţiu şi cu Ana
N'o să spulberi adevărul, chiar de-o să ticseşti Doftana.
Fiindcă ţara'ntreagă ştie, azi pe cine va alege:
Ea iubeşte libertatea şi pe tânărul ei rege!

BALADA VIZITIULUI PLECAT DE-ACASĂ

Vântul bante'n geam ca o biciuşcă.
Toamna-şi scutură pe căi paftaua.
Vizitiul-sfetnic trage-o duşcă
Înjurând pe-ai lui şi fenedeaua.

Noaptea-i acră ca o murătură.
Toate'n lumea asta-s lucruri vane.
Suflet searbăd, potolit de ură,
Strigă după plaiuri transilvane.

Depărtări din ţara mucenică,
Munţi prăpăstioşi, cu coame sure,
Îi aduc aminte lui Romică
De măgari, de porci şi de pădure.

Ce i-a trebuit, mă rog, s'ajungă
Secretar de Stat l-Agricultură?
Boii-acum aşteaptă să-l împungă -
Tristă este părăsita şură.

Dac'ar fi rămas la plug şi sapă
Şi-ar fi fost străin de Petru Groza,
N'ar mai fi intrat acum la apă,
N'ar mai fi'ncercat metamorfoza.

De-aia nu se-astâmpără Zăroni,
Când îi noaptea turbure şi deasă.
Parcă-i sunt duşmani şi pantalonii,
Vântul, parcă, i-ar veni de-acasă.

De-aia urlă'n beznă ca un câine,
De-aia nu'şi găseşte loc plugarul.
- Cine ştie dacă până mâine
O să'nvăţ întreg abecedarul?

TREI

Theo, Geo şi Romeo,
Fenedişti cu vază mare,
Au plecat în ţară, pe o
Zi, cu roşu'n calendare.

Trei, constituiţi în bandă,
Mincinoşi cu stea în frunte,
Au plecat în propagandă
Opoziţia să'nfrunte.

Soarele lucea pe boltă.
Nu se-arată firul ploii.
Dej, cu talie involtă,
Uită-se cum ară boii...

Într'un sat opresc maşina
Ca să ţin-o cuvântare.
- Cine poartă astăzi vina
Că e lipsă de mâncare?

Dac-aţi fi cu noi tot anu'
Veţi putea vedea minunea.
Jos Maniu şi Brătianu!
Nu votaţi cu reacţiunea!

Doar Zăroni, solitarul,
Stă tăcut şi fără vlagă:
Şi-a uitat abecedarul
Pe cuptor, într'o desagă...

PĂTRU

(Poem onomastic)

Ursitoarele, când s'a născut feciorul,
Au scris în cartea cu enigme: "Dictatorul."
(Bănuiau, pe semne, că erau ditai ursitoare,
Că va ajunge odată şi-odată om mare,
Că'n leatul, de pomină, nouă sute patruzeci şi şase
Îi vor lipi, fenediştii, mutra pe garduri şi pe case,
Că va dormi în iatac şi se va plimba'n limuzine,
Că'şi va face patria şi obârşia de ruşine...)

Părinţii, oameni de treabă, l-au dat în şcoala primară,
Acolo, se zice, şi-a luat doctoratul şi s'a gândit
să puie mâna pe ţară.

Cu cât creştea, cu cât se lungea,
La soare te puteai uita, la Pătru ba!

Anii, ce să vă spun, s'au irosit ca spumele'n ape.
Pătru a'nvăţat că e rău dacă laşi norocul să-ţi scape.
Şi, de aceea, profitând de oarecare învălmăşeală,
A hotărît să scrie o nouă istorie naţională,
Punând, cu temei, bazele unei democraţii, mă frate,
În care dictatura se numeşte libertate.

Câte nu s'au înfăptuit sub domnia lui Pătru cel Mare!
Peştele a început să se împută nu dela cap, ci dela picioare,
Şi ca scot la lumină o şi mai zdrobitoare dovadă,
Sub F.N.D. se plimbă câinii cu covrigi în coadă.
"Scînteia" a tipărit o nouă serie de abecedare
Pentru Zăroni, Dej şi Theohari, mi se pare...

Surâde Pătru, mulţumit de ce se vede,
Şi parcă nici nu-i vine-a crede
Că un ulcior nu merge des la apă:
Chiar dacă nu se strică, totuşi crapă!

MUMA LUI PĂTRU CEL MARE

(Parodie după D. Bolintineanu)

Într'un bloc din centru, democrat castel,
Unde curg pe mese vinuri "turburel",
Plânge şi suspină tânăra copilă
(Vântul bate'n geamuri, suflă fără milă).
Căci cu fedeniştii, tatăl ei iubit
S'a dus în alegeri şi n'a mai venit...

Lângă ea, bunica neclintit veghează
Şi cu dulci cuvinte o îmbărbătează.

Orologiul sună noaptea jumătate.
La castel în poartă oare cine bate?
- Eu sunt, Pătru, mamă, fiul tău pierdut,
Eu şi din alegeri mă întorc bătut...
Soarta fedenelei fuse crudă tare;
Alergai, că-s iute, maică, de picioare.
Altfel, cine ştie dacă mai trăiam,
Ca să joc vreun pocher, dup-aşa bairam.
Dar deschide-odată poarta, să mă freci,
Cu niscaiva iruri ce le ţii în beci,
Că mă taie junghiul şi mă doare ceafa,
Şi-o să dau pe leacuri, muică, toată leafa...

Trista copiliţă la fereastră sare.
- Ce faci, tu, copilă? zise doamna mare.
Apoi la fereastră singur-a ieşit
Şi'n tăcerea nopţii astfel i-a vorbit:
- Te mai miră soarta, fiul meu pierdut?
Însă pentru ţară, spune-mi ce-ai făcut?
Te-ai bătut cu pumnii, ai promis de toate:
Existenţă demnă, pâine şi dreptate...
Cum s'aştepţi, Pătruţă, să te vrea poporul,
Când l-ai dus cu cobza, sfidând viitorul?
Du-te iar prin sate, fugi în graba mare
Şi'nfierându-ţi fapta, cere-le iertare!
Nu mai ştiu sfârşitul... L-a iertat ţăranu'?
Versul meu e altfel ca'n Bolintineanu...

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil și din țară

IONEL ZEANA

GOLGOTA ROMÂNEASCĂ

Editura "Societății Culturale-Lamura" București, 1995

Poetul Ionel Zeana este Aromân. De ce precizarea? Talentul unui autentic poet depășește orice etichetare etnică. E adevărat, dar a fi talentat nu este totul. Un poet autentic trebue să fie responsabil de puterea ce a primit prin sacerdoțiul de a sluji Cuvântul prin cuvânt, cu imensa putere ce i s'a dat de a mântui lumea prin cuvânt, de a o transfigura până la superlativul taboric, de a transforma întregul cosmos, folosindu-și dinamismul creativ. Hirotonit cu harul de ***creator*** el trebue să rămână și să acționeze, cu forța încredințată, imitând ***Creatorul***.

Omul fiind *"chipul și asemănarea"* lui Dumnezeu, ca și Dumnezeu, are voința liberă. Imensul dinamism dăruit de ***Creator creatorului*** poate fi întrebuințat ***creativ*** de acesta, de a aduce raiul pe pământ. La fel de bine, sabie cu două tăișuri, poate fi folosit într'un mod meontic, destructiv. Cu puterea divină a ***Creatorului*** poți trece în tabăra inversă a destructivului satanic. A lucifericului. Lucifer a fost cel mai nare *"poet"* al cosmosului. Având voința liberă și dinamismul primit dela ***Creator***, a încercat să rupă manuscrisul lui Dumnezeu care este lumea și să aducă un manuscris *"original"*. Destructiv. Un fel de *"black hole"*. Cum Satan nu putea să fie ***creativ*** în acțiunea lui, pentrucă în felul acesta ar fi rămas ca toți îngerii în armonie cu ***Creatorul***, prin mândrie a vrut să fie un fel de *"dumnezeu"* care să răstoarne pe ***Creator***. Alternativa? Opusul ***creativului*** nu poate fi decât destructivul. Distrugerea creației. Întoarcerea la nimicul primordial. Superlativul meontic. A fi *"de-a stânga"* **(Matei, 25,41)**. A fi împotriva ***Creatorului***. Împotriva lui Dumnezeu. Împotriva omului.

Oare *"Litaniile pentru Satan"* ale unui clasic european nu sunt scrise cu talent? Cine poate contesta? Întrebarea este: a fost și ***creator*** talentatul poet?

Unde și-a îngropat talantul? În moșia diavolului. În locul ***firescului, naturalului, omenescului*** să oferi ipoteza destructivă a nefirescului, a ne-naturalului, a ne-omenescului și aceasta de dragul *"originalității"*?

Vorbind de Aromâni, poate cea mai veridică și substanțială caracterizare a lor a fost făcută de Valeriu Anania. În prefața la ediția a doua a cărții Floricăi Bațu *"La porțile disperării, începutul speranței"*, apărută la Cluj anul acesta, vorbind despre dârzenia de piatră a Aromânilor dă un exemplu. Autoarea este mamă a șase copii. Se luptă cu moartea de cancer. Umorul ei criptic îl găsește că e comun ca supraviețuire Aromânilor, ca neam, pe care îi caracterizează prin superlativul potențial: *"poate cei mai curați pogorîtori ai nemuritorilor Traci"*.

Cartea de poeme *"Golgota românească"* a lui Ionel Zeana fără nici o reticență poate fi considerată o *"liturghie"* românească. E o transpunere mult mai adâncă decât *"Patimile după Matei"* a lui Bach, care nu a fost forțat să compună în iadul lui Satan.

Prietenul meu de slovă, venerabilul poet Nicu Caranica, îmi scria despre pregătirea cosmică a *"liturghiilor"* la Aromâni. Pe lângă sensul primar de Euharistie la Aromâni, *"liturghia"* este prescurea ce se pregătește pentru a fi folosită ca pâine de Potir. Este *"cuvântul cel de toate zilele"* care, ca pâinea nutritivă, va fi transfigurată ca pâine de potir. Respectul la Aromâni pentru pâine, sinonim cu cuvântul, nu a fost analizat de nici un teolog ca implicații teologice și filosofice. Când soacra mea, Aromâncă de origine, pregătește pâinea *"liturghiilor"*, întreaga casă trebue să urmeze ceremonialul *"pâinii"* ca pregătire a *"liturghiei"* ce va deveni Liturghia Cuvântului. Pe lângă pregătirea trupească de purificare e și pregătirea spirituală prin rugăciuni și mătănii înainte de a pune *"liturghia"* în cuptor, spre a deveni ofrandă a *"cinstitelor daruri"*.

Ca și în viața personală a lui Ionel Zeana, la fel și în poezia lui, nu face nici un compromis. Ca un fel de ***ars poetica*** este *"Inscripție de creștet"*: *"Am scris aceste versuri dure, / În care scapără asemeni / Tăiș de fulger și secure/ Izbit în colțuroase cremeni / De viforâte Detunate / Și'n care freamătă sub boltă, / Pe lângă crâncena-mi revoltă / Și jalea Țării sfâșiate, / Cu sânge, frate, și cu lavă, / Pe zid de temniță jilavă, / Peun zid de temniță murdară, / În nopți valpurgice când beam / Paharul de otravă-amară, / Pentru credința mea de Neam / Și pentru dragostea de Țară."*

Ionel Zeana s'a născut în 1912, în comuna românească Doleani din județul Salonic, Macedonia. După terminarea gimnaziului român din Salonic, vine în România, în 1928, pentru continuarea studiilor. După absolvirea Facultății de Medicină din București, este numit medic primar ftiziolog la diverse sanatorii de T.B.C.

Face parte din generația de studenți dintre cele două războaie mondiale, devotată renașterii spirituale a neamului românesc.

Odiseea de martir *"Pentru credința mea în Neam" / "Și pentru dragostea de Țară"* se desfășoară cu generozitate atât prin închisorile carliste cât și prin cele comuniste: 6 luni la închisoarea militară și la penitenciarul din Cluj, în 1936, în urma Congresului studențesc dela Tg. Mureș; arestat la 1 Decembrie 1938 și internat în lagărul dela Miercurea-Ciuc până în Aprilie 1940, fiind unul din supraviețuitorii masacrului din noaptea de 22 Septembrie; arestat în neuitata noapte din 15 Mai 1948, la Constanța, și condamnat la 18 ani muncă silnică, pedeapsă comutată de Curtea Supremă la 10 ani temniță grea. Refuzând să colaboreze cu Securitatea primește o pedeapsă de 60 de luni în colonie de muncă forțată.

A trecut prin închisorile dela Constanța, Aiud (peste 9 ani), Văcărești, Jilava, Noua Culme și Periprava. Din ultima, a fost eliberat în 1963, bolnav de tuberculoză la amândoi plămânii.

Eliberarea era doar o tranziție dela una din închisorile țării într'o alta mai mare, care era întreaga țară cotropită, dar nu subjugată sau anihilată ca spirit, de nomazii bolșevici ai Asiei. E retrogradat, funcționând ca medic stagiar și abia după șase ani, fiind o capacitate și un nume în medicină, este reintegrat în drepturile de medic primar câștigate prin concurs, prin competența sa profesională.

Acest flagel abătut asupra lumii civilizate și asupra neamurilor sedentare este pirogravat în poemul *"Asia"*, pe care nu pot să mă rețin de a-l împărtăși în întregime iubitului meu cititor: *"Iar convoaie lungi și iar bejenii, / Căci din fundul negru al Gheenii / Vine peste noi cu sânge și otravă, / Ca o fiară-apocaliptică, grozavă, / Cu Ivan, cu Boris și cu Vasia, / Asia, Asia, Asia!"* Potența explozivă a poemului e în repetiția ultimelor versuri după fiecare strofă într'un mod simfonic: *"Vine din Urali, de mai departe, / Semănând prăpăd, pustiu și moarte, / Spurcă și altarele credinții / Și rânjește, clănțănindu-și dinții, / Cu Ivan, Cu Boris și cu Vasia, / Asia, Asia, Asia!"*

Poemul, deși nu stă nici în umbra *"Doinei"* lui Eminescu și nici a carpatinului pietros al stilului cotrușian, ne redă cu aceeași tensiune ideea comună ca numitor: *"Vine ca potopul, ca urgia, / Cu dezmățul și cu nebunia / Și în trupul țării, sfânt ca soarele, / Își împlântă, hămesită, ghearele, / Cu Ivan, Cu Boris și cu Vasia, / Asia, Asia, Asia!"*

Antologia *"Golgota românească"* este o selecție din patru proiecte de cărți de poezie. Titlurile au o succesiune de simfonie, începând cu tonurile grave ale iadului. *"Sânge, lanțuri și cătușe"*, *"Foame"* și *"Așteptare"* sunt primele trei cărți. Poemele poartă titluri ca *"Doina veacului apocaliptic"*, *"Inscripție pe poarta iadului"*, *"Strigăt din temnița Aiud"*, *"Golgota românească"*, *"Cântec de logodnă cu moartea"*, *"Foa-"me"*, *"Halucinație"*, *"Satana stă pe gânduri la Kremlin" etc.*, pentru a ne face o imagine cognitivă a geografiei lirice a lui Ionel Zeana; ultima parte se numește *"Descătușare"*, în care liricul zeanin încheie triumfătoarea simfonie a suferinței neamului în tonuri bethoveeniene prin *"Imn libertății"* și *"Cântec de înfrățire"*.

Precizările făcute mai sus despre Macedoneni că sunt *"poate cei mai curați pogorîtori ai nemuritorilor Traci"* și a doua semnificație a *"liturghiei"* la Aromâni (nu cea a serviciului divin, ci pregătirea cosmică a *"cinstitelor daruri"*) sunt justificate cu prisosință dacă analizăm conținutul poemului *"Testament"*. Cei care au trecut prin închisorile carliste și comuniste își pot da seama cum fiecare literă din acest poem este un strop de sânge: *"Fiule, / Eu mor de-acum în beznă pentru tine / Și pentru țara ta de vis și-a mea. / Tu roagă-te în șoaptă pentru mine, / Cu inima sub coaste ca o stea."*

Cutremurat mă gândeam, ca tată, la soarta unui tată martir ce moare în închisoare și n'o să-și mai vadă fiul și îi scrie *"Testamentul"* și *"pentru țara ta de vis și-a mea"* îi cere în schimb: *"Tu roagă-te în șoaptă pentru mine, / Cu inima sub coaste ca o stea."*

Ca poet, am considerat finalul un dezastru. M'am întrebat, ca un chițibușar, cum poate un poet de talia lui Zeana să cadă victimă în căutarea unei rime. După tot sensibilul crescendo, comparația inimii cu o stea, în loc de munți, de lumi, de universuri, mi s'a părut ridicolă. Noroc că a venit teologul și, ca în poezia lui Topârceanu, m'a tras de mânecă. Abia atunci mi-am dat seama, în megalomania mea de a găsi inimii imposibilele hiperbole, că Zeana se referă la *"steaua magilor"* în căutarea Pruncului din Betleem.

Că este așa, e coerența de sărăcie a *"testamentului"* culminând într'un cadru betleemic: *"Nu-ți las nimic, nimic pe-această lume, / Nici chiar o palmă de pământ sub cer, / Ci'n urma mea un nume, doar un nume / Și-un jurământ de foc scris pe hanger."*

După prima posibilă gafă de interpretare, teologul mă trage, din nou, de mânecă. Imi suflă la ureche: *"arhanghelul cu sabia de foc dela porțile paradisului"*.

Mă cert cu teologul. De ce nu-mi dai sfatul înțelept? Nu vezi că Zeana scrie negru pe alb intențiile lui de terorist? Cum adică *"un jurământ de foc scris pe hanger"*? De ce nu pe *"porumbelul păcii"*? De ce pe hanger?

Strofa următoare îmi strigă: taci și ascultă și înțelege! Iată-mă grăind adevărul: *"Îți las cu grai de moarte, fătul meu, / Povața asta ca o apă vie: / Să crești în temerea de Dumnezeu/ Și'n sfânta dragoste de neam și glie!"*

Următoarea strofă mă apostrofează, de asemeni. Iată *"terorismul"* nostru: *"Când, peste ani, și tânăr și viteaz, / Vei înfrunta balauri crunți și zmei, / Să fii și drept și darnic ca un cneaz / Dar și necruțător cu cei mișei."*

Trecând peste posibilul dialog închipuit, întregul poiesis al lui Ionel Zeana este un ***legământ***, un ***testament*** cu Neamul și Credința în Dumnezeu.

Testamentul venerabilului părinte Ionel Zeana depășește personala adresare către fiul său. E neamul întreg care se regăsește în: *"Eu, dragul tatii, ți-oi zâmbi tăcut / Din cerul cu mireasme tari de nuc / Și voi așterne un duios sărut / Pe fruntea răzvrătită de haiduc."*

"Testamentul" părintelui Ionel Zeana se transfigurează ca aluzie reprezentând Neamul ca fiu al lui Dumnezeu: *"Și m'oi ruga Părintelui din cer, / Să-ți ocrotească pașii prin furtuni, / Să-ți dea înțelepciune, pumni de fier / Și brațe, brațe tari să mă răzbuni."*

Și ultima strofă face pace: *"Atunci deplină pace-avea-voi doar,/ Când țara pentru care am murit / Va străluci în zări ca un altar, / Odorul meu, feciorul meu iubit!"*

Subliniem prezentarea editurii: *"Confesiune lirică, jurnal de luptă și suferință, răboj al durerii, simbol al credinței și speranței, mărturie a dragostei de țară - volumul de poeme "Golgota românească" oferă cititorului contemporan un tulburător mesaj liric, izvorît din sensibilitatea și rafinamentul unui iubitor al artei cuvântului dar și din dârzenia aspră a unui autentic luptător, naționalist român."* E tot ce am încercat să spun în alte cuvinte.

Dumitru ICHIM

NOUTĂȚI EDITORIALE

Escape from Romania

by

Louise Gherasim

Illustrations by John Pirva

Cartea poate fi procurată contra $ 7.00 dela autor, la adresa:

Loise Gherasim
16470 S.W.Wood Place
Tigard, Or. 97224 - USA

BISERICA CREȘTINĂ

CHEMARE LA UNIVERSALITATE

Pr.Prof. Tertulian LANGA

Pentru Români, ca pentru toţi creştinii - şi nu numai pentru ei - prezenţa Bisericii în viaţa personală şi'n cea a societăţii constituie o moştenire sacră, iar asumarea ei contemporană de către fiecare şi de către societate este impusă de conştientizarea crizei morale şi politice la care am ajuns nesusţinând, uitând sau chiar apostrofând imixtiunea şi prezenţa Bisericii în devenirea socială.

Este suficient să ne amintim câtă obnubilare, câtă umbrire în istorie a proiectat asupra noastră trăirea, vreme de nouă veacuri, sub dominaţia slavă politico-spirituală, vreme în care prezenţa exclusivistă a limbii slave în cancelarii şi în Biserică ne-a întârziat prin hipoxie, prin subalimentare'n duh, fireasca creştere politică şi culturală. Şi nu putem să ignorăm că Polonezii, aflaţi pe acelaşi meridian cu noi, dar mai târzii ca noi în creştinism cu opt sute de ani, aveau în 1364 o universitate la Cracovia, când noi abia ne'nfiripam ca principate, în analfabetism.

Aceste situaţii de contrast ne-ajută să percepem la justa sa dimensiune figura nepereche a vizionarului blăjean Ion Inocenţiu Micu Clain. Format la şcoala gândirii lui Toma de Aquino, ce încă mai domina pe vremea lui teologia şi filosofia lumii occidentale, a militat ardent la implementarea în firava pătură de Români cu o cultură elevată din Transilvania a axiomei tomiste de care fusese cucerit total în timpul studiilor sale în Apus: ***omul trăieşte o viaţă cu adevărat umană numai prin cultură***. Prin sfântul Toma a înţeles că însăşi viaţa umană este cultură, în sensul că omul se distinge şi se diferenţiază de toate celelalte specii prin potenţialitatea de a crea cultură, aceasta devenindu-i modalitatea de depăşire a standardelor dobândite.

Trăind cu intensitate şi cu dramatism lăuntric starea precară, aproape dezumanizantă a lipsei de cultură a şerbilor români, precum şi împotmolirea în orizontul închis în care dominări străine îi împinseseră poporul, el a înţeles imperativul categoric românesc de a ieşi din ambuscada istorică, politică şi culturală în care ne prinsese *"protecţia"* bulgaro-sârbo-rusă, la care se adăuga în Transilvania, primejdia calvinizării.

S'a cheltuit pe sine, aşa cum nimeni altul nu o mai făcuse, să ne învedereze Europei, să ne deschidă larg ferestrele istoriei, ca să pătrundă aerul proaspăt al culturii, să redeschidă canale comunicante cu ţările neolatine (ca antidot al slavizării), ţări care au fundament şi au orientat spre universalitate cultura Europei, în care ne vedea salvarea prin redescoperirea genuinităţii noastre şi saturarea cu universalitate a viguroaselor valenţe şi potenţe cu care am intrat ca neam în fluviul istoriei.

Această intuiţie de geniu a lui Inocenţiu Micu, acest instinct de supravieţuire a naţiei, de a se afirma pe sine prin propria-i cultură în universalitate, instict tradus de marele blăjean într'o idee forţă, îi merită acestuia apelativul de precursor al europenismului la noi şi al europenităţii poporului român, atât de grav uitată şi atât de mult pledată acum - sperăm, nu prea târziu.

În mod deliberat, nici o cultură majoră şi conştientă de rolul său în lume n'ar trebui să accepte tentaţia de a suprima culturile minore. Firesc este să îşi dorească îmbogăţirea cu preluarea de valori şi nu anihilarea lor. Comunicând, culturile diverse pot împlini acel profund deziderat creştin care propune realizarea unităţii în diversitate, atât de scumpă teologiei apusene şi atât de corespunzătoare cu Trupul mistic al Iisus Cristos - Biserica - nici unul dintre mădulare nefiind ca celălalt, ci esenţial şi necesar complementare, pe sinergia lor bazându-se nu numai unitatea, ci însăşi şansa şi dreptul la supravieţuire.

O primă manifestare şi trăire a acestei unităţi în diversitate, poporului român i-a fost adusă prin Taina Sfântului Botez, care a dat fiinţă în istorie îngemănării daco-romane. Căci din cristelniţa Botezului, şi nu din stepe, poporul nostru hrănit cu Pâinea şi Vinul Cuminecării - diversitate de sfinte Specii şi unitate întru lucrarea Duhului - şi-a integrat fiinţă prin istorie în unitatea mântuirii într'o fiinţă nouă a neamului ce suntem, neam unitar prin limbă şi credinţă.

Această naştere în Cristos, Eternul şi Universalul, ne-a situat dintru'nceput în universalitate, aspect care ne defineşte inconfundabila şi singulara identitate. Căci până astăzi nu s'a născut popor care să nu fi avut şi altă lege decât creştinismul, un creştinism adus şi răspândit prin limba care exprima pe-atunci tot universalitate, precum o atestă toţi marii cărturari istorici: Onciul, Xenopol, Bunea, Iorga, Puşcariu, Meteş şi Giurăştii. Românii, aşa cum o exprimă şi numele de neam al lor, nu şi-au pierdut această conştiinţă, doar comuniştii le-o contestă; nu se consideră a fi doar un recif tenace în oceanul slav. Ei ştiu *"că dela Râm ne tragem"*, cum zice Cărturarul, ce o striga anume ca să spargă ceaţa groasă slavă care de veacuri se aşezase peste noi şi ne'nchircea'n istorie.

Această ceaţă s'a nevoit s'o spargă Inocenţiu Micu atunci când se lupta să înfiinţeze şcoli de limbă românească în locul celor maghiare, slavone sau greceşti, spre luminarea minţii şi a credinţei, atunci când şi-a trimis emulii tineri la studii în Apus, Apus care depozita tezaurul culturii şi spiritualităţii universale. Dar trimiţându-i, i-a vrut, concomitent, şi ambasadori ai gintei noastre pe lângă gintele surori şi avocaţi ai demnităţii conferite de acelaşi Sfânt Botez din care s'a născut cultura şi civilizaţia occidentală. O regăsire din trecut deci, o întâlnire în prezent, pentru coacţiune în viitor.

Pe urmele lui Micu, astăzi cu toţii recunoaştem firescul şi necesitatea reintegrării în cultura universală pe care n'am abandonat-o niciodată; de ea ne-a separat doar panslavismul, reinstăpânit la noi prin comunism. Nu ne reintegrăm ca să ne pierdem identitatea, ci ca să oferim prin ea valoare specificităţii fiinţei şi culturii naţionale în universalitate.

Căci potrivit doctrinei sociale a Bisericii, naţiunea este expresia comunităţii de sânge, de limbă, de valori, precum şi de trecut, ca şi de aspiraţii pe un teritoriu moştenit, toate cerându-se a fi transmise urmaşilor direcţi spre universalizare. Sau, cum spunea fostu-mi profesor de drept constituţional, I.V. Gruia din Bucureşti, *"naţiunea este raţiunea de a fi a unui stat, care la rându-i este expresia politică, juridică şi administrativă a naţiunii care i-a dat fiinţă"*.

Fără vreun echivoc, ne vrem în universalitate; dar suntem sau accedem şi rămânem în ea doar în măsura în care ne-o facem proprie, îmbogăţind-o cu particularitatea noastră integrabilă, fapt pozitiv al unităţii în diversitate.

Istoria fiecărei naţiuni are semnificaţie universală: ea este un răspuns la întrebarea pe care Iisus Cristos i-a adresat-o lui Petru la poalele Taborului: *"Mă iubeşti?"* Acestei întrebări iau dat răspunsul sfinţii, martirii şi toţi creştinii care, în mod lucid şi-au asumat Botezul, trăindu-i Taina supranaturală şi respectându-şi jurămintele prin care s'au învrednicit de el. Acest răspuns a construit şi a scris istoria poporului român şi a omenirii *"de bună-voire"*.

Prin alianţa lăuntrică, întru Botez, cu Dumnezeu, cultura naţională înnoită se îmbogăţeşte cu perenitate, devine astfel componentă a universalităţii.

Definind naţiunea ca o comuniune într'o cultură proprie, doctrina socială a Bisericii respinge orice formă de voluntarism care ar reduce neamul la o simplă realitate biologică, respinge orice fundamentalism infatuat în sine care ar contesta valoarea şi legimitatea diversităţii îmbogăţitoare. Ideea de naţiune-cultură ne eliberează de absolutismul voinţei individuale sau colective şi dă un nou impuls voinţei de viaţă a fiecărui neam de a se integra, prin valoare şi complementaritate în universalitate - suprema afirmare a orişicărui neam în spaţiul terestru, în istoria popas al veşniciei.

Şi fiindcă naţiunea este cultură, în mod esenţial ea este şi tradiţie: prin ea trecutul şi prezentul transmit viitorimii modele de viaţă şi de limbă, salvând astfel valorile fundamentale proprii în confruntarea cu istoria, nu rareori ostilă. Unirea cu Cristos nu nimiceşte nici una din valorile care zidesc o naţiune, ci dimpotrivă, le îngrijeşte ca o mamă, îmbogăţind continuitatea cu cea primordială. Transfigurarea şi universalitatea, pe care creştinismul le aduce prin inculturarea sa în corpus-ul culturii naţionale, vin din esenţa mesajului divin. Prin Evanghelie, culturile devin intercomunicante, deschise către transcendenţă întru lumina harului. Fidelitatea faţă de tradiţie a culturii naţionale devine, în naţiunea creştină, fidelitate faţă de înnoire, cu sporul autenticităţii dar şi cu părăsirea idolilor falşi. Astfel purificată, cultura naţională induce în trăirea socială noi norme de etică şi de justiţie, o nouă conştiinţă a demnităţii proprii.

Întru acest proces, la aproximativ 100 de ani după Inocenţiu Micu, un alt blăjean, pe care D.D. Roşca îl numeşte *"Europeanul Bărnuţiu"*, străluminat de înţelesul creştin al naţiunii, dă grai revendicării naţionale în catedrala dela Blaj. *"Izvorul concepţiei bărnuţiene* - spune tot D.D. Roşca - *trebue căutat în Occident, în resorturile de temelie ale civilizaţiei europene, în conştiinţa luminată a naţiunilor civilizate"*, cu care s'a întâlnit la Padova, la Parma, la Roma şi Viena. Concepţia ce stă la temelia Discursului din Blaj şi a tuturor lucrărilor de drept bărnuţiene este expresia raţională a unor nevoi reale şi concrete simţite în Apus, firesc şi necesar grefate în conştiinţa de neam a ardelenilor, mobilizaţi de un drept conştientizat ca inalienabil şi imprescriptibil. Lui Inocenţiu şi Bărnuţiu le datorăm, noi ardelenii, ca şi întregul neam, ideea că viaţa, libertatea, religia, gândirea, pământul strămoşesc pe care îl cultivi şi îl aperi ca rod al muncii proprii, onoarea, demnitatea, îţi aparţin în mod inalienabil în virtutea ideii generice de om.

Bărnuţiu nu s'a mulţumit să împrumute şi să adapteze, să *"incultureze"* cum exprimam mai sus, el a îmbogăţit cultura politică occidentală, fiind el primul în 1948 care vorbea de *"dreptul firii"*, de dreptul naţional la autodeterminare al popoarelor, idee reluată, în 1914, de Woodrow Wilson şi care a patronat tratatul dela Trianon şi România Mare, ratificată anticipativ la Blaj, pe Câmpul Libertăţii, acolo unde s'a clamat *"Noi vrem să ne unim cu Ţara!"*

În marile răspântii ale istoriei politice, întotdeauna vom întâlni figuri de sfinţi, semn peremptoriu că creştinismul nu amorţeşte, nu scade dinamismul instinctului şi conştiinţei naţioanle. Ei s'au instituit modele de viaţă personală, repere luminoase în istoria politică a naţiunii lor. Un sfânt ca Benedict pentru popoarele germanice, un Patrick pentru Irlandezi, un Saint-Remy, o Ioana d'Arc pentru Francezi, un Vladimir al Rusiei, sau Boris al Bulgariei, un Ştefan sau un Brâncoveanu pentru noi Românii, sunt tot atâtea daruri sfinte ale harului dela Botez prin care naţiunile unite cu Cristos se fac lucrarea Lui.

"Religia lui Cristos primită de popoarele europene e cheia istoriei lor proprii. Pentrucă toate naţiunile exprimă însuşi omul, acel om pe care Cristos, prin Întrupare, l-a îndumnezeit în Sine. Pentru aceasta, Cristos nu poate fi eliminat din istoria omului în nici o parte a lumii; excluderea lui Cristos ar fi flagrantă ignoranţă şi atentat în contra omenirii", spunea Pontiful actual în Cuvântarea dela Naţiunile Unte (1980).

Să fie oare străină de destinul României această principialitate clamată Occidentului de un Pontif care vorbeşte ca un participant activ dela catedra Calcedonului? Nu în lumina aceluiaşi sfânt adevăr Episcopul martir Vasile Aftenie, sfidându-şi moartea, în sânge şi în har, a spus, în '49: *"Nu am nici neam, nici suflet, nici conştiinţă şi nici credinţă de vânzare"* şi a căzut senin, zdrobit şi hăcuit.

În '47, când Procurorul roşu, Andrei Ianuarevici Vâşinski, bătea cu pumnul în masa Regelui Mihai, când tancurile sovietice muşcau sălbatic asfaltul Capitalei, când lideri şi mai-mari uitând de demnitate, de rolul lor în neam, piereau în servilisme şi decădeau din har, atunci se renăşteau Bărnuţ şi Inocenţiu în glasul de arhanghel al sfântului martir Ioan Gură de Rai, Suciu al Blajului, care de pe amvonul dela *"Sfântul Iosif"* din Bucureşti, striga în faţa zecilor de mii de suflete înmărmurite: *"Să-mi fie frică? Dar poate să se înspăimânte, oare, un slujitor al lui Cristos de slujitorii Satanei? Se poate oare înfricoşa Preasfânta Cruce a lui Cristos de secere şi de baros? Sau poate oare să dea bir cu fugiţii Biserica lui Dumnezeu în faţa valului de sânge ce se revarsă asupra Europei din oficina Moscovei? - O, nu Cristoase, niciodată nu!"*

...Ca epilog, Vâşinski a rostit sinistru: *"Aceasta e o gură ce trebue închisă!"*

A şi închis-o, în moartea dela Sighet. De-atunci însă, răsună veşnic vie în conştiinţa neamului, gătindu-i loc în cer alături de Cristos, intrând, prin jertfă în universaliatea iubirii şi Adevărului..

Voi, sfinţi Martiri şi Mărturisitori, rugaţi pe Domnul Iubirii şi al Adevărului să nu se stingă'n noi lumina Iubirii şi a Adevărului.

Aşezământul "Cristiana"

Gheorghe RĂDULESCU

Când se descoperă o tentativă împotriva unui obiect spiritual-creştin ortodox, însoţit de o instituţie medicală, de învăţământ ori de cultură, se subînţelege fără multă osteneală că este o diversiune, o acţiune mârşavă, anticreştină provocată de comunişti sau de neocomunişti (care sunt tot una), căci scopul acestor răufăcători, al acestor distrugători ai neamului şi ai credinţei creştine nu este altul decât distrugerea, pe care o săvârşesc de peste 50 de ani fără încetare. Cine, astăzi, nu ştie de crima fără precedent din întreaga istorie a omenirii, de falsificarea adevărului, de delaţiunea nemaiîntâlnită nicăieri şi niciodată ca în cadrul sistemului comunist, a acestui regim nefast şi satanic propulsat de mafia gangsterească împotriva omului şi a lui Dumnezeu? Cine nu ştie?... Orice om cinstit, cu frica lui Dumnezeu, se înfioară când aude de comunism, de această plagă care provoacă dezgust, urâţenie, hoţie, mizerie, etc. chiar şi pentru unii dintre profitorii lui, care au ajuns la saturaţie.

Aşezământul *"CRISTIANA"* este un aşezământ spitalicesc, sub îndoita lui calitate umană medicală şi ecleziastică ortodoxă, acest aşezământ este astăzi sub loviturile draconice ale ateilor comunişti, neocomunişti şi a organizaţiilor sectante anticreştine, pretinse religioase întru Cristos. Este foarte uşor de înţeles că la mijloc este numai acţiunea acestor nelegiuiţi împotriva unui aşezământ cu adevărat creştin, sub dubla lui calitate - laică şi clericală.

Aşezământul *"CRISTIANA"* a luat fiinţă în Ianuarie 1990 (în fostul Spital *"Dr. Stânca"* din Şos. Pantelimon Nr.27 din Bucureşti), drept urmare a Asociaţiei Medicale Creştine Cristiana, în baza Legii Nr.21 din 1924, *"cu scopul de a acorda asistenţă medicală, socială şi spirituală bolnavilor săraci". "În 8 Mai 1990, prin H G. Nr. 488 este înfiinţat Centrul de Medicină Socială Cristiana, în subordinea Ministerului Sănătăţii, cu scopul de a acorda asistenţă medicală şi spirituală bolnavilor săraci. Este înfiinţat ca o unitate spitalicească şi ambulatorie pentru a acorda asistenţă medicală, pentru a desfăşura activitate de cercetare şi învăţământ"*. Şi mai departe. *"În 1993 se înfiinţează prin act sinodal Mânăstirea Cristiana, Mânăstire cu slujire medicală, având scopul de a forma personal monahal calificat pentru îngrijirea bolnavilor (medici, asistenţi, infirmiere etc.)". "Aceste trei instituţii au conlucrat ca un Aşezământ unic pentru îngrijirea bolnavilor şi pentru dezvoltarea conceptului de medicină creştină".*

"Asistenţa medicală s'a desfăşurat în: - o secţie de boli interne cu 60 de paturi - un laborator de analize (biochimie, hematologie, bacteoriologie) - un ambulator cu cabinete de medicină internă, medicină generală, psihiatrie, pediatrie - un serviciu de recuperare". Apoi: *"Asistenţa socială: - un serviciu social cu 25 infirmiere şi 4 medici, - susţinerea cu alimente, medicamente gratuite, proteze, materiale sanitate"*. Apoi: Asistenţa spirituală de tip ortodox: - Convorbiri cu bolnavii - liturghii, - spovedanii, - împărtăşanii, - Taina Sfântului Maslu, - Moliftele Sfântului Vasile cel Mare, - ierurgii, *"După toate acestea a urmat deschiderea spitalului în locul fostului Spital "Dr.Stânca" din Şos. Pantelimon Nr.27, în acest timp a fost proiectat un nou complex medical - ecleziastic, având următoarea structură: -o biserică ortodoxă, - o policlinică, - o clinică de recuperare, - o clinică de pediatrie, - o clinică de psihiatrie, - o mânăstire cu slujire medicală (respectiv şcoală sanitară pentru maici)."*

"Structura arhitectonică a fost proiecată ca o axă mânăstirească, deci ca un spital-mânăstire, care să exprime conceptul medical-creştin ortodox, ce stă la baza acestui proiect. Finanţarea urma să fie făcută de stat pentru partea medicală, iar Asociaţia şi Mânăstirea Cristiana - partea spirituală." Deci: *"În felul acesta se putea dovedi că este necesară şi posibilă o conlucrare între stat şi biserică, spre folosul bolnavilor săraci, care de fapt aparţin deopotrivă, statului şi bisericii".*

Lucrările noului ansamblu Cristiana au început în Şos. Pipera Nr.49, pe un teren mare de 8 hectare, în toamna anului 1990. Până în Martie 1995, atât lucrările susţinute de bugetul de stat, cât şi cele susţinute de asociaţie au avansat într'un ritm lent, datorită dificultăţilor financiare mari (buget sărac, zis de austeritate, lipsa legii sponsorizării, donaţii reduse). În Martie 1995, Aşezământul "Cristiana" a intrat într'o criză care se prelungeşte până în prezent şi care se pare că duce spre distrugerea conceptului iniţial".

Datorită insinuărilor care au urmat împotriva acelora care au organizat şi au pus bazele acestui complex spitalicesc şi bisericesc creştin ortodox, au fost puse în mişcare o serie întreagă de controale cu scopuri de subminare, draconice şi diversioniste, pentru a distruge această instituţie umanitarist-creştină. Atacurile au fot îndreptate în special împotriva directorului - a doctorului Chirilă, a personalului monahal specializat în domeniul asistenţei social-medicale şi a tuturor acelora care munceau şi activau pentru reuşita şi binele acestei instituţii. De fapt asemenea aşezăminte instituţionale există în multe ţări ale lumii, instituţii care îşi aduc serviciul lor umanitar, pe tărâm medical şi duhovnicesc, în special catolice, fără ca unele organisme de stat să caute cu intenţii duşmănoase să distrugă aceste aşezăminte.

Dar iată cum au decurs controalele, care de drept şi de fapt nu aveau ce controla şi descoperi într'o astfel de instituţie, unde personalul medical, monahal sau funcţionarii angajaţi se sacrificau pentru binele obştesc. Controalele care *"au durat 1 an "* - erau compuse din întregul corp de control al Ministerului Sănătăţii deplasat la Cristiana pentru patru luni (probabil că toate spitalele din ţară au rămas în această perioadă necontrolate sau aproape de loc).

Numărul de inspectori a oscilat între 1 şi 15 pe zi. - Ministerul Sănătăţii a trimis în total 7 echipe de control. - Curtea de Conturi a României, - Corpul de Control al Guvernului, - Ministerul de Finanţe (2 echipe), - Ministerul Lucrărilor Publice, - Poliţia Economică, - Direcţia Generală a Vămilor, - Garda Financiară (control asupra activităţii private a Dr. Chirilă). Controlorii au căutat în genţile medicilor şi ale unui cetăţean englez aflat în vizită la Cristiana. S'au luat numeroase declaraţii dela salariaţi, cu o prevenire anterioară, în sensul că fiecărui salariat i se cerea atenţie, prudenţă, vigilenţă asupra a ceea ce scrie deoarece *"se presupun fraude mari şi există riscul să fie implicat şi el"*.

A fost copiată la xerox întreaga documentaţie a spitalului: zeci de mii de reţete, câteva mii de foi de observaţii, etc; xeroxul Asociaţiei Cristiana a înregistrat în această perioadă la contoar, 83.000 de copii. În fiecare zi, inspectorii au lucrat multe ore peste program şi s'au deplasat uneori cu maşinile personale pentru a urmări activitatea Dr. Chirilă şi în afara Spitalului Cristiana. Multe dintre întrebările verbale şi scrise ale controlului nu aveau temă administrativ-financiară, de exemplu: *"De ce te-ai angajat la Cristiana?"* sau *"Cine sunt donatorii?", "De ce aţi donat?", "De ce aţi fotografiat săracii? Ca să-i arate directorul la străini?"* Ce bine cunoaştem noi întrebările şi limbajul acesta sterotip, găunos şi greţos al comuniştilor, acelaşi limbaj menţinut de neocomunişti şi al acelora necreştini, pe care îi deranjează creştinismul ortodox. Întrebările lor sunt prea edificatoare pentru orice persoană, fie ea chiar neiniţiată în ticăloşia, minciuna şi crima comunistă. Desigur că toate aceste fapte vor fi denunţate prin toate mijloacele.

Şi mai departe: - Ministerul Sănătăţii a organizat o conferinţă de presă dedicată Cristianei. - Unele emisiuni calomnioase la adresa Cristianei au fost preluate dela TVR 1 pe TVR internaţioanl şi transmise pentru ţările occidentale. - Constatările controalelor au fost publicate în presă, dar nu s'au adus la cunoştinţa conducerii sau salariaţilor. De ce? De reale ce erau, nu? Este foarte adevărat că minciuna şi netrebnicia sunt cuplate şi cu o doză mare de prostie, căci orice ticălos este şi redus mintal, 50 de ani de comunism au demonstrat acest lucru cu prisosinţă. Şi în continuare: - S'a efectuat controlul paşapoartelor directorului şi unor salariaţi, pentru a vedea dacă perioada de concediu coincide cu cea a deplasării în străinătate. - Au sigilat ajutoarele Asociaţiei Cristiana. - Unul din inspectorii Ministerului de Finanţe (care a stat circa 9 luni în control) a refuzat în ultima zi a controlului să-şi mai prezinte delegaţia şi legitimaţia. - Nici unul din controale nu s'a interesat de calitatea actului medical; şi chiar unul din directorii corpului de control al Guvernului a afirmat că acest lucru nu-l interesează. Surprinzător, în urma acestor controale - nu i s'a prezentat directorului Chirilă (fiind persoana cea mai indicată şi acuzată în acelaşi timp) nici un proces verbal spre luare la cunoştinţă, la sfârşitul acestor echipe mixte de control.

Şi acum, iată acuzaţiile aduse de organele de control şi răspunsurile învinuiţilor: fostului director (Dr. Chirilă), fostei şefe de secţie şi farmacistei diriginte:

Acuzaţie: Dr. Chirilă a început construirea spitalui nou fără licitaţie.

Răspuns: Construcţia a început cu un an înaintea apariţiei legii licitaţiei.

Acuzaţie: Spitalul nou proiectat este mult prea mare, depăşeşte cu mult normele de spaţiu/bolnav.

Răspuns: Normele (din vechiul regim, pentrucă unele actuale nu există), prevăd între 6-12 m. pătraţi/ bolnav. Spitalul proiectat are în medie 8.07 m. pătraţi/bolnav.

Acuzaţie: Asociaţia Cristiana nu a contribuit cu 40% la finanţarea viitorului spital Cristiana, aşa cum cere Acordul Nr. 529/ 1991 al Ministerului de Finanţe.

Răspuns: Conform Constituţiei României, Guvernul nu poate obliga o asociaţie nonguvernamentală să finanţeze un obiectiv de stat. Acordul 529 la care se referă acuzaţia, cere Ministerului Sănătăţii să obţină surse extrabugetare în valoare de 40% din valoarea totală. Conducerea Asociaţiei Cristiana - din dorinţa de a se realiza acest Aşezământ a promis în 1990 susţinerea cu 40% a întregului proiect până la sfârşitul lucrărilor.

Acuzaţie: Spitalul Cristiana este un spital obişnuit; nu îşi are rostul.

Răspuns: În spitalul Cristiana asistenţa spirituală de tip creştin ortodox este profund implicată în actul medical. În spitalul Cristiana, actul medical nu a fost condiţionat material.

Acuzaţie: Doctorului Chirilă Pavel i s'a desfăcut contractul de muncă ca medic şi ca director cu art.130 lit.1 din Codul Muncii pentru abateri deosebit de grave.

Răspuns: Doctorului Chirilă Pavel nu i s'a adus la cunoştinţă niciodată un proces verbal cu *"abateri deosebit de grave"*. Comunicarea de desfacere a contractului de muncă a fost făcută printr'o copie xerox (nu în original), fără să se arate motivul desfacerii contractului de muncă. În câteva zile după desfacerea contractului de muncă *"pentru abateri deosebit de grave"* ziarul oficial al Ministerului Sănătăţii a comunicat că doctorului Chirilă i s'a oferit un loc de muncă oriunde doreşte în Bucureşti (???!!!)

Acuzaţie: Fostului director i s'a înmânat un ordin de imputare cu data de 12.II. 1996, deci la 10 zile după ce a fost dat afară din reţeaua Ministerului Sănătăţii şi nu mai era salariatul acestui minister. Acest ordin de imputare are următoarele capitole: (1) - 302.943.000 lei, contravaloare cheltuieli efective, aferente zilelor de spitalizare pentru care nu s'au respectat prevederile legale. În realitate: Organele de control au luat din arhiva spitalului 800 foi de observaţie ale bolnavilor internaţi, din care lipseau taloanele de pensie sau anchetă socială, au înmulţit acest număr cu numărul zilelor de spitalizare, apoi au mai înmulţit odată cu cheltuiala unei zile de spitalizare şi suma realizată au împărţit-o în jumătate şi au trecut-o în ordinul de imputare. (2) - 10.000 lei contravaloare certificate medicale eliberate pentru conducători auto. În realitate: fără comentariu.

Şi până la punctul 9 sunt o serie întreagă de acuzaţii fără nici un temei, din contră aceste acuzaţii denunţă reaua credinţă şi falsificările la care s'au dedat organele de control ale ministerului care, fără ruşine faţă de opinia publică care cunoştea în amănunt această situaţie, au avut obrăznicia să le publice, cu scopul de a calomnia întregul personal spitalicesc şi ecleziastic, demonstrând întru totul ticăloşia, minciuna şi hoţia comunismului şi neocomunismului.

Dar, iată în prezent starea acestui aşezământ: - O întreagă secţie funcţionează tot timpul sub capacitate. - Hrana bolnavilor este foarte slaba cantitativ şi calitativ. - Preotul a fost dat afară din Consiliul de Administraţie al Spitalului, de asemenea şefa de laborator. - Trei maici, absolvente ale şcolii sanitare, nu au mai fost angajate. - Preotul şi maicile au fost bătuţi cu pietre în faţa spitalului de un grup de necunoscuţi. - Două maşini ala Asociaţiei au fost sparte. - Bolnavi infirmi aruncaţi în stradă, în zăpadă, din dispoziţia conducerii actuale. - Şefa de secţie de boli interne a fost numită numai cu delegaţie, fără să fie medic primar de boli interne. - Bolnavi sociali ţinuţi în spital fără forme de internare şi fără masă de prânz. - Un număr mare de călugăriţe au părăsit Mânăstirea Cristiana. - Medicilor li s'a interzis să mai prescrie medicamente în ambulator (nici gratuit, nici compensate). - Salariaţii care nu *"se aliniază"* sunt ameninţaţi cu desfacerea contractului de muncă. - În săptămâna dinaintea Crăciunului, când mulţi bolnavi au dorit să mănânce de post, pentru a primi Sfânta Taină a Împărtăşaniei, s'a servit numai mâncare de dulce (culmea! - mâncare de post s'a dat până şi în spitalul Ministerului de Interne). - Lucrările viitorului complex Cristiana au fost sistate din dispoziţia Ministerului Sănătăţii; constructorul a fost nevoit să apeleze la justiţie. - Se lucrează la o nouă structură a spitalului. - S'au efectuat controale tendenţioase asupra Asociaţiei Cristiana, cu vădită intenţie de distrugere (în prezent s'au făcut demersuri în justiţie pentru apărare).

Şi mai departe: *"Ce credem că a generat această criză, acest pericol în care a ajuns Aşezământul Cristiana. - Un atac îndreptat împotriva asistenţei spirituale de tip ortodox. - Conducera Aşezământului a afirmat totdeauna tipul ortodox al asistenţei spirituale şi l-a definit ca un aşezământ de tip confesional ortodox. - Conducerea Aşezământului a refuzat sistematic sincretismele religioase. - Doctorul Chirilă Pavel a prezentat în presă fenomenul actual al practicii bioenergoterapeutice (favorizată de către Ministerul Sănătăţii) ca fiind incompatibilă cu conceptul medical-creştin de tip ortodox. - O adresă semnată de 1 director şi 2 inspectori din Ministerul Sănătăţii cereau Guvernului cu puţin înainte de începerea conflictelor să deturneze întregul proiect dela Pipera, în sensul de a se face numai policlinica (deci fără biserică, fără mânăstire). - Una din întrebările controlorilor adresată doctotului Chirilă are un caracter anticonstituţioanl şi antibisericesc: este tras la răspundere că a finanţat o mânăstire fără acordul Ministerului de Finanţe şi al Ministerului Sănătăţii (ca şi când n'ar avea voie). - Preluarea Spitalului şi transformarea lui într'o instituţie laică, precum oricare alta. - Donarea de către Ministerul Sănătăţii a terenului aferent Mânăstirii Cristiana, înseamnă practic ruperea proiectului, distrugerea unităţii medical-ecleziastice".*

După cum reise din materialul cercetat în mod riguros, după toate actele şi dovezile scrise, certificate evidente şi verificate, după concluzii referitoare la situaţia actuală a Aşezământului Cristiana, nu mai putem să avem nici o îndoială, privind cauzele care au generat distrugerea acestui Aşezământ umanitar-creştin ortodox, cauze care converg spre acţiunea duşmănoasă, anticreştină a forurilor de stat, însoţite şi de interese particulare condamnabile, deoarece dorinţa acelora care au acţionat împotriva acestui aşezământ, pentru dezmembrarea instituţiei, este şi cu o vădită intenţie de a crea cabinete particulare, acestea fiind o sursă de venit pentru unii care nu au nimic comun cu ştiinţa, cu omul şi cu creştinismul. Cu toate aceste acţiuni, cuplate într'un tot unitar, ca de exemplu ura împotriva a tot ce este creştin adevărat, împotriva adevărului, împotriva acelora care vor să realizeze ceva pentru ţară şi poporul român, cât şi lăcomia lor nemăsurată pentru bani, a acelora care n'au nici o contingenţă cu tot ce este uman şi drept, s'a ajuns la distrugerea acestui Aşezământ atât de necesar, mai cu seamă astăzi, după întunericul şi dezastrul de 50 de ani adus de comunism.

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele *Basarabia* e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - *Mihai Eminescu*

ROMÂNISMUL BUCOVINEI

- XI -

Nicolae LUPAN

Dacă, în cei 62 de ani de oblăduire ruteano-poloneză, Românii bucovineni şi-ar fi pierdut limba, era puţin probabil că stăpânirea austro-ungară să fi revenit asupra nesăbuitului decret prin care Arboroasa Hurmuzăcheştilor fusese alipită Galiţiei.

Aşadar, păstrarea limbii unei naţiuni înseamnă supravieţuirea ca neam şi ţară. Lucru de care erau convinşi preoţii şi învăţătorii atunci când ziceau: *"Limba românească ne-a mântuit de asupririle Leşilor şi de aceea ea trebue să ne fie cel mai pereţios odor"*. Ziceau asta la întruniri publice, apelând şi la Antonio Bonfini, istoric italian, care ar fi scris în tratatele sale că strămoşii noştri daco-romani luptau împotriva *"popoarelor celor selbatice"* mai mult pentru păstrarea limbii decât pentru păstrarea vieţii.

Nu întâmplător, deci, grija veneticilor de pe parcursul mult pătimitei istorii româneşti era întunecarea minţii celor mulţi. În acest sens, este plin de învăţăminte cazul unei femei din Roşa Cernăuţilor care, ducându-se la preot, începu să-i vorbească într'o mazurească stricată. La acel preot se întâmplase un seminarist ce interveni zicând: *"D'apoi bine, leliţă, şi eu sunt din Roşa şi te sciu, pentrucă mi-ai fost vecină. Atunci nici nu scieai vorbi mazuresce, cum de ţi-ai uitat dară limba românească?"*

Şi *Revista Politică din Suceava* continuă: *"Se trăesci domnişorule* - răspunse femeia - *şi dacă mă cunosci, apoi ţi-oi spune drept: Vândusem odată lapte la un domn din Cernăuţ. Şi domnul acela mi-a zis că numai acel om va avea parte de raiu şi de împărăţia ceriului, care vorbesce în casa sa în limba lui Dumnezeu, adecă în limba mazurească... De atunci mă feresc a vorbi românesce înpreună cu soţul meu şi cu copiii mei, şi tot aşa face şi o vecină de ale mele!..."*

Se crede că imnul celor trei culori ale neamului, scris de Ciprian Porumbescu, a fost un răspuns la batjocorirea limbii noastre materne de către Ruteni şi Polonezi. Vorbind despre acest mare cântăreţ şi patriot al acelor timpuri de răstrişte nu se poate trece cu vederea influenţa colosală pe care a exercitat-o asupra lui tatăl său: Iraclie Porumbescu, parohul bisericii din Frătăuţul Nou, pus şi el în slujba enoriaşilor săi, înfierând infiltrarea Rusului în Bucovina prin aşa scrieri patriotice ca: *"Auziţi acolo un bucium răsună"*, *"Ieremie Movilă şi Sihastrul"*, *"Descrierea dezmormântării lui Ştefan Cel Mare în catacombele Mânăstirii Putna"*, descriere pe care Gheorghe Asachi o publică în 1856 în revista *Albina*.

Dar să revin la Ciprian care, cu nu ştiu ce prilej, ar fi zis: *"Noi avem destui preoţi, pe când profesori de muzică n'avem de fel!"* Şi peste puţin timp, potrivit scrierilor vremii, lumea îl află în această calitate la Braşov, unde simţea, pe propria-i piele, aceeaşi discriminare naţională ca şi în Bucovina nedreptăţită de aceeaşi împărăţie austro-ungară. De unde şi compararea muzicii populare româneşti cu o cămaşă fină *"ce se lipeşte de trup"*. O comparaţie caustică prin care Ciprian Porumbescu îi apostrofa pe acei muzicieni autohtoni care în loc *"să îmbrace cămaşa cântecelor naţionale, îşi învelesc trupul până peste cap cu sumanul cântecelor străine"*.

În biografia zbuciumată a lui Porumbescu-fiul locul cel mai de frunte îl ocupă anii petrecuţi la Cerănuţi. Anume aici, paralel cu studierea viorii, violoncelului şi a pianului, Ciprian se avântă în viaţa socială a Românilor bucovineni. Încurajat de tatăl său, el scrie şi versuri de adevărată frumuseţe: *"Inimă de Român"*, *"Hora"*, *"Nu-i viaţă mai plăcută"*, *"Bericică cristalină"*, *"Fraţi la masa asta 'ntinsă"*, *"Dragoş Vodă cel vestit"*, *"Să ciocnim"*, *"Pân' era cioroaica barză"*, *"Ţiganii se sfătuiră"* şi multe altele.

În Decembrie 1875, la Cernăuţi se înfiinţează societatea studenţească *"Arboroasa"* al cărei preşedinte ales devine Ciprian Porumbescu. În această calitate, alesul studenţimii bucovinene stabileşte legături de conlucrare cu elementele naţionale progresiste din Transilvania, Moldova şi din străinătate, îndemnându-le să lupte pentru autodeterminare naţională.

Doi ani mai târziu, la Iaşi se comemora centenarul asasinării domnitorului Ghica Vodă. Cu acel prilej, arboreştenii trimiteau primăriei oraşului următoarea telegramă: *"Arboroasa" - societatea junimii române din partea trunchiată a vechei Moldove aduce condoleanţele membrilor săi pentru tutorul decapitat"*. Ca rezultat, *"Arboroasa"* este desfiinţată, iar tatăl lui Ciprian pus sub supraveghere *"ca să se afle care este atitudinea preotului în relaţiile cu poporul din Stupca"*.

Anume atunci autorul nemuritoarei *Balade* se vede nevoit să ia drumul pribăgiei spre Italia unde, la Genua, face cunoştinţă cu compozitorul Verdi. Vizitează Florenţa, Veneţia, Roma. O boală nemiloasă însă, şi dorul de patrie, îl readuseră la casa părintească din Stupca unde, la vârsta de numai 29 de ani scria cel din urmă cântec, pe care-l numi: *"Tempi passati"* (*"Au trecut toate"*).

Fostele lui eleve din Braşov, unde în calitatea sa de profesor de muzică a lucrat mai mult decât în altă parte pentru *"Înveselirea lumii muncitoare"*, îi trimiteau părintelui Iraclie portretul *"iubitului nostru Ciprian"*, un portret de statura omului, pus într'o ramă aurie împodobită cu tricolorul românesc, ale cărui cuvinte şi muzică le scrisese marele dispărut. O înmormântare cu mare fast creştinesc despre care *Revista Politică din Suceava* scria: *"Să fi avut inimă de piatră, tot trebuiai să lăcrămezi"*.

(Va urma)

LA 50 DE ANI DELA ASASINAREA MAREŞALULUI ION ANTONESCU

"Pro Basarabia şi Bucovina" Mondială şi Comitetul pentru eternizarea Memoriei Mareşalului roagă Românii de peste hotare să participe, după posibilităţi, la finanţarea unor aşa acţiuni ca: înhumarea la cimitirul *"Iancu Nou"* din Bucureşti a unei urne cu pământ de pe locul asasinării, alături de rămăşiţele pământeşti ale Mariei Mareşal Antonescu, editarea unui volum monografic, realizarea unui serial de televiziune etc.

Contribuţiile pot fi făcute prin transfer bancar la contul 3003 / 04090 / 0037277791 / 6I SG Garches, la Verboise, 32 Avenue des Jockeys, 92380 Garches, France.

28. XI. 1918 - 28. XI. 1996

FILE DE ISTORIE UNIONISTĂ

"Vrem să rămânem Români pe pământul nostru strămoşesc şi să ne ocârmuim singuri după cum o cer interesele naţionale"

"Glasul Bucovinei", 4 Noembrie 1918

REPREZENTANŢILOR CONSILIULUI NAŢIONAL ROMÂN dela Iaşi: *Situaţia din ce în ce mai critică reclamă imperios neîntârziat intervenţia armatei române. Mişcarea bolşevică deslănţuită va avea cele mai grave urmări pentru chestia românească.*

Preşedinte, I.Flondor; Secretar, I. Sbiera, 4 Nov. 1918

PREŞEDINTELUI CONSILIULUI DE MINIŞTRI, pe 5 Nov. 1918, orele 15.15: *În Gura Humorului şi la Câmpulung, după plecarea autorităţilor austriace, bande armate au început dezordine şi jafuri. O delegaţiune a locuitorilor din oraşe cere intervenţia noastră şi trimiterea grabnică de ajutoare pentru a fi apăraţi. Aşteptând dispoziţiunea Excelenţei Voastre în această privinţă, adaog că un escadron de cavalerie aflat în localitate poate fi trimis în orice moment, cum şi un detaşament de jandarmi. Un ordin afirmativ ar produce o impresie din cele mai fericite în toată populaţia.*

Prefect de Suceava O.G.LECCA

CONSILIUL DE MINIŞTRI, 5 Nov. 1918, orele 17.15: *Sunteţi autorizat a trece jandarmi şi un escadron de cavalerie pentru protecţia populaţiei. Trupele se vor purta ce cea mai mare umanitate cu populaţia bucovineană. Măsura de faţă s'a comunicat şi ministrului de război.*

Preşedinte Al. MARGHILOMAN

PROCLAMAŢIA COMANDANTULUI DIVIZIEI A VIII-A, Vineri, 9 Nov. 1918: *Răspunzând la chemarea Consiliului Naţional din Bucovina, Armata Română, din Înaltul Ordin al Majestăţii Sale Regelui Ferdinand al României, a păşit pe pământul Marelui Voevod Ştefan, pentru a ocroti viaţa, avutul şi libertatea locuitorilor, de orişice neam şi credinţă, împotriva bandelor de criminali, cari au început opera lor de distrugere în frumoasa voastră ţară. Trecând hotarul pus între noi de o soartă vitregă, acum 100 şi mai bine de ani, trupele române sosesc în mijlocul vostru, aducându-vă dragostea şi sprijinul lor, pentru libera împărţire a dorinţelor născute din dreptul legitim al popoarelor de a dispune de soarta lor..."*

General IACOB ZADIC

Din raiul bolşevic

(1) Îndată după intrarea Sovieticilor în Basarabia şi Bucovina, s'au făcut prin sate comitete pe placul Ruşilor. Şi Ruşii le-au dat ucaz să facă liste de oameni, care să meargă ca lucrători la mine de cărbuni din Rusia. Se făgăduia plată foarte bună şi trai foarte bun. Primăria, la care îi zicea selsoviet, a făcut listele şi m'o pus şi pe mine, fără să mă întrebe.

Oamenii înscrişi au fost ridicaţi în trei serii. Cu seria întâia şi a doua n'am vrut să mă duc. Eu mă ascunsesem. Dar la a treia serie n'am avut ce face, că puteau să mă împuşte. Sau, în cel mai bun caz, puteau să mă ridice noaptea din somn şi să mă ducă în Siberia, de unde, cum ni se spunea, rar cine putea să se întoarcă teafăr. Cei dela selsoviet ziceau că omul trebue să lucreze oriunde are statul nevoie de el.

La Chişinău s'a format un tren de vreo 40 de vagoane, pline de băieţi şi fete. Am trecut Nistrul pe la Tighina, iar de acolo, prin Tiraspol, ne-au dus o săptămână întreagă până la Tula, cam vreo 160 kilometri departe de Moscova.

După ce ne-au trecut Nistrul, vagoanele au fost încuiate pe dinafară şi nu ni se dădea voie să vorbim absolut cu mine de pe peroane. Nu ştiam ruseşte, dar tot se găsea câte unul care ar fi putut să ceară măcar apă. De mâncare aveam de acasă.

La Skiokin am ajuns numai vreo câteva vagoane. Celelalte rămăseseră prin alte locuri. Aici ne-au băgat în mine de cărbuni şi am lucrat, mai mult pe mâncare, până ce au ajuns Nemţii şi ne-au eliberat.

CLAPON SIMION
Cernăuţi,Septembrie 1942

• • •

(2) Pe data de 1 Aprilie 1941 veneau dinspre Pătrăuţi o coloană de oameni de câteva mii. Cei din faţă purtau cruci şi prapori din biserică şi se îndreptau spre Adâncata. La această coloană ne-am alăturat şi noi cei din Cupca. Eu am mers împreună cu fratele meu Toader. Mergeam la Miliţia Raională să depunem cererile de plecare în România.

Românii ziceau că dacă au plecat Nemţii şi Polonejii, atunci de ce să nu ne dea voie şi nouă, Românilor, să mergem în patria noastră România. Mai ales că le lăsam Sovieticilor toată agoniseala noastră: case, pământ, animale şi tot ce aveam noi, acceptând să plecăm doar cu câte o traistă în spate în care aveam câteva schimburi şi ceva de-ale gurii pe 2-3 zile.

La Miliţie, văzându-ne aşa de mulţi, nu au vrut să stea de vorbă cu noi şi ne-au spus să plecăm către casele noastre, că altfel va fi rău de noi. O parte s'au întors, că nu veniseră pregătiţi să meargă în România. Cei mai mulţi, însă, care aveau familiile şi boccelele cu ei, au pornit, prin Suceveni, spre Fântâna Albă, purtând cruci în fruntea coloanei. Eu, cu fratele şi cu alţi oameni, neam întors spre Cupca, dar pe drum ne-au ajuns militari călări, ne-au arestat şi ne-au depus în arestul miliţiei din Adâncata, unde am fost ţinuţi vreo două săptămâni, după care am fost predaţi la Securitatea din Cernăuţi. Aici am fost bătuţi şi cercetaţi zilnic până la 13 Iunie 1941, când am fost îmbarcaţi în vagoane de marfă, ca animalele, câte 150 de persoane într'un vagon, şi trimişi în Siberia.

Am făcut parte dintr'un grup de 2.500 deportaţi care am fost duşi la Actiubinsc. Dela ultima gară, a trebuit să mergem pe jos vreo 40-50 km până la primul lagăr. Dar mulţi din noi au murit pe drum: de foame, de sete şi de dizenterie. Trenul se oprea rar, în staţii mici, şi numai noaptea, ca să nu fim văzuţi de oamenii din partea locului. La aceste opriri se scoteau morţii, muribunzii şi se aruncau în gropi comune.

Eu m'am întors din Siberia după 15 ani.

ALERGUS LAZĂR
Cupca-Adâncata,jud. Storojineţ

PAGINĂ REALIZATĂ DE N. LUPAN

MARILE PUTERI ŞI ROMÂNIA

1856 - 1947

XXI

Prof. Nicolae CIACHIR

Deoarece legionarii s'au ridicat împotriva regelui la Braşov, Constanţa şi, mai ales, la Bucureşti, încercând să asedieze palatul regal, pe acesta l-a cuprins frica. Guvernul Gigurtu nu mai avea nici o autoritate, un singur om putea însă salva situaţia şi acesta era generalul Ion Antonescu.

Dar cine era acest Antonescu?

Născut la Piteşti, în 1882, dintr'o familie de militari, iar mama, dintr'un neam cu ramificaţii boiereşti. Sublocotenent în 1904, face şcoala de război, participă cu gradul de căpitan în campania din 1913 din Bulgaria, este şef al Biroului Operaţii la Marele Cartier General în Primul Război Mondial şi în campania din Ungaria, decorat cu *"Mihai Viteazul"*. Desemnat ca expert militar, la Conferinţa de pace dela Paris, comandant al Şcolii Speciale de cavalerie, apoi ataşat militar în Franţa şi Anglia. Este şef al Marelui Stat Major (1933-1934), funcţie din care a fost destituit, deoarece n'a vrut să facă jocul Palatului. Făcut general de brigadă abia la 49 de ani (1931) şi general de divizie la 55 ani (1937). La insistenţele regelui şi ale lui Octavian Goga, este Ministru al Apărării Naţionale (28 Decembrie 1937) şi a condus acest departament până la 30 Martie 1938, când a demisionat. Ulterior, i se încredinţează comanda Corpului 3 Armată, cu sediul la Chişinău, apoi este scos din cadrele armatei şi ţinut sub pază la domiciliu, pe motivul apropierii de Garda de Fier. Deoarece îşi exprimă totalul dezacord, pentru felul cum a fost cedată Basarabia şi Bucovina de Nord, este arestat şi internat la mânăstirea Bistriţa din Oltenia.

Cedarea Ardealului de Nord, prin arbitrajul dela Viena din 30 August 1940, a provocat revoltă şi mânie în întreaga ţară, mai ales împotriva regelui şi a camarilei regale grupate în jurul Elenei Lupescu. De altfel, dictatura regală ajunsese la capătul falimentului său politic şi moral. Degeaba înfiinţase Carol, Frontul Renaşterii Naţionale, cu uniforme şi salut fascist, opinia publică o considera o comedie amuzantă, neştiind dacă însuşi suveranul o lua în serios ori era manevră de a îmblânzi pe Führer şi pe Duce, degeaba îi introdusese pe legionari în guvernul Gigurtu, n'a putut schimba nimic. Asasinarea lui Codreanu în Noembrie 1938 a fost considerată de Hitler ca un afront personal şi încă de atunci era decis să-l nimicească pe acest Hohenzollern venal şi imprevizibil în acţiuni. În acest context, după cum arată şi regele în memorii, Urdăreanu i-a propus să facă apel la Antonescu. *"Singura persoană care nu e deloc mulţumită de desfăşurarea evenimentelor este Duduia (Elena Lupescu), care consideră că se face un pas greşit şi că nu va fi bine, n'are încredere în credinţa lui"* (Din *"Jurnal"* Marţi, 3 Septembrie 1940).

Deci chemat este Antonescu, care apoi îi cere să renunţe la tron în favoarea fiului său, Mihai. Îmi permit să intervin, cu o precizare personală. În anul 1957 eram preşedintele unei Comisii de bacalaureat la Râmnicul Vâlcea. L-am cunoscut cu acea ocazie pe maiorul în retragere, din armata administraţiei, Curecheanu. Fiul său era student la Facultatea de Istorie din Bucureşti, unde eu funcţionam ca lector. Maiorul Curecheanu îi fusese subaltern lui Antonescu, când acesta era Şeful Marelui Stat Major. La sfârşitul lunii August, sau în primele zile ale lui Septembrie, Antonescu era dus sub escortă în două maşini dela Mânăstirea Bistriţa la Bucureşti, formată din câţiva militari şi doi comisari. S'au oprit la Vâlcea, acasă la Curecheanu, unde au luat masa şi generalul s'a odihnit circa două ore. I-a cerut maiorului un plic şi hârtie, scriind o scrisoarea adresată soţiei sale şi i-a spus: *"Nu am încredere în rege, este viclean şi neprevăzut, nu ştiu ce soartă mă aşteaptă. Dacă afli că am fost asasinat, te rog să predai plicul soţiei mele. Mi-ai fost subaltern şi am încredere în D-ta"*. Peste câteva zile, Curecheanu a aflat la radio, că generalul Ion Antonescu, este Conducătorul statului român. Peste alte câteva zile, a venit cineva din partea generalului, care i-a cerut plicul şi i-a lăsat o sumă destul de mare de bani, pentru devotament. Maiorul m'a rugat să reţin cele spuse de dânsul şi dacă se va ivi ocazia (în 1957 nu se putea), să comunic public acest amănunt.

Carol mai nota, că Antonescu, prin Urdăreanu, i-a dat 2 scrisori de garanţie: (1) libertatea de a se duce unde doreşte şi (2) o alocaţie anuală de 20 milioane lei, arătându-şi decepţia că nu prea s'au îmbulzit cei din anturaj să plece cu dânsul.

Referindu-se la aceste evenimente, Iuliu Maniu scria în *"Universul"* din 12 Septembrie 1940: *"Este o eroare să se creadă că regele Carol II a fost silit să abdice din cauza orientării politice sale spre Anglia şi Franţa, pe care n'a avut-o, sau din cauza vreunei greşeli de o clipă. Cauza abdicării este concepţia sa generală de domnie personală, fără ideal, fără moralitate şi fără busolă sigură, în continuă oscilaţie oportunistă, practicată prin manevre şi abilităţi, care au săpat prăpastia între Coroană şi Ţară şi au trebuit să ducă la falimentul politicii sale"*.

Generalul Ion Gheorghe, bun analist al evenimentelor, are dreptate când afirmă că la 6 Septembrie 1940, Antonescu a apărut între puterea înfrântă a regelui şi puterea insuficientă a Legiunii. Antonescu nu s'a situat în fruntea Gărzii de Fier, ci deasupra ei. Era conştient că prelua o situaţie dificilă, dar cu puternica sa voinţă şi caracterul său ferm, era convins că va reuşi prin măsuri severe de administraţie. Iar dictatura sa personală s'a bazat numai pe instituţiile civile şi militare existente. Până la 14 Septembrie 1940, Antonescu a condus cu fostul guvern al regelui, prezidat de Gigurtu. Totuşi, la 6 Septembrie a fost schiţată prima organizare a mecanismului său de conducere, cele două organe: (1) Cabinetul militar, sub conducera colonelului Mircea Elefterescu şi (2) Cabinetul civil, condus de avocatul Ovidiu Vlădescu.

La 21 Septembrie 1940, Ion Antonescu declara în şedinţa Consiliului de Miniştri: *"Generalul Ion Antonescu luptă ca să reconstituie România Mare, dar n'o strigă la toate răspântiile de stradă, fiindcă ar fi ca pisica cu clopoţei, care încearcă să prindă şoareci. Aş crea statului riscuri foarte mari, într'un moment când este încă dezorganizat şi are încă atâtea probleme politice şi economice de rezolvat. Va să zică, în această privinţă, trebue să fii prudent... Eu nu sunt sentimental când este vorba de interesele neamului meu. Pot fi prieten cu Englezii, dar nu merg cu Englezii, ca să răstorn statul pentru o prietenie cu ei; merg şi cu cel mai mare inamic al meu personal, ca să salvez statul"*.

În şedinţa Consiliului de Miniştri din 27 Septembrie 1940, Ministrul Afacerilor Externe, Mihail Sturdza raporta că Ruşii ne contestă graniţa stabilită în 1878 şi 1918 la gurile Dunării, încât practic braţul Chilia nu mai putea fi utilizat, şi se dedau chiar la provocări militare. În plus, peste 20.000 de Români sunt opriţi să vină în ţară şi cer circa 250 de deţinuţi comunişti din închisorile noastre, motivând că aceştia sunt originari din Basarabia şi Bucovina. Chiar la o examinare superficială a actelor se constată că sunt din alte provincii. Antonescu concluziona, că Rusia încearcă două mari manevre. Să pătrundă în Comisia Internaţională a Dunării, cu drepturi până la Bratislava. Le avea până la Brăila. În acest scop a alertat Germania. Iar a doua manevră, să ne ia posibilitatea de a mai naviga pe canalul Chilia. În acest context Antonescu primeşte trupe germane. Prima soseşte Divizia 13 Infanterie (motorizată), care luptase în Polonia şi Franţa, dizlocată în Bucureşti, Bacău, Braşov, Buzău, Mihai Bravu, Târgovişte, etc. ***(Nicolae Ciachir**, Marile Puteri şi România (1856-1947), Bucureşti, 1996, p. 300-301).* De asemenea primeşte simbolic la Brăila un grup din marina militară italiană (Ibidem, p.271).

La 18 Noembrie 1940, Antonescu informa Consiliul de Miniştri, că a discutat cu Mussolini şi Ciano, relaţiile cu Ungaria. Sintetizate, ar fi 3 probleme: (1) Ungaria să execute întocmai angajamentele luate la Viena. Nerespectarea liniştii, averii şi libertăţii populaţiei româneşti este un act de ofensă adus Axei. Ungurii să înceteze persecuţiile şi maltratările, iar pentru garanţia încetării acestor acţiuni să ia fiinţă comisiuni mixte în teritoriile cedate. Mussolini a găsit necesar şi a fost de acord. (2) Să se acorde un statut populaţiei româneşti, similar cu statutul impus la Viena populaţiei minoritare germane, care este mult mai puţin numeroasă în Ardeal, decât cea română. (3) Ungurii să fie forţaţi să primească înapoi pe toţi Românii expulzaţi, care să-şi recapete bunurile şi pe care să le stăpânească în linişte.

Antonescu, ca să prevină noi aranjamente politice între marile puteri, care să afecteze interesele României, la 23 Noembrie 1940, printr'un protocol de adeziune, semnat la Berlin, aderă la Pactul Tripartit. Alături de Antonescu, în numele Germaniei, semnează von Ribbentrop, în numele Italiei, Gino Buti, şi în numele Japoniei, Samuro Kurusu.

(Va urma)

NATO FĂRĂ ROMÂNIA ?

Andrei BĂDIN

Importanţi demnitari ai regimului Ion Iliescu au făcut în ultimele luni mai multe declaraţii referitoare la dorinţa României de a fi acceptată *"în primul val"* în Alianţa Nord Atlantică. Luările de poziţie ale liderilor dela Bucureşti (Preşedintele Ion Iliescu şi ceilalţi membri ai Executivului), au fost în general pe un ton mai mult ameninţător decât diplomatic. Nici un lider dela Bucureşti nu a invocat în declaraţiile date publicităţii avantajele Alianţei Nord-Atlantice, în cazul în care ţara noastră ar fi integrată în N.A.T.O. La unison, declaraţiile au fost mai degrabă *"isterice"* decât realiste. În nici un caz însă, politice.

Căci nu poţi spune, cum au spus, de exemplu generalul Cioflină şi Ministrul Apărării Gh. Tinca, că dacă România nu ar fi primită în *"primul val"* în NATO, acest lucru ar duce spre o orientare a ţării noastre spre alte centre de putere, referire foarte puţin voalată la Moscova şi la încercările unor militari ruşi de a reînvia Tratatul dela Varşovia. Aceste declaraţii ale liderilor politici şi militari dela Bucureşti pot fi *"traduse"* în limbajul diplomatic, ca nişte gafe de proporţii. Căci nu a ameninţa este important, ci a convinge este lucrul cel mai important în relaţiile internaţionale.

Autorităţile dela Bucureşti trebue să înţeleagă că în nici un caz declaraţiile belicoase de genul celor amintite nu pot convinge ţările din Alianţa Nord-Atlantică să primească România. Importante sunt numai faptele, evoluţia ţării noastre spre o democraţie autentică şi o economie de piaţă veritabilă.

Din păcate însă, după Decembrie 1989, România, în comparaţie cu celelalte ţări fost comuniste, nu a mers înainte, ci înapoi. Până şi *"Cenuşăreasa"* Albanie ne-a luat-o înainte din punctul de vedere al tranziţiei către economia de piaţă. Acum, noi am ajuns *"Albania"*. În aceste condiţii trebue să ne întrebăm: de ce? Cauza o reprezintă Puterea, în frunte cu Ion Iliescu. În România totul a mers în pas de melc. Avem MacDonald's, Coca Cola, filme porno şi la atât s'a redus tranziţia spre democraţie şi economia de piaţă.

Liderii politici ai României post-Decembrie 1989 s'au mărginit în a-şi vedea numai interesele proprii şi ale clicii care îi susţin. Atât. Ori, o asemenea situaţie nu face decât să compromită pentru mult timp integrarea ţării noastre în structurile europene şi atlantice.

Diplomatic, liderii politici şi militari din Vest nu s'au referit la declaraţiile belicoase ale politrucilor dela Bucureşti. Într'un limbaj diplomatic dar ferm, ei au spus clar: Cehia, Polonia şi Ungaria intră *"în primul val"* în N.A.T.O. Această declaraţie a fost făcută pe un ton moderat la Bucureşti de Ministrul de Externe britanic Michael Partilla. Semnalul a fost foarte clar.

Integrarea României în N.A.T.O. depinde în primul rând de noi, de liderii pe care ni-i alegem şi de ataşamentul lor sincer pentru democraţie şi economia de piaţă. Românii vor decide pe 17 Noembrie ce vor alege: vom merge înainte sau înapoi? Alegerile legislative şi prezidenţiale vor decide pe ce drum vom merge.

VA SUPRAVIEŢUI OARE RUSIA ?

Nicolae DIMA

Vladimir Bukovski, fost deţinut în diferite închisori şi lagăre, precum şi în clinici psihiatrice pe timpul Uniunii Sovietice, a declarat într'o conferinţă recentă că a supravieţuit vechilor vitregii construindu-şi mintal castele. Acum, a continuat el, trebue să-şi imagineze din nou castele, pentru a evita dezamăgirile pe care i le-a adus Rusia post-comunistă.

Rusia nu a reuşit să-şi schimbe natura, a subliniat fostul deţinut politic. Arhiva secretă sovietică este în continuare sigilată, şi fără documente nu se poate judeca trecutul, nu se poate face un proces de conştiinţă, şi în cele din urmă nu se poate trece la renaşterea morală a societăţii.

Dl. Bukovski a declarat că însuşi Preşedintele Elţîn s'a opus deschiderii arhivelor secrete. De asemenea, anumite cercuri din Vest s'au opus şi ele deschiderii arhivelor, de teamă că lumea şi-ar da seama de complicitatea lor la fărădelegile sovietice. Din aceste motive, indiferent cine este la conducerea Rusiei, vechile structuri şi obiceiuri au rămas neschimbate.

Aceasta nu înseamnă însă, după părerea sa, că fosta Uniune Sovietică ar mai exista ori ar mai reprezenta o mare primejdie. Ea a dispărut odată cu încheierea războiului rece. Chiar dacă comuniştii vor ajunge la un moment dat din nou la putere, a continuat Vladimir Bukovski, fosta Uniune nu mai poate fi refăcută, deoarece au dispărut instrumentele de teroare care au menţinut-o.

În opinia sa, cea mai plauzibilă perspectivă pentru Rusia este dezintegrarea. Orientul îndepărtat, de exemplu, care dispune de resurse excepţionale şi deţine o putere militară majoră, ar putea fi tentat să se separe de restul Rusiei. Cred, susţine Dl. Bukovski, că dezintegrarea este inevitabilă din punct de vedere istoric, deoarece ţara nu a fost clădită dela început pe un fundament sănătos. În loc să fie construită ca orice altă ţară dela temelie spre acoperiş, Rusia a fost construită tot timpul dela acoperiş spre temelie. Nici o ţară nu poate supravieţui dacă este astfel concepută, a încheiat cunoscutul disident sovietic.

FARA ARMÂNEASCĂ

ZAHU PANĂ

AVNĂNGHIPSIRI

EDITURA FUNDAŢIEI CULTURALE AROMÂNE „DIMÂNDAREA PARINTEASCA"

Postfaţă

Personalitate remarcabilă printre Aromâni, ziarist expresiv, pătrunzător, acid, corosiv adesea, aplicat cu deosebire fenomenului politic românesc contemporan, dar nu numai, şfichiuitor, cu cuvântul plasat întotdeauna la ţintă, Zahu Pană este azi un condei de temut în jurnalistică. Un potretist înzestrat, când e vorba să creioneze, fie şi în câteva linii numai, politicieni ai momentului, români sau străini. Neîndoielnic, un câştig pentru publicaţia canadiană *"Cuvântul Românesc"*, din Hamilton, Ontario, el publicând rareori altundeva. De altfel tot aici întreţine şi o pagină pentru Macedoromâni, *Fara Armânească*, o adevărată revistă a Aromânilor de pretutindeni, unde se pot citi poezii frumoase, dar mai cu seamă eseuri dintre cele mai interesante despre şi în legătură cu destinul, civilizaţia, cultura acestei mult pătimite frânturi de neam românesc din Balcani. Eseuri de multe ori semnate de îngrijitorul însuşi al paginii, ca şi de alte nume respectate, între care Dumitru Bacu, poet profund, autor al unei cărţi de excepţie despre *"experienţa Piteşti"* (din gulagul românesc), Vasile Tega, un cunoscător rar al fenomenului aromân, etnografic, cultural şi istoric, istoricul Nicolae Ciachir, sau foşti încarceraţi în temniţele comuniste din România, un Teodor Mihădaş, Nicolae Caratană, Mihai Stere Derdena ş.a. O pagină deci, pentru care au a-i mulţumi lui Zahu Pană - dar şi conducerii publicaţiei, pentru generozitatea cu care o pune la dispoziţie de atâţia ani! - cercetătorii istoriei şi civilizaţiei, culturii Aromânilor.

Zahu Pană este însă şi un poet, poet adevărat şi profund, în ciuda modestiei lui proverbiale, rar întâlnită la poeţi - mai cu seamă!

A publicat puţin, înainte de război. Dacă vicisitudinile vieţii nu i-ar fi stat în cale permanent - dictaturile din România, cea regală, apoi cea militară şi mai cu seamă dictatura comunistă, de o viaţă, - altul ar fi putut să fie destinul scriitorului, privat ani îndelungi de libertate, frânt, dar nu înfrânt totuşi de torţionari, dovadă că n'a abandonat scrisul, nici măcar atunci când a fost nevoit s'o facă fie şi *cu acul pe săpun*, ca să folosesc sintagma-titlu a singurului său volum de versuri publicat în 1989, în Canada, la Editura *Cuvântul Românesc* (autorul s'a născut în 21 August 1921, în Beala de Sus, Macedonia), după ce în 1976 alesese libertatea, emigrând în Statele Unite şi stabilit la Yonkers, New York.

Să-i consemnăm însă debutul atât de timpuriu, din 1935, când avea doar 14 ani, în revista *"Lumina"*, a Liceului Comercial din Silistra, cu poezia *"Vijelie"*, ce încă din titlu prevestea parcă furtuna prin care va trece poetul de-a lungul întregii sale vieţi. Cu poezia în dialectul aromân debutând tot pe atunci, în revista *"Armatolii"*.

Ghinionul l-a împiedicat să-şi vadă scris numele pe culegerea din tinereţe, *Înmuguriri*, pierdută încă înainte de a ajunge la tipar, în 1940, în învălmăşeala cedării Cadrilaterului, din care Macedoromânii făcuseră o grădină în doar trei lustri! O altă culegere, *Doruri zăbrelite*, alcătuită în închisorile prin care a trecut, n'a ajuns nici ea să vadă lumina tiparului, pierdută de asemenea. Nenorocul l-a urmărit într'una! Este antologat abia în *Antologia Lirică Aromână*, apărută la Bucureşti, la Editura *Univers*, în îngrijirea semnatarului rândurilor de faţă, în anul 1975. I se reproduc aici câteva poeme în grai aromân, deşi era privat de dreptul de a publica, de către autorităţile comuniste! O altă încercare de a-l scoate la lumină pe poet se produce în 1985, (în marea antologie, *Un veac de poezie aromână*) fără succes de astă dată însă, fiindcă Zahu Pană părăsise deja România, deşi o făcuse legal, cu aprobarea autorităţilor, după ani lungi de aşteptare.

Zahu Pană a cules folclor aromân, editând chiar un disc de muzică polifonică aromână cu grupul vocal *"Fârşeroţii"*, din România. A mai publicat volumul *Poezii din închisori*, în America, reunind 600 de pagini de poezie, semnate de poeţi români ce au cunoscut rigorile de neînchipuit ale gulagului comunist românesc.

Să menţionăm că scriitorul a tipărit, sporadic şi în publicaţii precum *"Revista Scriitorilor Români"*, *"Ethos"*, *"Solia"*, *"Unirea"*, *"Drum"*, ale exilului românesc, iar în anii din urmă şi în revistele aromâne din Ţară, *"Deşteptarea"* şi *"Dimândarea"*.

•

Poetul îşi prefaţează volumul *Cu acul pe săpun*, în culorile durerii şi ale suferinţei, ca unul ce şi-a petrecut 13 ani în puşcăriile comuniste dela Jilava, Ocnele Mari, Aiud şi Canal, ceea ce nu l-a împiedicat să-şi termine studiile superioare până la urmă, Academia de Studii Economice, din Bucureşti, la care îşi ia licenţa în 1974!

În culorile durerii şi ale suferinţei - cum altfel ar fi putut să fie prima sa carte, încă din poemul liminar? *"Iată, / tinereţea mea zbuciumată! // Anii mei / de trei ori în necazuri trăiţi / dar în bucurii niciodată, / odihnesc aici // Opreşte-ţi pasul lângă ei o clipă, / grăbite cititor şi stai cu ei, / s'au dus ca fluturarea de aripă, / dar au fost plini de vise, anii mei. // Subţiri şi'nalţi, lipsiţi de clorofilă, / n'au fost văzuţi de lună, nici de soare... / Întoarce rar, o filă după filă, / că rana este-a Neamului... şi doare..."* (*"Prefaţă"*). Oare câţi dintre noi, şi cât de des realizăm drama şi sacrificiul acestor oameni, care s'au jertfit pentru noi, pentru libertatea noastră, a unui popor întreg?... Nu sunt vorbe mari, ci doar pioasă recunoaştere a luptei unor eroi, pe care niciodată nu-i vom cinsti îndeajuns.

Cu acul pe săpun este o carte densă, o carte unică, a unui autor ce respiră cu toată fiinţa sa în paginile ei. Îndeosebi în secţiunea ce dă şi titlul acesteia. Nefiind însă mai puţin expresivă în celelalte secţiuni, cu precădere în *"Cadrilater"*, ce înmănunchează un şir de poeme cu parfum oriental: *"Merg pe drum de ţară, printre lanuri coapte, / carul cu Turcoaice peste snopi culcate / Turcul mânând caii, picotind în noapte, / ele tot cu gândul către lumi uitate... // Hai, Ahmed, goneşte carul cu cadâne - / noaptea este scoasă din seraiuri parcă, / să visezi haremuri, să dormi până mâine!... / Ce Şeherazade tihna îţi încearcă?"* (*"Crochiu dobrogean"*). Şi aş mai cita din *"Şeleah"*: *"Şeleah, copila de imam, / suavă floare de bairam..."* Ca şi din *"Dobroge"*, *"Refugiul"* (din 1940), *"Râul"*. Aş reproduce poeme din secţiunea *"Interludii"* (*"Macedonia"*: *"Aprinse amiezi mână pe cer / turmele bunicilor..."*)., *"1944"*, *"Din exil"* - exilul - în care, purtând *patria* în suflet, nu te poţi integra: *"Există nişte oameni rătăcind / în saharele spirituale din marile metropole, / oameni vii / şi neînţeleşi, / ca păstorii văzuţi din avion!... // Există o lege a speciilor / şi alta a metalelor moarte / pentrucă, / nici metalele nu se sudează de-a valma!"* (*"Neadaptare"*)

•

În ce priveşte versurile în grai aromân, vom spune că Zahu Pană este mai parcimonios, deşi nu mai expresiv, în pofida posibilităţilor mai modeste, de exprimare în dialect. El cultivă, totuşi poemul de largă respiraţie, ca în *"Balada armânească"* (*"Vătămarea"* şi *"Dada"*). Secvenţa *"Dada"* fiind o mioritică de toată lauda: *"Puil'i, lăi puil'i, lăi harabeu, / nu-ñi vidzut ficiorlu-a meu?" // "Îl vidzum, dado-l vidzum, / ningă negurli di fum, / la sinur din bană ş-moarti, / di-aoa cali mult diparti, / alăxit ca ti-nsurari, / ţ-pitriţea zboară di vreari..." // "U! lăi puil'i, lăi nathimaţ / ţi lai zboară'nciurciuraţ?"* etc. Un vers obsesiv, cerut de o atmosferă obsesivă, magică, a mamei căutându-şi fiul pierdut fără întoarcere.

Desigur, Zahu Pană nu putea să nu cânte, deplângând-o, soarta Aromânilor, băştinaşi ai locurilor unde trăiesc şi prigoniţi amarnic chiar acolo, de către veneticii, de neamuri ajunse majoritare, datorită necontenitei lor ofensive întru a-i asimila! Poetul îşi deplânge *fara* aici, în sonuri de aproape mirviuloviu (*lamentaţie, complainte, bocet...*) ca în *"Niho"*, titlul specific acestui gen de poezie murmurată, un fel de *ison*, *manea*, *"zicere"* orientală de tristeţe profundă, în faţa unor realităţi crude, ce macină etnia noastră, mai cu seamă în acest sfârşit de secol şi de mileniu. În asemenea cadenţe învăluitoare: *"Di Avlona pân'Sărună, / maşi lăieţ Armânlu adună! / Di Catrina - Elbasan, / jalea creaşti an di an... / Di Amniciu la Tricol / Padea-i arsă, loclu gol... / Di Giumaia pân' Curceaua, / cântă'n casi cucuveaua..."* Şi: *"Bati prit Machidunie / livă araţi, di irñie..."* Şi încă: *"Lele, fară armânească, / vârn nu poati s-ti-aduchească, / dzuă albă nu-ai vidzută, / cum băndeadză lumea tută..."* Iată o corespondenţă a Carpaţilor în Pind, demnă de a descinde din *Doina* eminesciană!

Şi încă aş mai zăbovi asupra acestor poeme în aromână ale lui Zahu Pană, încă aş mai reproduce din ele, pentru frumuseţea lor, cum sunt pasteluri ca *"Primveara"*, *"Paşti"*, şi alte şi alte poeme - *"Sâmta noapti"*, *"Culindă"*, *"Crăciun"*, *"Avnănvipsiri"* ce dă titlul întregului volum de faţă, ca şi poemele de *hăpsani* (de închisoare), ori fermecătorul *"Cântic di sărmăniţă"* (Cântec de leagăn), pe care am avut plăcerea de a-l reproduce încă în *Antologia lirică Aromână*, din 1975.

Pe Zahu Pană îl aşteptăm şi cu *Memorii* din închisorile prin care a trecut. Fiindcă se cere împărţăşit şi viitorimii *iadul comunist*, cu care ne-a pedepsit Dumnezeu o viaţă de om, poate pentru păcatele noastre.

Hristu CÂNDROVEANU

REFUGIUL

Un soare aşteptat de mult,
în satul slut
ce fu cândva un sat avut,
răsare'ncet, slujind un cult.

Sub cerul încă cenuşiu,
în satul fără de vecini,
sălbaticele găini
şi câini hoinari, urlând pustiu,
crescuţii spini şi bălării
sunt singuri vii.

Cu ochi holbaţi, ferestre sparte,
şi tânguiri de uşi deschise,
îşi plâng pierdute paradise -
de gospodari şi hărnicii,
cu universuri de copii -
casele moarte...

Ca hoţii, în casele noastre,
umplem ultima boccea, -
de-a mai rămas câte ceva
din ultimul dintre dezastre!...

Şi când privim 'napoi, cu grije,
ne sfârtecă dureri de schije
intrate'n sufletele moi, -

"Acest pământ lucrat de noi
e visul risipit sub cer, -
cui te lăsăm, Cadrilater?"

Fug oamenii, duşi de nevoi,
dar morţii-i cheamă înapoi
şi vin din cimitir sculaţi,

"Unde plecaţi, cui ne lăsaţi?"

Ne cheamă'n urmă morţii toţi
şi noi fugim ca nişte hoţi...
Spre ce târâm, spre care ţel,
muşcaţi de dinţii de oţel
ai unor vremi sub patul armii,
că iată, vin din nou jandarmii...

Goniţi de zodia nedreaptă
unde ne ducem, ce ne-aşteaptă?

Zahu PANĂ

DIN VIAŢA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE ŞI PĂŢITE

George DONEV

DESPRE CEI PATRU I.P.S. (ÎNALŢI PREA ŞERIFI)

După demascarea viesparului de minciuni *"Centrul de Sondare a Opiniei Publice"*, PDSR-ştii au început să ţipe: *"Asta-i tactică legionară"*.

Trebue să aflăm de unde-şi trag seva, s'au întrebat mărimile lor Dl. Iliescu, Preşedintele ţării; Dl. Văcăroiu, Premierul ţării şi I.P.F. Teoctist, Patriarhul ţării, iar cei trei, după un consum de marghilomane şi materie cenuşie, au găsit soluţia: organizarea unei echipe de Înalţi Şerifi, cu trei trandafiri la butonieră, compusă din pravoslavnicii dela Episcopiile Romanului, Calafatului, Clujului şi Sucevei, supra numiţi Muşchetarii regimului.

Un doctor specialist de boli politice ar diagnoza pe locatarul din Cotroceni că suferă de *"Stress legionar"*. Dăm, ca exemplu, un titlu din *"Evenimentul Zilei"* (8 Decembrie, 1995).

"Considerând un mare pericol pentru evoluţia democratică a vieţii politice româneşti: Ion Iliescu lansează un apel tuturor instituţiilor Statului pentru împiedicarea dezvoltării Mişcării Legionare din România".

Insultele şi atacurile continuă, dar I.Prea Şerifii au rămas dezamăgiţi... Ei n'au găsit urmă de legionar prin organizaţiile mafiotice, prin traficanţii de stupefiante, printre cei care jefuiesc ţara etc. Dar I.P.S. sunt şi oamenii bisericii aşa că, citind rapoartele parohiilor, au aflat ceva nou: în fiecare an, în ziua de 13 Septembrie, vine multa lume la biserică, se fac mai multe parastase, se vând mai multe lumânări, oamenii sunt mai cuviincioşi etc. Curioşi să afle magnetismul zilei de 13 Septembrie I.P. Şerifii s'au uitat, citit şi strigat Eureka! la fel cum strigase Arhimede ieşind din baie şi alergând în pielea goală pe străzile Atenei, (Şerifii au strigat Eureka (Am găsit) îmbrăcaţi în sutană). Iată ce-au citit I.P.S. în calendar:

În ziua de 13 Septembrie Biserica Ortodoxă sărbătoreşte pe *"Sfântul mucenic Cornelie Sutaşul"*, primul ostaş roman trecut la creştinism, fiind botezat de Sfântul Apostol Petru.

Ăsta-i vinovatul! S'a pus la vot şi s'a decis unanim să-l azvârle pe Cornelie Sutaşul din lista Sfinţilor mucenici din Calendarul Bisericii Ortodoxe ale celor patru Episcopii. Hotărîrea a fost bazată şi pe informaţiile oficiale oferite de Dl. Măgureanu-SRI: Cornelie Sutaşul este stră-stră-bunicul lui Corneliu Codreanu, născut şi el, tot în ziua de 13 Septembrie, a anului 1899. Un călugăr ce lua note, a îndrăznit să spună: Sfântul Cornelie Sutaşul nu poate fi stră-stră-bunicul lui Corneliu Codreanu deoarece Traian şi-a trimis legiunile să cucerească Dacia, cu decenii în urmă.

Nu-i nimic, au răspuns Înalţii Prea Şerifi, schimbăm data războiului dintre Romani şi Daci!

Dar cei doi Corneli au venit cu un destin:

Cornelie Sutaşul, comandantul celor 100 de sodaţi romani, a început depăgânizarea unui imperiu.

Corneliu Codreanu, şeful Mişcării Legionare, a încercat să oprească păgânizarea de către comunişti a primului neam creştin.

•••

ALEGERILE DIN 1996 SAU CONGRESUL DIN 1988?

Nu cunoaştem rezultatul alegerilor, dar dacă va fi reales tot Dl. Iliescu, asta ne va reaminti de alegerile din 1988, de Congresul al XIV-lea al PCR, Marea Adunare Naţională şi Decembrie 1989.

Sub Ceauşescu, pare absurd, alegerile erau *"cinstite"*: ştiai cine va câştiga şi făceai pariu dacă *"Fiul iubit"* va obţine 99% sau 100% din voturi. În schimb, în actualele alegeri, sub masca *"Democraţiei"*, se comit cele mai odioase abuzuri: Nu le mai repetăm şi ne oprim la ultima (sau poate penultima, n.n.) excrocherie, care spune mult, tocmai pentrucă nu spune nimic.

Dela *"Centrul de Sondare a Opiniei Publice"* nu s'a difuzat nici o ştire compromiţătoare, despre D-nii C.V. Tudor, Verdeţ, Păunescu şi alţi tovarăşi de opoziţie pitulaţi în tranşee şi gata, după alegeri, să sprijine *"Democraţia Originală"*.

•••

DIACONUL CARE ÎŞI SALVEAZĂ PATRIARHUL

I.P.F. Teoctist a scăpat din mreajă! Vin alegerile şi oficial, aşa cum e tradiţia, Biserica suportă pe Şeful Statului, dar I.P.F. nu mai vrea să se ardă cu Iliescu aşa cum s'a ars cu Ceauşescu. (Vă reamintiţi de Prea Fericita Demisie urmată de o altă demisie, prin care I.P.F. Îşi dă demisia din postul de demisionat?).

Din prezenta încâlceală l-a salvat diaconul Nuţu Anghelina, absolvent al Facultăţii de Teologie, care şi-a pus candidatura la postul de preşedinte al ţării şi, ca om al bisericii, a cerut suportul electoral dela I.P.F. Patriarh.

Exact ce aştepta I.P.F. Patriarh (probabil în acord cu diaconul) ca să poată da un răspuns şi celorlalţi solicitatori de binecuvântarea cerească.

"Şeful Bisericii Ortodoxe Române militează pentru neimplicarea clerului în politică".

•••

A FOST DISTRUS FĂRĂ BOMBE

Oraşele europene, în timpul războiului, au fost distruse cu bombe. Bucureştiul, în timp de pace, a fost distrus fără bombe. Problema arhitecţilor este cum să armonizeze colosul palat al Victoriei Socialiste cu viitoarele clădiri, pentru a oferi un aspect estetic oraşului.

•••

"BILIARDUL" LUI ELŢÎN

Preşedintele rus nu se poate opera în mediu septic !

Dan-Liviu NICOLAE

"Luna de miere" dintre Preşedintele Elţîn şi generalul în retragere Aleksandr Lebed n'a durat decât o vară. A venit, în chip previzibil, şi toamna *"de fiere"*.

Adoptat ca *"tovarăş vremelnic de drum"* în faza finală a alegerilor prezidenţiale, generalul şi-o fi închipuit, poate, că a şi primit acolada ca *"delfin"* oficial. Ajuns, de tânăr, la înalte grade şi funcţii militare, nu s'a putut sustrage, pesemne, complexelor de infailibilitate şi atotputernicie, uşor de căpătat în asemenea situaţii. Faptul de a se fi aflat pe locul al treilea în cursa prezidenţială din vară şi de a fi devenit, prin alianţa cu Boris Elţîn, un fel de *"kingsmaker"* i-a accentuat, fără îndoială, aceste complexe, adăugându-le şi un aplomb de care, oricum, Lebed nu prea ducea lipsă.

Din clipa în care s'a văzut uns ca mână dreaptă a lui Elţîn - cel puţin aşa a fost lăsat să creadă - el a început să taie şi să spânzure. A obţinut imediat demiterea Ministrului Apărării, Pavel Gracicov, cu care avea el ce avea. Semnificativ este, însă, că Gracicov ieşise de mai multă vreme din graţiile lui Elţîn însuşi, pentru care acuzaţiile de corupţie, tot mai dese, la adresa ministrului atârnau ca o piatră de moară.

Următoarea mişcare a lui Lebed a fost aceea de a obţine numirea, în locul lui Gracicov, a lui Igor Rodionov care, ca un făcut, corespundea de minune dorinţelor preşedintelui: era (şi este) partizanul unei ample reforme a armatei ruseşti - na, că era să zic ***sovietice!***

În cele două funcţii principale pe care le-a avut - cea de secretar al Consiliului Naţional al Securităţii şi cea de consilier al preşedintelui în probleme de securitate - nici una din ele definită în constituţie, generalul a fost, evident, utilizat precum o bilă de biliard cu ajutorul căreia, prin savante ricoşeuri, un jucător priceput trimite în *"buzunare"* celelalte bile vizate. Când ne puneam întrebarea, în ce măsură Lebed şi Elţîn - două săbii presupuse egal de agere şi ascuţite - se vor răbda reciproc în aceeaşi teacă, prevăzusem mai degrabă o luptă subterană, dar cu atât mai aprigă, între ei. Se pare, totuşi, că preşedintele rus dispune de o îndemânare politică (înţelegând, prin aceasta, un simţ deosebit al intrigii) superioară celei a lui Aleksandr Lebed. În fond, ultimul a fost propriul său inamic - şi cel mai de temut - prin naivitatea cu care a ţintit puterea, făcând abstracţie de orice principii, ignorând chiar ***simularea principialităţii*** - *"calitate"* de bază în lumea politică postcomunistă a Europei de Est. Lebed a transformat datul din coate, pentru a avansa, în lovituri à la Mike Tyson distribuite aproape fără alegere jur-împrejurul său. A ajuns, în mâinile lui Elţîn, chiar şi sperietoare pentru unii din colaboratorii acestuia. Generalul Anatoli Kulikov, ca Ministru de Interne şi urmând tradiţia sovietică (şi chiar pe cea ţaristă), controlează instituţii şi entităţi ce îi conferă, teoretic măcar, o putere în stat egală, dacă nu superioară, celei a armatei. A fost şi el atacat de Lebed, care l-a acuzat de corupţie şi de *"pierderea"* Ceceniei. Ori Elţîn avea nevoie şi de această *"punere în gardă"* a lui Kulikov, pentru a-l sili la o cât mai deplină obedienţă şi a-l vindeca de orice eventuali gărgăuni.

Aşadar, propensiunea spre dominare a lui Lebed (zis *"Lebed - armata a 14-a"* zis *"mâncătorul de Români dela Tiraspol"*) a servit de minune anumitor interese ale lui Boris Elţîn, care s'a folosit de el ca de un adevărat anticorp împotriva adversarilor săi - potenţiali sau declaraţi. Începând cu principalul său contracandidat la preşedinţie, Ghennadi Ziuganov (care s'a răzbunat aplaudând zgomotos demiterea lui Lebed) şi terminând cu Vladimir Kazanţev, adjunct al şefului armatei de desant aerian, care, opunându-se planurilor Ministrului Apărării, Rodionov, de a reduce numărul paraşutiştilor, a devenit şi el un pericol pentru reformă.

Pretextele pentru înlăturarea lui Lebed n'aveau cum să lipsească, însuşi generalul fiind cât se poate de harnic în furnizarea acestora. Personajele principale dela Kremlin au început a se plânge, rând pe rând, de imposibilitatea colaborării cu el, invocând fie incompetenţa sa, fie rigiditatea-i cazonă în raporturile cu cei din jur. Elţîn în persoană a ţinut să declare că *"s'a săturat"* de maniera în care fostul său aliat electoral ţinea să pună în discuţie şi să contrazică orice măsură i se cerea să aplice. Dar şi de ambiţiile prezidenţiale din ce în ce mai făţişe (aproape imediat după demiterea sa, neîmblânzitul general s'a dus la teatru să vadă piesa *"Ivan cel Groaznic"* pentru a învăţă, spune el, *"cum să conduci o ţară!"*).

Poate că Lebed ar mai fi continuat să joace la Kremlin, câtăva vreme, rolul elefantului într'un magazin de porţelanuri, dacă starea sănătăţii i-ar fi permis lui Boris Elţîn să controleze situaţia îndeaproape. Dar se pare că generalul începuse a manifesta iniţiative cel puţin incomode întrucât ieşeau din cadrul rolului ce-i fusese, probabil, rezervat. Întâlnirea *"confidenţială"* (a se citi: secretă) cu comandanţii armatei de paraşutişti, din care Lebed a făcut parte, pentru a discuta nemulţumirile acestora cu privire la măsurile preconizate de ministrul Rodionov, a dat naştere acuzaţiei că ar pregăti o rebeliune. Acuzaţie ce a folosit, poate, ca încă un pretext pentru trimiterea lui Lebed *"pe tuşă"*, care a avut loc două zile mai târziu.

Nu este exclus, însă, ca Lebed să înceapă a fi privit ca un pericol real şi iminent din clipa în care alianţa dintre el şi Aleksandr Korjakov a devenit mai mult sau mai puţin notorie. Korjakov nu este altul decât fostul şef al serviciului însărcinat cu securitatea preşedintelui Rusiei, aşa cum Serviciul de Protecţie şi Pază îl apără pe Ion Iliescu la Cotroceni sub comanda lui Dumitru Iliescu. Corupţia de care l-a acuzat Elţîn atunci când l-a dat afară se potriveşte cât se poate de bine rolului jucat mai de mult de acelaşi Korjakov, respectiv de a fi fost *"pavăza politică"* a tenebroasei societăţi de stat *"Rossvoorujenie"*. *"Rossvoorujenie"* exercita monopolul exporturilor sovietice de armament, sursă de valută practic *"imună"* la controlul autorităţilor publice (cât de *"publice"* puteau ele fi sub Soviete).

N'ar fi lipsit de interes să amintim aici o altă paralelă cu România. Pe vremea lui Ceauşescu, Ministrul Apărării Naţionale dela Bucureşti dispunea şi el de o societate comercială, *"Romtehnica"*, cu atribuţii asemănătoare celor ale lui *"Rossvoorujenie"*. Unul dintre ultimii directori ai acesteia (şi singurul, chipurile *"civil"* din câţi au condus-o), Ion Gingaşu, este astăzi în fruntea unei societăţi cu capital mixt româno-arab. Alt fost *"romtehnist"* este actualul general de justiţie Mugurel Florescu, mai întâi aghiotantul uneia dintre cele mai sinistre figuri ale *"emanaţiei"* din Decembrie 1989, Gelu Voican Voiculescu - pe când acesta era vice-prim ministru în primul guvern Roman - şi, apoi, pentru o bună bucată de vreme, procuror şef al României.

Dar să ne întoarcem la Alexandr Lebed. Devenind un apropiat al lui Korjakov, de care Elţîn are toate motivele să se ferească, Lebed a intrat - automat, am putea spune - în rândurile celor mai periculoşi adversari ai preşedintelui. Şi, chiar dacă ar mai fi fost încă nevoie de impetuozitatea şi setea sa de putere pentru a continua curăţirea *"grajdurilor lui Augias"* pe care Kremlinul, cu bizantinismele lui, le reprezintă, serviciile pe care el le mai putea aduce au fost depăşite, ca importanţă, de urgenţa eliminării sale din straturile superioare ale Puterii.

Boris Elţîn merge să se opereze. Şi mediul aseptic pe care ar urma să i-l asigure spitalul nu-i este suficient.

Lui îi trebue, pentru a se aşeza liniştit pe masa chirurgicală, şi un mediu politic cât mai lipsit de *"agenţi patogeni"*.

P.S.În momentul intrării sub tipar, un nou element apare: vechiul adversar al lui Elţîn, generalul în retragere Aleksandr Ruţkoi, a fost ales reprezentant al regiunii sale natale, Kursk, în Consiliul Federaţiei (Senatul). Un trio de Aleksandr îl pândeşte acum: Ruţkoi, Lebed şi Korjakov. Generali toţi. Dar Elţîn nu se lasă, l-a scos pe fostul şef al serviciului său de securitate, Korjakov, şi din armată. Aseptizarea continuă.

COLŢUL HAIDUCULUI

Haiducul literar vă pune la dispoziţie (în mod gratuit) ÎNVĂŢĂTURILE lui NEAGOE BASARAB; tulburătoare meditaţie asupra lumii şi veritabil îndreptar de comportament moral, de Diplomaţie, şi artă militară, care îndeamnă şi astăzi la reflecţie.

(Doamna Ploeşteanu)

Emil Nelega
Box: C-6, R.R.3, 22554 Ross Rd
Hope, B.C. Canada V0X 1L0

ŞTIRI DIN ŢARĂ

Din 30 în 30 de zile

L-AU PRINS CU TELEFOANELE ÎN SAC

Dl. Iliescu e grav bolnav, suferă de *"insuficienţă electorală"*, boala de care a suferit Elţîn şi pentru tămăduire, Dl Iliescu a apelat la aceiaşi doctori americani, specialişti în imaginea publică şi tehnica alegerilor.

Pentru electorii din Rusia, ca să uite de Cecenia, mafioţi, haos şi lefuri neplătite, s'a prescris reţeta: televizorul şi ziarele să descrie crimele comise de Stalin. Elţîn a fost reales!

În România nu se putea vorbi de crimele lui Ceauşescu, pentrucă trebuiau amintiţi tovarăşii ce-şi menţin puterea, în frunte cu Dl. Iliescu.

Altă problemă, altă soluţie: sub numele de *"Centrul de Sondare a Opiniei Publice"*, s'a răspândit cu ajutorul a 100 de telefoane şi 200 de *"voluntari"* cu 500.000 lei lunar - lucrau în două schimburi - cea mai odioasă campanie electorală.

Redăm o întrebare pusă de Centrul de Dezinformare a Publicului:

"Dacă aţi şti că în Ianuarie 1990, soţia D-lui Petre Roman a solicitat funcţia de prim-ministru pe motiv că soţul ei este incapabil să-şi asume asemenea responsabilitate, acest fapt va creşte sau va scade încrederea în Dl. Petre Roman?" (Observaţi că nu se menţionează când şi unde D-na Roman a *"solicitat funcţia"* etc.)

"Dacă aţi şti că Dl. Iliescu continuă a fi agent KGB-ist, că a încurajat ca ateist distrugerea bisericilor şi l-a executat pe Ceauşescu pentru ca aceasta să nu-l identifice cu părtaş la crime, aceste fapte vor creşte sau vor scade încrederea în Dl. Iliescu?"

Stupul de viespii a fost descoperit de *"Organizaţia 21 Decembrie"*, ziariştii dela *"Evenimentul Zilei"*, *"Ziua"* şi alţi ziarişti.

Dl. Ovid Muşetescu, directorul de programe electorale a confirmat că *"Sondajul"* aparţine PDSR-ului. Dl. Iliescu a spus că habar n'are, iar Dl. Miron Mitrea, secretarul PDSR declară că totul e *"legal"* şi vinovaţi sunt cei care au întrebuinţat *"o tactică legionară"*, c'au intrat fără să bată la uşă.

DUŞMĂNIE PE FAŢĂ

Pe Dl. Iliescu il supără redresarea economică. De-a lungul şoselelor s'au deschis restaurante, benzinării, magazine, mici moteluri etc., unde clientul e primit cu un surâs şi este bine servit. Guvernul în loc să-i încurajeze a dat o Ordonanţă: tona de benzină să se vândă cu 35-50.000 mai scump întreprinderilor particulare decât se vinde întreprinderilor de Stat.

•••

PENTRU BUNĂ CONVIEŢUIRE

S'a eliminat din Codul Penal art.236, care prevedea pedepse dela 6 luni până la 3 ani închisoare pentru *"arborarea drapelului, altor însemnări sau intonarea imnului altui stat în public"*.

•••

ATENŢIE LA PLECARE

Pe data de 23 Noembrie s'a închis Parlamentul şi, din experienţă, s'a făcut un viguros control. Înainte ca *"Alesul naţiunii"* să-şi predea cheia oficiului, s'a cercetat ca nu cumva parlamentarul, din greşeală bineînţeles, să plece cu mobilier, maşini de calculat, faxuri, telefoane fără fir, etc.

•••

NE-AM SCĂPAT DE UN "CEAUŞISM"

Parlamentarii au decis să renunţe la legea prin care se cerea cetăţeanului să anunţe la poliţie dacă găzduieşte vreo persoană venită din străinătate, indiferent dacă-i rudă sau nu.

•••

PE ADRIAN NĂSTASE IL SUPĂRĂ ADEVĂRUL

Transmisiunile BBC sunt cele mai ascultate şi asta-l supără pe şeful PDSR, care vrea să interzică mass-mediei de a reproduce ştirile despre România difuzate de Londra.

MIZERIE DE 80 %

"Institutul de Cercetări a Calităţii Vieţii", pe baza datelor culese, conclude: Am trăit mai prost în Septembrie, decât în August. 80% din populaţie se află la limita subexistenţei, cele cinci milioane de pensionari supravieţuiesc cu greu (120-200,000 lei lunar). Rezistenţa la îmbolnăviri a scăzut îngrijorător la cei în vârstă şi la copii, mulţi tineri se sinucid.

•••

PĂREREA VECINILOR

Cotidianul *"Standart"* (Sofia), precizează: România este singura ţară din Sud-Estul Europei, în care stânga s'a aflat la guvernare fără întrerupere şi este codaşă în ce priveşte ritmul reformei.

•••

AVOCATUL POPORULUI

Un proiect de lege: cetăţeanul sărac, în conflict cu autorităţile, va obţine un avocat plătit de stat, ca să-i apere drepturile.

•••

UN ÎNCEPUT DE DREPTATE

Bunurile confiscate comunităţilor evreieşti de regimurile naziste şi comuniste, în posesia statului, vor putea fi retrocedate. Un lucru drept, dar dorim ca aceeaşi dreptate să se facă şi unei alte *"minorităţi"*... Românilor din ţara lor, România.

•••

AU DISPĂRUT PROPRIETĂŢILE

Dela Primăria Capitalei: din cele 63.500 de case naţionalizate, numai 7.000 de cereri au fost înaintate de foştii proprietari ca să li se restituie averea. Restul caselor fără *"proprietari"*, se vor vinde chiriaşilor. Actualmente, sunt cercetate cele 7.000 de cereri.

BUCUREŞTIUL DE MÂINE

Compania Stirling face planuri de a construi complexe subterane de trei etaje în zonele Piaţa Aviatorilor şi Piaţa Victoriei. Totodată se vor construi şi două garaje subterane, unde vor putea fi parcate peste 3.000 de maşini.

•••

VÂNĂTOARE DE ŢÂNŢARI

Un grup de specialişti americani au venit ca să prindă ţânţari din Sud-Estul ţării şi să cerceteze dacă ei au provocat şi cum au transmis epidemia de meningo-encefalită.

•••

STAVILĂ ADEVĂRULUI

Consiliul Naţional al Audiovizualului de sub controlul guvernului a încercat să oprească *"Tele 7 abc"* de a arăta filmele luate cu ocazia descoperirii *"Telefoanelor otrăvite"*. Cei dela *"Tel 7 abc"* au ameninţat cu grevă şi PDSR a trebuit să cedeze.

•••

EŞTI SĂNĂTOS, CAPEŢI PAŞAPORT

Paşapoartele pentru lucrătorii angajaţi în străinătate se vor emite numai pe baza unui certificat emis de *"Centrul de Testare a Forţei de Muncă"*. În 1995 au murit peste hotare 35 de muncitori.

•••

AVEM BERECHET MORŢI ŞI NEBUNI

Dela *"Inspectoratul sanitar al municipiului Bucureşti"*: a crescut numărul morţilor, numărul celor bolnavi de tuberculoză cu (7.6%) iar indicele bolilor psihice s'a mărit cu 19%.

•••

MOSCOVA IMPORTĂ MAŞINI FURATE

O bandă de 32 de inşi, împărţită în patru grupuri şi cu ramificaţii în 10 judeţe, au organizat un furt de maşini pe care, cu ajutorul unui vameş, le trimeteau - via Moldova - la Moscova. Au fost arestaţi 20 de inşi.

COOPERARE CU USA

Se plănuieşte construcţia, la Constanţa, a unui spital militar româno-american ce va servi Forţelor de Rezervă americane din Sud-Estul Europei.

•••

NAŞUL NEAMULUI ESTE IARĂŞI PRINTRE NOI

Moaştele Sfântului Apostol Andrei, cel care ne-a increştinat, se odihnesc acum în biserica Sf. Andrei din Capitala Moldovei, Iaşi.

Totul a fost posibil datorită înţelegerii dintre I.P.S. Daniel, Mitropolitul Moldovei, şi I.P.S. Nicodimos, Mitropolit de Patra.

Gestul I.P.S. Nicodimos ţine loc de mulţumire pentru ajutorul oferit de voievozii români Bisericii Ortodoxe ce se afla sub stăpânirea otomană şi ca o reamintire discretă că şi Biserica Ortodoxă Română s'a aflat timp de patru decenii sub stăpânirea comunistă.

Sfântul Apostol Andrei şi Columna lui Traian din Roma ne pecetluiesc certificatul de naştere: locuim în ţarinile noastre de milenii şi ne-am născut creştini.

La ceremonia religioasă, pe lângă înaltele feţe bisericeşti, în frunte cu I.P.F. Patriarh Teoctist, s'a elicopterat şi candidatul la preşedinţie, Ion Iliescu, *"Liberul Cugetător"* care de Sfintele Paşti n'a trecut pragul bisericii, dar la Iaşi, c'o faţă pioasă şi-a făcut semnul crucii, a îngenuncheat, a sărutat racla cu Moaştele Sfântului, iar presa PDSR-istă l-a fotografiat, radiodifuzat, televizat şi pozat în ziare, ca să-l admire poporul cât de *"cugetător"* este când e vorba de vânătoarea voturilor.

Dar Naşul Neamului a putut zâmbi fericit, privind la cei 200.000 de străini care nu l-au uitat şi acum se roagă către el: Scapă-ne, Sfinte, ţara de cei răi şi vicleni.

•••

ROMÂNII VOR PRIMI VIZA PE GRATIS

Persoanele de origină română şi rudele acestora până la gradul al doilea, indiferent de ce cetăţenie au, vor putea obţine viza de intrare în ţară fără a plăti vreo taxă de *"vizitator"*.

GĂSEŞTI DACĂ DAI BACŞIŞ

Un student, pentru a obţine un loc la un cămin din Bucureşti, trebue să dea un bacşiş de $100-200, depinde dacă vrea să fie la periferie sau în centru.

•••

© LAVINIU M.DRAGHICI

Din cauza nesiguranţei prin care trecem, 85% suferim de *"stress accentuat"*, care duce la bolile cardiovasculare.

•••

Relaţiile homosexuale se pedepsesc dela 1 la 5 ani închisoare, numai dacă se fac în public, ori provoacă un scandal public.

•••

Telefonul s'a scumpit cu 55%.

•••

S'a deschis, la Braşov, Banca *Astra*.

•••

Cu începere dela 1 Octombrie, pensiile din sistemul de asigurări sociale de stat au fost mărite cu 28%, faţă de pensiile din 1 Octombrie 1995.

•••

Puterea de cumpărare a salariilor actuale este cu 24% mai mică decât cea din 1990.

•••

Investiţiile străine se ridică la $2.047 miliarde.

•••

Aeroportul Cluj a fost deschis pentru zborurile internaţionale.

•••

Hotărîrea Senatului: căsătoriile se vor oficia numai în limba română.

•••

Unele ciuperci culese de cei flămânzi, s'au dovedit otrăvitoare. Au murit zece inşi.

•••

La muncile agricole vor fi întrebuinţaţi deţinuţii. E mai ieftin! Un muncitor - 10.000 lei pe zi; un deţinut - 5.000 lei.

•••

Datorită relicvelor de cultură de peste 5.000 de ani, Iaşul a fost primit în Liga Internaţională a oraşelor istorice.

•••

Un tuns, ras şi o frecţie - 10.000 lei.

•••

Vizitatorul plăteşte extra la hotel, restaurant şi pentru excursii o *"Taxă pe Valoare adăugată (TVA)"* de 18%.

•••

Jumătate din tinerii căsătoriţi refuză să aibă copii.

•••

Comisia Naţională de Statistică prezice că'n anul 2000 numărul populaţiei va scade la 20,2 milioane.

•••

Bancnote de $100, copiate crud la xerox-color, au fost puse în circulaţie la Iaşi; autorul, Ilie Anton, a fost imediat prins.

•••

Pe strada Lipscani din Bucureşti se va deschide noul Teatru *"UNU"*.

•••

O maşină de spălat costă între 1,3 şi 3 milioane lei.

•••

Pentru linişte şi bună înţelegere, se plănuieşte un canal de televiziune româno-ungar, la fel ca cel franco-german.

•••

Unii încă mai aşteaptă, după trei ani, să li se instaleze telefonul.

•••

Acuzaţia c'a fost agent KGB-ist - spun prietenii - il jenează foarte mult pe Dl. Iliescu.

•••

În Capitală înfloreşte... prostituţia.

•••

Conferinţa ONU, privind democraţiile noi sau restaurate şi care cuprind state din întreaga lume, îşi va ţine la anul şedinţele în România.

•••

Reactorul nr.1 dela Uzina Termonucleară dela Cernavodă a atins puterea nominală şi furnizează 708 MW.

•••

S'a tras linia şi s'a adunat: pentru alegeri, PDSR a cheltuit din banii statului peste 1.500 miliarde lei.

•••

Cei vreo 10.000 de muncitori români care lucrează, la negru, în Israel vor fi expulzaţi.

•••

17.286.623 de cetăţeni au avut dreptul să voteze.

•••

Domnul Iliescu a mai scos o carte folositoare, tipărită pe hârtie velină: al treilea volum din seria *"Monumente istorice"*.

•••

La Făgăraş, în urma consumului cărnii de porc, 81 de persoane au fost infectate cu parazitul Trichinella Spiralis.

•••

Persoanele capabile de muncă şi care cerşesc pot fi condamnate până la 6 luni închisoare şi amendă până la un milion lei.

•••

BUCUREŞTI - pensionarii cu venit sub 250.000 lei lunar pot beneficia de gratuitatea transportului în comun.

•••

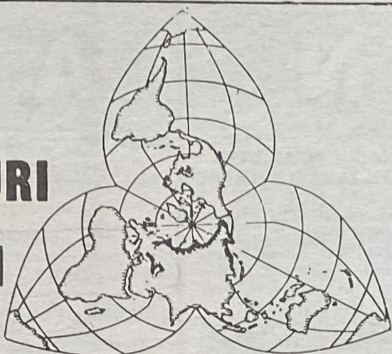
Un loc de veci la noul cimitir particular din Capitală *"Domeniile Eden"* costă $250.

•••

Rezervele valutare - $1,84 miliarde, iar datoriile - $6,21 miliarde.

•••

DIN CELE TREI COLŢURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de Dan PĂSTOREL

DUPĂ FURTUNA DIN CULISELE KREMLINULUI

Lupta din culisele Kremlinului, care dura de mai multe luni într'o atmosferă de intrigi, cu mocneli şi răbufniri, a dus la ceea ce majoritatea Ruşilor şi observatorilor străini se aşteptau: înlăturarea lui Aleksandr Lebed. Astfel, se poate spune că nu a fost o surpriză, când în seara zilei de 17 Octombrie, cu un aspect de bolnav obosit, a apărut la posturile de televiziune Preşedintele Elţîn, pentru prima oară, după mai multe săptămâni. El a citit textul unui decret prin care Generalul Lebed este demis din funcţia de secretar al Consiliului de Securitate al Federaţiei Ruse şi din cea de consilier al preşedintelui. Generalul era acuzat că a divizat echipa guvernamentală prin acţiuni cu care preşedintele nu a fost de acord şi acest lucru este total inacceptabil. Decretul a fost semnat în faţa camerelor de televiziune.

După ce a părăsit Kremlinul, Lebed a declarat: *"am făcut tot ce am putut ca să opresc războiul, să organizez munca în armată şi să lupt împotriva crimei, dar lupta împotriva crimei este zadarnică dacă oameni corupţi stau în fruntea forţelor de securitate. Tot sistemul trebue schimbat."* El s'a exprimat despre Elţîn ca fiind un om în vârstă şi bolnav, dar care a greşit atunci când nu a cedat funcţiile altcuiva. *"Am fost ca o oaie neagră în turmă, şi a fost o chestiune numai de timp ca să mă înlăture. Nu fac parte din turma lor"*, a mai declarat el.

Cu o zi înainte, Gen. Anatoli Kulikov, Ministrul Afacerilor Interne, a declarat că Lebed pregăteşte o lovitură şi caută să-şi creeze o armată personală, o Legiune Rusă, destinată să intervină pentru a opri orice conflict intern. Lebed a negat aceste afirmaţii, declarând că a înaintat ministerelor Apărării şi Afacerilor Interne o propunere de înfiinţare de brigăzi speciale de 3.000 de oameni în fiecare regiune, şi a primit răspunsul că aceasta va putea fi realizată până la sfârşitul lui 1999. El a spus că a anunţat despre acest plan atât pe preşedinte, cât şi pe legislatori.

Alarmat de aceste acuzaţii, Elţîn a cerut explicaţii urgente din partea lui Kulikov şi a Primului-ministru Cernomârdin. Astfel primul-ministru a convocat în dimineaţa zilei de 17 Octombrie o şedinţă de urgenţă, în care s'a situat alături de Kulikov în privinţa creerii unei armate personale, fără însă a susţine acuzaţia de încercare de lovitură sau de rebeliune. Seara, Elţîn a citit decretul. Kulikov este unul din cei mai înverşunaţi duşmani ai lui Lebed, de când acesta a declarat în August că Ministrul de Interne este vinovat de dezastruosul război din Cecenia. Semnarea acordului de pace cu separatiştii ceceni a fost etichetată de Kulikov ca un act de *"înaltă trădare"*. A doua zi după demiterea lui Lebed, Elţîn l-a înlăturat din funcţie pe un potenţial aliat al acestuia, Gen. Mihail Kolesnikov, şeful de stat major al armatei şi prim-adjunct în Ministerul Apărarii. A fost demis şi Gen. Vladimir Kazanţev, comandantul forţelor aeropurtate, pentru opoziţii făcute Ministrului Apărării, Igor Rodionov. Acesta, deşi a fost numit de Elţîn la propunerea lui Lebed, a fost şi el de acord cu demiterea lui, după un conflict în care Lebed s'a opus la ideea micşorării cadrelor armate în momentul de faţă.

Aleksandr Lebed

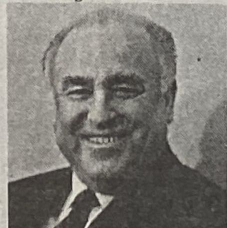
Cu felul său direct şi autoritar de a critica pe oricine, Lebed şi-a creat mulţi duşmani. El a avut dese ciocniri atât cu Cernomârdin, cât şi cu Anatoli Ciubais, administratorul Kremlinului şi şef al echipei prezidenţiale de lucru. Îi detestă pe amândoi şi îi consideră răspunzători pentru crearea unui climat de corupţie şi favoritisme. Ambii, se pare că, au căutat să-l convingă pe Elţîn că ar fi câştigat alegerile oricum, chiar fără alianţa cu Lebed şi în plus i-au reamintit că a mai avut de furcă cu un general pe care l-a numit în funcţia de vice-preşedinte şi care a încercat o lovitură de stat în 1993. Acesta a fost Aleksandr Ruţkoi. Ironia face ca numai la câteva zile dela demiterea lui Lebed, Ruţkoi să câştige un loc în Consiliul Federal, fiind ales cu 79% voturi, în alegerile din regiunea conservatoare Kursk.

După cum se ştie, în prima fază a alegerilor prezidenţiale din Iunie, Lebed s'a clasat pe locul al treilea, în urma programului său de luptă împotriva criminalităţii şi corupţiei. Elţîn s'a hotărît să-l coopteze în echipa sa, pentru ca în faza finală să se bucure de voturile susţinătorilor lui Lebed. Dela început, acesta a cerut puteri legale mai mari, pentru a putea acţiona. Cei din Kremlin au crezut, probabil, că misiunea imposibilă de a realiza o pace în Cecenia îl va compromite pe general. El a izbutit însă ceea ce nimeni nu a reuşit până atunci: un acord de pace cu Cecenii separatişti, care au acceptat să amâne pentru cinci ani problema independenţei lor. Aceasta i-a mărit şi mai mult popularitatea şi atunci s'a considerat, de către rivalii săi, că e mai bine să scape de Lebed acum, când Elţîn a putut acţiona personal, decât să aştepte perioada nesigură a operaţiei din Noembrie, cu Lebed la Kremlin. De remarcat, că înlăturarea unui puternic rival pentru obţinerea puterii a fost aprobată chiar de oponenţii lui Elţîn, începând cu Ziuganov şi terminând cu Jirinovski.

Unii comentatori ruşi consideră că situaţia de acum a lui Lebed seamănă cu cea a lui Elţîn din 1988, când acesta a fost umilit şi dat afară de Gorbaciov din elita partidului comunist. Dar tocmai acest act l-a făcut pe actualul preşedinte să fie popular, cam cu acelaşi procentaj cu care vontanţii de acum susţin că îl sprijină pe Lebed. Cecenii au declarat că nu pot conta pe Rusia fără Lebed, dar că vor încerca să coopereze cu înlocuitorul acestuia, Ivan Ribkin.

Dacă Elţîn nu va supravieţui operaţiei, vor trebui ţinute noi alegeri şi şansele lui Lebed de a fi ales sunt mari. Dacă Elţîn va rămâne totuşi în viaţă, se crede că cei din Kremlin vor face totul pentru a-l menţine, chiar în cazul când va fi incapabil să mai conducă. *"E uşor să-l scoţi pe Lebed din funcţie, dar nu e tot aşa de uşor să-l îndepărtezi din politica rusă, care din ce în ce seamănă mai mult cu o luptă între gangsteri şi are nevoie de o mână forte care să-i ia decizii curajoase"*, a scris Izvestia. Un neaşteptat susţinător al generalului demis a fost Mihail Gorbaciov, care a declarat că acesta ar fi putut struni crima şi corupţia, dacă nu ar fi fost blocat.

După demitere, Lebed a declarat că va începe activitatea politică imediat, dar pentru a deveni un candidat serios este nevoie de un suport financiar din partea oligarhiei, care controlează băncile şi industria din Rusia, ori el a atacat pe Vladimir Gusinski şi pe Boris Berezovski, care au legături strânse cu Cernomârdin. De remarcat că Lebed a făcut o vizită la NATO, în urma unei invitaţii făcute tocmai din Iunie. Contrar aşteptărilor, el a făcut o foarte bună impresie, prin ţinuta şi atitudinea sa flexibilă. El a felicitat sistemul militar NATO pe care l-a numit *"O maşină militară perfect pusă la punct şi strălucit organizată"*.

Victor Cernormârdin

URMĂRILE "OPERAŢIUNII CÂMPUL CU ŢEPI"

După cum era de aşteptat, starea de tensiune crescândă dintre Palestinieni şi Israelieni a dus la acea explozie, prevăzută de conducătorii palestinieni şi observatorii străini. Poziţia rigidă a guvernului Netanyahu, care a specificat că nu va recunoaşte formarea unui viitor stat palestinian, va renegocia retragerea trupelor israeliene din Hebron şi va continua construirea de noi aşezăminte evreieşti în zona Malului de Vest, a dus la o crescândă stare de frustrare şi iritare în populaţia palestiniană. Toate acestea reprezentau pentru ea nerecunoaşterea unui acord de pace, semnat de guvernul israelian cu liderii palestinieni si sponsorat de Statele Unite şi Rusia. Convorbirile de pace fuseseră oprite, iar şansele de a fi reluate păreau nesigure şi fără viitor. La aceasta s'a adăugat şi continua scădere a nivelului de trai din cauza interzicerii de trecere în Israel a zeci de mii de muncitori şi comercianţi, ceea ce a dus la păgubirea bugetului palestinian cu câteva milioane de dolari zilnic.

În această atmosferă, a fost suficientă o singură scânteie pentru a declanşa explozia care a dus la o sângeroasă confruntare israelo-palestiniană. Şi scânteia a fost hotărîrea guvernului israelian de a deschide a doua ieşire a unui tunel arheologic, care răspundea în zona din cartierul musulman al vechii cetăţi a Ierusalimului. El mărgineşte un platou numit Muntele Templu *(Haram al-Sharif)*, al treilea sanctuar al Islamismului şi cel mai important sanctuar al iudaismului. Aici a existat *Templul lui Solomon*, distrus de *Nabucodonosor II* în 568 a.Ch.n., reconstruit în 516 a.Ch.n., mărit de *Irod*, şi din nou distrus definitiv de Romani sub *Titus* în 70 A.D. În secolul 7, Califul din Bagdad, *Abd-al-Malik* a ordonat construirea frumoasei Moschei Domul de pe Stânca, cunoscută curent sub denumirea de *Moscheia lui Omar*, în zona unde Musulmanii cred că s'a înălţat la ceruri *Profetul Mahomed*, şi unde *Abraham* l-a sacrificat pe fiul său *Isaac*. În secolul 8 a fost construită a doua moscheie, *Al Aksa*. În partea de Vest a complexului, a rămas o parte din zidul fostului Templu, *Zidul Plângerii*, sanctuarul cel mai de preţ al Evreilor. În partea de Nord a platoului se află *Via Dolorosa*, Drumul Calvarului, pe unde a trecut *Iisus Hristos* spre locul unde a fost răstignit.

Tunelul cu pricina are o lungime de 491 m şi a fost descoperit în 1867 de arheologul britanic *Charles Warren*. El a fost accesibil turiştilor din 1987, dar numai prin intrarea din cartierul evreiesc. Încercarea din 1988 de a deschide o intrare şi prin cartierul musulman a provocat turburări atât de mari, încât autorităţile au renunţat la tentativă.

În afară de consideraţii religioase, deschiderea tunelului din partea musulmană a înfuriat pe Palestinieni prin faptul că astfel s'a încălcat acordul dela *Oslo* din 1993, care prevede că statul Ierusalimului va fi ultima fază a negocierilor. După cum se ştie, înainte de războiul din 1967, Malul de Vest, ca şi partea de Răsărit a Ierusalimului a aparţinut Iordaniei. Palestinienii doresc ca viitoarea capitală a statului lor să fie această parte a oraşului. Prin deschiderea tunelului spre zona musulmană, Netanyahu a vrut să arate, după cum a şi declarat ulterior, că aceasta *"reprezintă suveranitatea noastră asupra Ierusalimului"*.

Dacă în prima zi indignarea palestiniană s'a rezumat la obişnuitele aruncări de pietre şi sticle, în zilele următoare confruntarea a degenerat. La Ramalah, după unii martori, într'o confruntare cu 1.000 de demonstranţi, poliţia israeliană a utilizat gloanţe de cauciuc, dar s'au tras şi câteva gloanţe adevărate. Ignorând ordinele superiorilor, unii poliţişti palestinieni au deschis focul asupra forţelor israeliene. Confruntările au continuat în majoritatea localităţilor din Malul de Vest şi la Gaza. În decurs de cinci zile şi-au pierdut viaţa 15 Evrei şi 56 Palestinieni, iar câteva sute au fost răniţi. Israelienii au utilizat şi elicoptere Cobra care au tras în Palestinieni, iar localităţile din zona palestiniană au fost înconjurate de formaţiuni de tancuri. După cum avea să declare Gen. Uzi Dayan, comandantul militar al malului de Vest, a fost aplicată *"Operaţiunea Câmpul cu Ţepi"*, care are trei stadii. În riposta israeliană au fost aplicate stadiile *A* şi *B*. Stadiul *C* prevede ocuparea celor şase oraşe trecute sub administraţie palestiniană, dezarmarea celor 30.000 de poliţişti palestinieni, ca şi masive arestări.

Acţiunea israeliană a fost criticată deschis de liderii europeni. La Cairo, cei 22 de membri ai *Ligii Arabe* au condamnat poziţia dură a Prim-ministrului Netanyahu, menită să distrugă procesul de pace din *Orientul Mijlociu*. Egiptul a adus problema în faţa Consiliului de Securitate, care a votat o rezoluţie de criticare a Israelului cu 14-0 (SUA s'a abţinut). Orice condamnare severă a fost scoasă de teama unui veto al Statelor Unite, care acţionează în problemele cu Israelul pe poziţie de cloşcă. Anul trecut a fost oprită astfel o rezoluţie de condamnare.

Diplomaţia americană a intrat într'o febrilă activitate pentru a căuta să salveze procesul de pace pentru care a luptat atâta. Preşedintele Clinton a convocat de urgenţă o întâlnire la Washington, unde au fost invitaţi Benjamin Netanyahu, Iasser Arafat şi regele Hussein al Iordaniei. Preşedintele egiptean, Mubarak, a declinat invitaţia.

Arafat, Netanyahu şi regele Hussein la Washington.

Convorbirile la vârf dela Washington au fost un fiasco. După convorbiri comune şi după o întâlnire privată Arafat-Netanyahu, care a durat trei ore şi jumătate, primul-ministru israelian nu a făcut nici o concesie. El a refuzat să închidă tunelul şi să fixeze o dată pentru reluarea convorbirilor în privinţa viitorului Ierusalimului, conform acordului semnat. A acceptat numai să negocieze retragerea din Hebron, o problemă deja negociată şi hotărâtă în acordul semnat în 1993. Singura parte pozitivă a fost anunţarea că vor avea loc convorbiri între cele două părţi.

În zilele care au urmat, regele Hussein a criticat politica noului guvern israelian. Din 1994, când Iordania a încheiat acordul de pace cu Israelul, regele a pledat entuziast pentru întărirea legăturilor cu Israelul, dar atitudinea rigidă a lui Netanyahu l-a făcut să-l critice pe acesta chiar la Washington. Invocând memoria lui Itzhak Rabin, el a spus: *"De ce avem nevoie, domnule prim-ministru, este nu de aroganţa puterii, ci de viziunea lui Itzhak Rabin. Poate într'o zi o s'o aveţi, dar astăzi a fost un succes pentru extremişti şi aţâţătorii la război. Sunt foarte dezamăgit."* Iordanienii s'au simţit frustraţi şi de faptul că nu au fost anunţaţi de a doua deschidere a tunelului, ceea ce a încălcat acordul israelo-palestinian din 1994, care acorda Iordaniei un rol special asupra locurilor sfinte musulmane din Ierusalim.

Partidul Laburist, în frunte cu Shimon Peres, a criticat pe Netanyahu că îndreaptă Israelul spre violenţă şi confruntări cu Palestinienii şi statele arabe vecine. Preşedintele Israelului, Erez Weizman, deşi are rol mai mult ceremonial, a căutat să mai repare ceva din oalele sparte de primul ministru. El l-a invitat pe Arafat la reşedinţa sa din Caesarea, dela M. Roşie, unde convorbirea s'a desfăşurat într'o atmosferă cordială. Weizman a făcut apoi o vizită în Egipt, pentru a asigura pe neîncrezătorul Preşedinte Mubarak, că Israelul îşi va respecta angajamentele faţă de Palestinieni.

La rândul său, regele Hussein al Iordaniei, s'a dus pentru prima oară dela războiul din 1967 în zona din Malul de Vest, administrată de Palestinieni, la invitaţia lui Arafat. Cei doi lideri au prezentat un front comun împotriva lui Netanyahu. *"Vom continua să sprijinim eforturile voastre pentru un stat palestinian independent pe pământul naţional palestinian"*, a spus regele.

Convorbirile israelo-palestiniene au continuat fără nici un rezultat după trei săptămâni, iar Arafat a declarat că discrepanţele dintre cele două părţi continuă să fie încă mari.

Un duş rece pentru guvernul israelian a fost vizita Preşedintelui francez Jacques Chirac, menită să demonstreze interesul Franţei şi Europei de a-şi asuma un rol în politica Orientului Mijlociu, şi a contrabalansa înclinaţia pro-israeliană a administraţiei americane. În primul rând el a refuzat să fie acompaniat în turul Ierusalimului de orice oficial al primăriei israeliene, vrând să arate aderenţa Franţei la respingerea de către Naţiunile Unite a pretenţiei Israelului de suveranitate asupra întregului Ierusalim. Apoi a cerut Israelului să accepte crearea unui stat palestinian, să retrocedeze Siriei Înălţimile Golan, şi să se retragă din *"zona tampon"* din Sudul Libanului. Alt aspect care a iritat pe Israelieni a fost faptul că a acceptat să viziteze Knessetul (parlamentul) dar fără să se adreseze acestuia, în schimb, a doua zi s'a adresat Consiliului Legislativ Palestinian la Ramallah, fiind primul şef de stat care se adresează acestui for compus din 88 de legislatori. În oraş i s'a făcut o primire triumfală, cu mii de demonstranţi care fluturau steagurile Franţei. În faţa Consiliului, Chirac a făcut declaraţii ce au indignat şi mai mult pe Israelieni. Astfel crearea unui stat palestinian *"nu reprezintă nici un fel de pericol pentru securitatea nimănui. Din contră, un stat palestinian şi o pace înţelegătoare şi justă garantează pacea pentru toţi"*. *"Orice idee de suveranitate trebue să corespundă acordului dela Oslo"*. *"Schimbările pe teren din Ierusalim, ca demolări de case şi confiscări de pământ trebue să înceteze"*. *"Sunt conştient de frustrările şi umilinţele voastre"*. *"Trebue să fie libertate economică în Palestina, ceea ce înseamnă încetarea stării de închidere a barierelor"*. (După cum se ştie, trecerile dintre Israel şi Malul de Vest şi Gaza au fost închise la 25 Februarie).

CRONICA INTERNAŢIONALĂ

TUR DE ORIZONT

-IX-

JUSTIŢIA ÎNVINGĂTORILOR

—Vasile VRÂNCEANU—

Dacă alianţa cu Uniunea Sovietică a fost o crimă împotriva Europei (regimul hitlerist putea fi temperat şi lichidat fără combinaţia cu Stalin) hotărîrea *"Unconditional Surrender"* (capitulare necondiţionată) a fost o decizie bumerang, care s'a întors nu împootriva celor care au luat-o, ci chiar împotriva soldaţilor şi armatelor aliate. Decizia *"capitulare necondiţioantă"* a prelungit războiul cu doi ani. Fără această decizie, Germania ar fi încetat războiul în 1943, sau cel mai târziu în vara anului 1944. Generalii şi poporul german au înţeles că au pierdut războiul. După Stalingrad, Kursk şi Africa de Nord, orice speranţă a Axei era spulberată. Soarta războiului era certă, evidentă. Numai încăpăţânarea lui Hitler mai spera în victorie. Chiar şi în condiţiile capitulării necondiţionate (nefericită inspiraţie a Preşedintelui Roosevelt sau o influenţă a anturajului său) s'au produs două atentate pentru a-l elimina pe Hitler, singurul obstacol pentru terminarea războiului.

Tragediile umane, distrugerile, sutele de mii de morţi - militari şi civili - din ultimii ani ai războiului: Germani, Americani, Englezi, Francezi, Ruşi şi alte naţionalităţi care au participat la război, au fost urmare a deciziei dela Casablanca, din Ianuarie 1943.

În 1957 - anul în care Amiralul Doenitz a fost eliberat din închisoarea Spandau - Amiralul american Dan V. Gallery publică o carte - *"20 milioane tone pe fundul mării"*. În epilogul cu care încheie lucrarea sa, autorul face o estimare - în fond o critică severă a Tribunalului dela Nurenberg, a condamnării militarilor germani, a Marelui Amiral Karl Doenitz în special.

Pornind dela acest epilog, după 20 de ani de studii metodice, riguroase, H.T. Thompson Jr. şi Henry Strutz, publică lucrarea *"Doenitz at Nurenberg, a Reappraisal"* în care prezintă opiniile colectate dela numeroase personalităţi de înaltă calificare, privind Charta dela Londra şi aşazisul Tribunal Internaţional Militar, *"The Nurenberg Trial"*.

Cartea începe cu (a) o prezentare de către editori; (b) o prefaţă semnată de William L. Hart, judecător la Curtea Supremă a Statului Ohio; (c) extrase din epilogul cărţii *"20 milioane tone pe fundul mării"*, mai sus citată; (d) extrase din *"The Law and Custom of the Sea"* de H.A. Smith, profesor emerit de Drept Internaţional la Universitatea din Londra; (e) un extras din *"Profiles in Courage" (pag.215-219)* de Preşedintele John F. Kennedy. Apoi, pe următoarele 200 de pagini sunt circa 400 răspunsuri selectate din cele câteva mii primite. Editorii explică selectarea lor pentru a evita repetiţii şi o dimensiune prea mare a acestei colecţii.

Un procent extrem de redus din opiniile exprimate afirmau legalitatea Tribunalului (cei care au luat parte la judecată) ca şi a celor care deşi considerau procedura ca ilegală, socoteau că a fost motivată ca un instrument politic, o încercare de a stabili o nouă lege internaţională, privind războiul. Toate aceste opinii - o minoritate insignifiantă - erau răspândite în presa vremii şi în cercurile guvernamentale. Socotind ca fiind nesemnificative, neîntemeiate şi prea cunoscute, editorii nu le-au inclus în lucrarea prezentată.

Editorii menţionează de asemenea: (a) Art.26 din *London Charter* care prevedea *"Sentinţa Tribunalului va fi finală şi nu va face obiectul unei revizuiri"*, aceasta ca o prevedere pentru a nu fi infirmată de instanţe judiciare, ca fiind ilegală, neconstituţională; (b) prin comportarea judecătorilor, ei ar fi fost descalificaţi după standardele etice juridice. Mai mult încă, s'a refuzat acuzaţilor dreptul la confruntarea martorilor acuzării, precum şi cercetarea documentelor din arhive şi dosare, pentru a fi folosite de apărare; (c) grava eroare a tribunalului şi a procedurii aplicate, de a respinge apărarea acuzaţilor de a fi executat ordinele autorităţilor superioare, fapt care îi absolvă de responsabilitate.

În legătură cu aceasta se citează: 1. afirmaţia categorică a Preşedintelui Eisenhower (New York Times, 13 Mai 1959) în care precizează: *"Supunerea unui ofiţer trebue să fie absolută şi nu este obiectul unor consideraţiuni morale personale. Un militar trebue să execute ordinele superioare fără ezitare. Responsabilitatea revine Comandantului Suprem... nici pentru o secundă nu voi tolera neascultarea sau insubordonarea"*. 2. Preşedintele John F. Kennedy este de acord cu senatorul Robert A. Taft, şi-l citează: (a) Prevedera constituţională: *"No ex past facto law"* este chibzuită şi universal aplicabilă; (b) *"Constituţia este o evanghelie, nu o colecţie de promisiuni politice goale, pe care le interpretezi când şi cum îţi convine, după împrejurări. Constituţia este ţemelia sistemului american al legilor şi justiţiei. Dispoziţiile constituţionale au fost înlăturate pentru a pedepsi un inamic învins"*. (c) *"Judecarea învinşilor de către învingători nu poate fi imparţială. În această judecată există un spirit de răzbunare şi răzbunarea este rareori justiţie. În acest proces s'a acceptat teza sovietică a scopului politic, nu a justiţiei"*. (d) *"Nurenberg Trial a fost o pată pe istoria Constituţiei Americane"*. 3. Amiralul Dan V. Gallery afirmă: (a) *"Tribunalul parodie dela Nurenberg cunoscut ca <Tribunalul Militar Internaţioanl> este o calomnie asupra profesiei militare. N'a fost un tribunal militar real, ci în realitate un complet de avocaţi, mascaţi de circumstanţă în uniforme cu grade militare. Singurii militari erau numai Ruşii"*; (b) *"La Nurenberg a fost judecată omenirea şi civilizaţia de către oameni cu mâinile pătate de sânge, aşezaţi în scaunele judecătorilor. Unul dintre judecători reprezenta ţara care a comis asasinatul în masă din pădurea Katyn, judecător care a adus un mare număr de martori, care au jurat că au văzut cu ochii lor că Germanii au făcut aceste crime"*. (După ani şi ani, conducătorii Rusiei, după dezmembrarea Uniunii Sovietice, au recunoscut că NKVD-ul sovietic a executat crima din ordinul lui Stalin). (c) *"Judecarea Amiralului Doenitz a fost o neruşinată ipocrizie. Condamnarea sa la 10 ani închisoare* (în realitate a fost sub arest 11 ani şi câteva luni) *este o insultă la adresa marinarilor de pe submarinele americane"*. (d) *"Amiralul Nimitz, comandantul flotei americane a dat o declaraţie scrisă, sub jurământ, că submarinele americane au executat în Pacific aceleaşi acţiuni ca şi submarinele germane în Atlantic"*.

4. Judecătorul William L. Hart dela Curtea Supremă a Statului Ohio, afirmă: (a) *"Judecata dela Nurenberg a fost nelealā, a fost făcută de către învingători contra învinşilor, a administrat o justiţie politică, bazată pe dorinţa de răzbunare. Nici unul dintre învingătorii din acest război nu este fără vina pentru care au fost judecaţi învinşii"*. Distinsul judecător se întreabă *"oare cum s'ar fi simţit ofiţerii armatei americane dacă ar fi judecaţi după London Charter, pentru bomba atomică dela Hiroşima?"* (b) *"Procedura la Nurenberg a fost în întregime încărcată cu ilegalitate. Un individ făcând parte din armată sau marină, acţionând sub autoritatea guvernului ţării sale, nu poate fi făcut răspunzător ca un delicvent obişnuit sau un criminal, pentru actele comise sub această autoritate. Asemenea acte sunt considerate Acte de Stat şi nu acte individuale"*; (c) *"London Charter violează principiul bine stabilit al legii: <Ex posto facto>, doctrina general acceptată: <Nullum crimen sine lege> (Nu e crimă fără lege)"*. (d) În concluzie judecătorul William Hart rezumă: *"Nu există o legală justificare pentru judecare, acuzare sau sentinţă de condamnare a aşa numiţilor "criminali de război" de către Tribunalul Nurenberg. S'a făcut un prost, un rău precedent. Să nu fie urmat în viitor"*. Urmează apoi esenţa opiniilor exprimate în scris de circa 400 personalităţi din 28 ţări din toate continentele lumii, în majoritate Americani şi Englezi. Cine şi ce sunt aceste personalităţi al căror profil intelectual, competenţă, pregătire profesională şi morală reprezintă o garanţie de probitate şi obiectivitate? Ei sunt: 155 amirali şi 131 generali din 20 ţări; 35 jurişti, 20 senatori şi guvernatori, 19 istorici, 16 diplomaţi, ambasadori, 8 profesori universitari, 13 scriitori, 2 şefi de stat, miniştri, 5 prim miniştri, 13 clerici de înalt rang, bussinesmeni, majoritatea bărbaţi dar şi 3 femei. Nici un German, nici un Român.

Ce spun aceşti oameni în unison? În unanimitate califică sever activitatea şi hotărîrea Tribunalului Nurenberg. Citām câteva: *"o parodie, o batjocură a justiţiei; nu în concordanţă cu justiţia; o răzbunare particulară; o gravă nedreptate; nedreaptă şi ilegală; contrară principiilor legale; o ruşine pentru statele care au luat parte (SUA, Anglia, Franţa, URSS); o violare nefericită a legilor internaţionale; o greşeală tragică, ce ne va apăsa veşnic conştiinţa; o calomnie; un procedeu deplorabil; o batjocură; o răzbunare; cea mai stupidă greşeală ca şi îngrozitoarea <Unconditional surrender>; o eroare judiciară; o mare ruşine; nu onorează Marile Puteri; o scârbă şi o întristare; în întregime imoral, nelegiuit; nemotivată, nedreaptă şi ilegală; nedreaptă răzbunare; o ruşine pentru America; o gravă şi ilegală greşeală; o ruşinoasă batjocură a justiţiei; judecarea crimei de război, o crimă; condamnarea amiralilor Erich Raeder şi Karl Doenitz este dezonorantă pentru învingători şi pentru morala umanităţii; o mare batjocură a justiţiei; o calomnie contra profesiei militare; o profanare fantastică; detest justiţia dela Nurenberg; o*

Continuare în pag. 20

EFEMERIDE

GENERAŢIA BLESTEMATĂ

Tineretul României dintre cele două războaie mondiale, trezit într'o ţară care, după două mii de ani se regăsea în hotarele ei naturale, şi-a oferit tot ce avea mai bun pentru a adăuga la mărirea geografică a ţării şi înălţarea ei spirituală.

După biruinţa inamicului pe front, ţara nouă avea nevoie şi de o biruinţă asupra păcatelor rămase în oameni după veacuri de silnicii, umilinţe, corupţie şi trădări.

Pentru preţul sângelui cu care au plătit generos idealul lor, ei s'au numit *"Generaţia de sacrificiu"*. Ucişi în mod bestial, dela sugrumarea cu sânge rece de acum 58 de ani la genocidul din echinocţiul negru din 1939, prin moartea lor, ei au ţinut cel mai mare şi cel din urmă discurs, Neamului Românesc.

Nu de aceeaşi tragică seninătate au avut parte cei născuţi în hotarele României întregite. Copilăria le-a fost legănată în cântecele de biruinţă, la modă. Şcoala au început-o în exaltări patriotice, dar pe măsură ce timpul trecea, se stingea şi flacăra patriotismului oficial suflată de vânturi potrivnice.

După moartea Regelui Întregitor de Ţară, a venit pe tron un semen de vârsta lor dar, din hrubele întunecoase ale conspiraţiei s'a întors tatăl risipitor, să facă din ţară, o feudă personală. Cu această întoarcere fatidică, a început şi blestemul noii generaţii.

Pendulată între sisteme antagoniste de educaţie şi formare, ea a fost minţită de oficialităţi, până când eşafodajul de circ patriotic s'a prăbuşit şi ţara a fost sfârtecată, ciuntită şi la Răsărit şi la Apus şi în Sud şi în Nord.

Când totul se prăbuşise, au fost chemaţi ei, cei mai curaţi, tinerii născuţi în România Mare, să întregească ce au distrus politicienii. Dur şi răspicat, milităreşte: *"Vă ordon să treceţi Prutul"*.

Au trecut şi Prutul şi Nistrul, au trecut peste Bug şi au ajuns până la Volga, în urmărirea duşmanului care nu ceda, pentrucă războiul se duce până la capăt şi nu se termină după ceas. Unii au murit în luptă, alţii s'au întors schilozi, alţii au fost duşi în fundul Siberiei. Cei încă sănătoşi, au trebuit să lupte mai departe. Soarta războiului a luat altă cale şi din înaintare a trebuit să lupte în apărare, făcând faţă tăvălugului comunist, cu mult superior numeric, până când focul distrugerii a ajuns iarăşi la hotarele României.

În 1944, în plină luptă de apărare a pământului strămoşesc, li s'a spus să lase armele, că s'a făcut pace, dar au fost aruncaţi în alt război mai crunt, în Apus, contra aliaţilor de ieri, fiindcă în loc de armistiţiu, s'a capitulat necondiţionat.

Au trecut din nou peste alte ape, peste Mureş şi Crişuri, au trecut Tisa, au urcat crestele munţilor Tatra şi s'au abătut în pusta maghiară. Când flăcările războiului s'au stins, s'au întors acasă - câţi au mai rămas - oboziţi şi blazaţi, pentru a găsi acasă noua castă de politruci şi politicieni analfabeţi, care în loc să-i întâmpine cu buchete de flori, i-au întrebat: *"Ce-aţi căutat peste Nistru?"* fără a adăuga şi corespondentul întrebării: *"Ce-aţi căutat peste Tisa?"*

Blestemul generaţiei, născut în România Mare, nu s'a oprit aici. Veteranilor de război nu numai că nu li s'au respectat drepturile câştigate cu sânge, dar după ce au venit în ţară, ei au fost deposedaţi de pământul pentru care au luptat să-l apere, înglobându-l în colhozuri de tip sovietic. Celor dela oraşe, care erau mai înstăriţi, li s'au naţionalizat casele şi li s'au confiscat bunurile.

Cei cu sensibilitate naţională mai dezvoltată au fost închişi în hrube subpământene, au fost duşi să sape la Canal cu hârleţul şi să care cu roaba, au fost coborîţi în minele de plumb sau aruncaţi la muncile de desecare a mlaştinilor şi bălţilor Dunării sau la tăiatul stufului din Deltă.

Câţi au fost, câţi au mai rămas?

Cifrele reci vor spune peste vremi numere rigide, dar astăzi, cei care mai supravieţuiesc dintre ei, sunt umbrele de care trecătorul grăbit după afaceri, se izbeşte în alergarea sa şi prezenţa lor îi indispune. Sunt bătrânii chinuiţi şi demni, cu ţoalele lor vechi, care fac notă discordantă în societatea de azi sfidătoare, cu ţinuta vestimentară şi blugii de peste mări.

Te-ai aplecat, tinere să citeşti, ca într'o inscripţie lapidară, în zbârciturile feţii lor pământii suferinţa acestei Generaţii Blestemate?

Bătrânele pe care le vezi în tramvai sau pe stradă cu sacoşa aproape goală, au fost şi ele tinere şi frumoase. Unele şi-au pierdut fraţii, altele logodnicii, altele soţii şi au rămas să îndure asalturile mitocăniei eschivată dela luptă. Iar dacă au fost şi familii, întrebaţi-le cum şi-au crescut copiii, cu ce primeau pe cartele, sau nici atât.

Zahu PANĂ

CRONICA VREMII

FILOSOFIA ROMÂNEASCĂ

- Simple note introductive -

-IV-

———Ion BOIERU———

Urmare din numărul trecut

Continuăm prezentarea ideilor esenţiale ale filosofiei lui Vasile Băncilă, aşa cum au fost expuse sumar de el însuşi în articolul *"Cadru filosofic"*. Asta pentru a îngădui cât mai multor cititori să aibă o imagine generală a scrisului acestui mare filosof român, urmând ca acei care sunt interesaţi să cumpere cartea sau cărţile sale, care vor apare în anii următori, cu culegerile vaste ca număr ale articolelor sale.

Am arătat până acum care sunt punctele sale de vedere în Psihologie, Logică şi Etică. Acum vom trece la alte regiuni ale cunoaşterii filosofice, ca Estetica, Sociologia, Pedagogia şi în final Metafizica.

În domeniul estetic, Băncilă nu consideră conceptul de frumos ca fiind autonom, căci frumosul nu este o valoare supremă. *("suprema valoare e mântuirea prin creaţie")*. Despre autonomia frumosului, se poate vorbi numai în cadrul metodologiei artistice. Pentrucă *"frumos autentic şi mare nici nu poate fi dacă nu implică în el toate valorile fundamentale ale vieţii. În orice caz, nu e frumos ceea ce nu poate fi admis de o conştiinţă normală, sănătoasă, şi o conştiinţă sănătoasă nu poate admira imoralul. Un* ***frumos*** *cu conţinut imoral încetează de a mai fi chiar frumos pentru o conştiinţă corectă, fiindcă e* ***strident*** *şi deci nu mai îndeplineşte condiţia armoniei artistice. Esteţi care admiră imoralităţile frumos exprimate, sunt oameni incompleţi sau bolnavi, adică anormali din fire sau anormalizaţi de mediul social decăzut. Frumosul adevărat şi mare e moral prin el însuşi, dar e moral nu pentrucă e frumos (după cum vrea o prejudecată curentă), ci pentrucă a devenit frumos mare şi datorită faptului că a implicat în el moralul şi religiosul. Artiştii mari sunt oameni întregi şi dau expresie nouă şi tulburătoare tuturor principalelor valori ale vieţii. Arta imorală este o artă de dezagregare, ea e în contra vieţii şi nu poate fi artă mare ori o adevărată artă. Ea e creată de artişti minori ori de cabotini şi ea infirmă viaţa. Arta autentică serveşte viaţa - deşi metodologic nu are acest scop - şi este un mijloc prin care omul se leagă de marile taine ale vieţii, o nouă posibilitate prin care se încadrează în totalitate. Estetica trebue să considere frumosul ca pe o funcţie de implicare a totalului, ori a adâncului esenţial în care se concentrează totalul, funcţie originală ce revelează în forma acţiunii de înfrăţire şi ajutorare".*

"În sociologie, considerăm că societatea nu e ceva mai mult convenţional şi juridic, cum înclină adesea să o vadă conştiinţa omului modern. Pentru noi, societatea e ceva organic, cu rădăcini în misterul lucrurilor şi cu finalităţi care se acordă cu legile realităţii ce depăşesc societatea. Aceasta, societatea, e un produs activ al realităţii generale pentru a instrumenta mai bine şi valorifica tocmai realitatea generală. Societatea e ceva activ şi diferenţial, dar în ea se depun şi lucrează marile fatalităţi, care vin de dincolo de societate. Societatea nu e un libertarism sau un asociaţionsim juridic ori epicureu al omului, ci e un mare destin colectiv, care evoluează după legi adânci şi, în parte enigmatice. Libertatea există desigur şi ea în societate, dar nu singură, ci încadrată în voinţe mai adânci, în fatalităţi ale realităţii. Societatea e deci pentru noi un fel de organicism, dar nu ***biologic****, ci am zice* ***un organicism spiritual****. Tipul cel mai propriu al acestei societăţi este* ***etnicul****. În el se reflectă, ca în nici o altă societate, valorile majore ale vieţii: moralul, religiosul, stilul de viaţă, destinul oamenilor. Contrar de cum fac modernii în chip obişnuit, nu tindem să înlocuim realitatea metafizică, absolutul transcendental, cu socialul vizibil, laicizând toate valorile şi sărăcindu-le de densitate şi gravitate existenţială printr'un fel de sociologism empiric şi prezumţios, ci considerăm însăşi societatea ca ambianţă sau instrumentul prin care voinţa mai adâncă a lucrurilor se complică şi îşi dă prilejul să creeze mai diferenţial, ducând astfel omul până la limita destinelor lui."*

"În pedagogie, suntem convinşi că s'au făcut două mari greşeli, tocmai fiindcă s'a ignorat necesitatea primordială pentru om de a se încadra într'o realitate august supraordonată lui. Pedagogia modernă a făcut zgomotos caz de **individualitate, atât în domeniul moral cât şi în cel intelectual**. Prin aceasta, a stimulat orgoliul personal, protestatar, democratic şi tot prin aceasta a şlefuit şi excitat o gândire personală vioaie dar superficială. Datorită acestor două rezultate, cari de fapt au făcut parte din lupta de emancipare totală a omului modern, spiritul uman s'a secătuit în mare măsură de zestrea ontologică şi s'a rupt adesea de acea încadrare în realitatea generală, despre care am vorbit". Tocmai educaţia nu trebue să lucreze în această direcţie. *"Şcoala nu se poate pune la dispoziţia epidermizării spirituale şi anarhizării omului. Desigur,* ***individualitate, personalitate****, vrem şi noi, după cum am arătat; dar nu trebue să se uite un moment că personalitatea nu e un scop în sine şi că ea trebue să crească într'un sol sufletesc de mari reverenţe pentru realitatea universală a vieţii, care ea primează! Omul-personalitate trebue să fie în primul rând un închinător, iar nu un condotier spiritual, care se serveşte minunat de panoplia bogată şi variată oferită de ştiinţa şi tehnica modernă".*

"Etnicul şi religiosul sunt, mai mult decât alţi factori, realităţile prin cari personalitatea, aşa cum trebue s'o vizeze educaţia viitorului, urmează să se încadreze în totalitate. Personalitate şi comunitate, eflorescenţă personală pe un fond comunitarist, acesta trebue să fie scopul şcolii. "Şcoala activă" de azi cultivă o agerime de suprafaţă, o inteligenţă de replici vioaie, dar e din ce în ce mai incapabilă să comunice cu marile adevăruri ale vieţii ce mai mult se simt decât se înţeleg formal, nu face o adevărată educaţie intelectuală, ci face din om o jucărie de societate în stare să rezolve rapid şi ***epatant*** *toate şaradele unei vieţi de complicaţie mondenă, dar care rămâne opacă şi impotentă înaintea adevărurilor profunde în legătură cu sensurile realităţii generale, cu viaţa organic comunitară, cu destinele ultime ale omului."*

"Pedagogia deci şi spiritul şcolii moderne trebue să-şi schimbe orientarea, astfel încât să nu-l scoată pe om din realitatea adâncă, ci să-l încadreze mai efectiv aprinzându-i în acelaşi timp forţele creatoare. Dacă nu vor face aşa, se vor transforma într'un mijloc de sărăcire şi vibratizare minor anarhică a omului, care sunt prefaţa disoluţiei finale".

Va urma

JUSTIŢIA ÎNVINGĂTORILOR

Urmare din pag. 19

serioasă greşeală; nici un om sănătos nu poate aproba ce s'a făcut la Nurenberg unde toate normele civilizaţiei au fost violate".

Mă opresc aici, socotind că aproape s'au epuizat adjectivele din dicţionare, care stigmatizează aşa numitul Tribunal Internaţional Militar *"Nurenberg Trial"* şi sentinţele pronunţate. În ultimul cuvânt acordat acuzaţilor s'a spus: *"crima noastră este că am fost învinşi"*.

Dacă s'ar fi aplicat *"London Charter"* şi în tabăra învingătorilor şi chiar ulterior, generalul Eisenhower dacă ar fi fost învins, ar fi urmat să fie spânzurat pentru ordinele pe care le-a dat, iar în 1956, în aventura anglo-franco-israeliană din Suez, primul ministru Anthony Eden, n'ar fi fost un criminal de război? Sau chiar războiul din Coreea, cel din Vietnam şi Cambodgia n'au fost acte de agresiune? Dar Hiroşima, Drezda?

Procesele aşa-ziselor crime de război şi contra umanităţii continuă încă şi în zilele noastre. Ultimul proces de anvergură care a făcut obiectul unor prelungite şi zgomotoase publicităţi, a fost al nefericitului Demianjuk, care a fost achitat de tribunalul din Ierusalim, deşi împotriva lui s'au depus mărturii acuzatoare ale unor martori falşi, martori de profesie.

Şi în România au fost procese de asemenea natură. Patrioţi de mare anvergură, care şi-au pus priceperea, energia şi viaţa în slujba Ţării şi a Neamului, au fost condamnaţi la moarte şi executaţi. În locul lor, în locul cuvenit lor pe piedestale de granit, s'au ridicat statui unor criminali neegalaţi nici în istoria barbarilor. Mă refer la Lenin şi Stalin.

S'a scris şi se scrie încă în ziare şi s'au publicat cărţi privind acest subiect, de ziarişti, de scriitori amatori ocazionali, dar şi studii de către istorici, bine documentate.

Cu aceasta se încheie prima jumătate a secolului XX, după care urmează faimosul, costisitorul *"război rece"*, care a dominat cea de a doua jumătate a secolului, relaţiile între Marile Puteri.

În numărul viitor al *"Cuvântului Românesc"* ne propunem să prezentam ***"România în şi între cele două războiae mondiale"***.

Vasile VRÂNCEANU

NOTE ŞI COMENTARII

SONDAJ "GALUP U.K."

Redăm în întregime şi fără nici o schimbare sondajul întreprins de institutul *"Galup U.K."*, din care se poate vedea limpede că ***Ţara*** nu-i alde Iliescu, nici Văcăroiu şi al său guvern şi nici măcar parlamentul.

"Sondajul de opinie realizat de "Galup U.K." a scos în evidenţă nemulţumirile populaţiei în etapa de tranziţie, nemulţumiri care ţin de scăderea nivelului de trai, de creşterea şomajului şi a tensiunilor sociale. În legătură cu activitatea guvernului, opiniile celor interogaţi au fost următoarele: 22 la sută au aprobat măsurile luate de guvern în agricultură, iar 64 la sută l-au dezaprobat. În industrie: 9 la sută aprobă, 66 la sută dezaprobă; în investiţii: 8 la sută aprobă, 61 la sută dezaprobă; în construcţii de locuinţe: 5 la sută aprobă, 80 la sută dezaprobă; asistenţa medicală: 27% aprobă, 60 la sută dezaprobă; corupţie: 8 la sută aprobă, 80 la sută dezaprobă; bătrâni/pensionari: 32 la sută aprobă, 55 la sută dezaprobă. În ceea ce priveşte impozitele: 22 la sută aprobă, 56 la sută dezaprobă; preţuri şi inflaţie: 8 la sută aprobă, 84 la sută dezaprobă; şomaj: 15 la sută aprobă, 75 la sută dezaprobă; apărarea naţională: 56 la sută aprobă, 21 la sută dezaprobă.

Numai unu la sută din cei chestionaţi consideră că trăiesc foarte bine".

Acesta este sondajul, literă cu literă şi cifră cu cifră, aşa cum a apărut în ziarul *"Timpul"*. La toate categoriile de întrebări - de remarcat - numărul celor care dezaprobă este de peste 50 la sută. Numai apărarea naţională depăşeşte limita nemulţumirilor. Şi ceva mai mult, când numai unu la sută spune ca trăieşte *"foarte bine"*, vă puteţi închipui şi Dumneavoastră, dragi cititori, care este nivelul de trai din Ţară. Ce le pasă însă văcăroiului sau lui nea Ion, care se duc la culcare cu stomacul ghiftuit de toate bunătăţile, că majorităţii populaţiei îi chiorăie stomacul de foame?

• • •

TINERETUL ROMÂN VREA SĂ EMIGREZE

Un articol din *"Curierul Românesc"* ne-a atras, în special, atenţia. Este intitulat ***"52,65 la sută din tineretul român doreşte să emigreze"***. Şi cum procentajul celor ce vor să-şi părăsească ţara în care au văzut lumina zilei este destul de ridicat, ne vom opri asupra lui, căci aici este vorba de însuşi viitorul României.

"...un studiu recent, referitor la starea tineretului din România - realizat de Centrul de Studii şi Cercetări pentru Tineret - nu ar fi ajuns la o concluzie dintre cele mai amare şi neliniştitoare: 52,6% din tineretul român ar dori să emigreze (comparativ cu 30% în 1992). Ce-i drept, 32,3% ar dori să emigreze temporar. Cu contract de muncă. În ordinea priorităţilor, tinerii ar emigra în U.S.A., Canada sau Australia. Adolescenţii sunt tentaţi să emigreze îndeosebi în Germania sau Italia. Cât priveşte condiţiile, tinerii căsătoriţi ar dori să emigrze cu familia - nefiind interesaţi a-şi păstra meseria: cei cu studii medii, numai dacă şi-ar păstra meseria. Cei cu venituri mici nu pun nici o condiţie. Tinerii cu studii superioare vor să emigreze în Canada, Noua Zeelanda sau într'o ţară din Europa de Nord..."

Cifrele şi preferinţele - ţări cu un standard de viaţă ridicat - credem că vorbesc dela sine. Sunt înţelese şi pricepute de toată lumea. Numai tovărăşiile lor Iliescu & Văcăroiu fac pe Prostul dela Manutanţă: *"n'aude, n'a vede"*. Cauzele care determină tineretul român să apuce calea amară a pribegiei, sunt reale, nu pot fi ascunse.

"Rezultatele sondajului fiind semnificative prin ele însele. 86% din tinerii chestionaţi consideră că viaţa în România este insuportabil de grea, 79,9% sunt de părere că nu trebue să ai încredere în nimeni, 71,6% acuză puterea pentru lipsa de interes în ceea ce priveşte problemele reale ale omului de rând, 67% consideră că nu ar trebui să ai copii, 55% sunt de părere că trebue să te gândeşti numai la prezent, 52% sunt şomeri, iar 45% trăiesc sub limita de subzistenţă..."

Articolul este semnat de D. Ştefan Cioacă-Ioanid, iar noi mărturisim sincer că nu cunoaştem absolut pe nimeni din redacţia revistei bucureştene. Deci, nu putem fi acuzaţi de vreo influenţă oarecare. Românilor le-a ajuns cuţitul la os, se vede.

Încheiem cu acest citat zguduitor:

"... În puţine şi grele cuvinte: sărăcie, neîncredere, un viitor incert - mai degrabă sumbru. Lipsă de speranţă - profesională, economică, morală..."

Nu-i de mirare deci, că tineretul preferă calea pribegiei.

Nicolae NOVAC